

Wojewoda
Zachodniopomorski

Zatwierdzam:

WOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI

ZBIGNIEW BOGUCKI

SZCZECIN, 15.05.2023 R.

/właściwy podpis na oryginale/

Analiza stanu i skuteczności pomocy społecznej w województwie zachodniopomorskim za 2021 rok

Szczecin 2023 r.

1 SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
1 Zmiany w obszarze zabezpieczenia społecznego w 2021 roku.....	4
2 Realizacja przez gminy zadań w obszarze pomocy społecznej - własnych oraz zleconych z zakresu administracji rządowej w 2021 r.	6
2.1 Świadczenia pomocy społecznej w gminach w ramach zadań własnych	6
2.1.1 Zasiłki stałe	6
2.1.2 Zasiłki okresowe	6
2.1.3 Odpłatność gmin za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej	7
2.1.4 Usługi opiekuńcze	7
2.1.5 Praca socjalna.....	7
2.2 Zadania zlecone gminom	8
2.2.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO) dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	8
2.2.2 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	9
3 Realizacja przez powiaty zadań w obszarze pomocy społecznej - własnych oraz zleconych z zakresu administracji rządowej w 2021 r.	9
3.1 Zadania własne	9
3.2 Zadania zlecone	9
4 Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na szczeblu gminnym, powiatowym oraz wojewódzkim w 2021 r.....	10
4.1 Realizacja zadań na szczeblu gminnym	10
4.2 Realizacja zadań na szczeblu powiatowym	11
4.3 Realizacja zadań na szczeblu wojewódzkim	13
5 Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2021 r.....	14
5.1 Przemoc w rodzinie na terenie województwa zachodniopomorskiego w statystykach ..	14
6 Świadczenia.....	18
6.1 Świadczenia rodzinne	18
6.2 Jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł „za życiem”	21
6.3 Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego.....	21
6.4 Zasiłek dla opiekuna	22
7 Działalność kontrolna Wojewody Zachodniopomorskiego.....	23
7.1 W zakresie pomocy społecznej.....	23
7.2 W zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.....	26
7.3 W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz świadczenia wychowawczego	28
8 Charakterystyka wybranych zasobów instytucjonalnych z obszaru zabezpieczenia społecznego ..	29
8.1 Środowiskowe domy samopomocy.....	29
8.2 Domy pomocy społecznej.....	30
8.3 Placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku	33

8.4	Zabezpieczenie osób bezdomnych	34
8.5	Reintegracja zawodowa i społeczna	35
9	Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej	37
10	Informacja o realizacji wydatków budżetu Wojewody w 2021 r.	39
10.1	Finansowanie domów pomocy społecznej	39
10.2	Finansowanie ośrodków wsparcia	40
10.3	Dofinansowanie tworzenia mieszkań chronionych	41
11	Programy z zakresu pomocy społecznej i wspierania rodziny.....	42
11.1	„Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym”, Edycja 2021	42
11.2	Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”	43
11.3	„Od zależności ku samodzielności” – Edycja 2021 r.	46
11.4	Program Wieloletni „Senior+” na lata 2021- 2025 Edycja 2021	47
11.5	Program Wspieraj Seniora w roku 2021	49
11.6	Program „Opieka 75+” NA rok 2021	49
11.7	Program asystent rodziny na rok 2021	51
11.8	Karta Dużej Rodziny	51
11.9	Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 "Maluch"	52
11.10	Świadczenie wychowawcze – Program „RODZINA 500+”	55
11.10.1	Program „RODZINA 500+” - zadania realizowane przez Gminę	55
11.10.2	Program „RODZINA 500+” – zadania realizowane przez Powiat	57
11.10.3	Przyznawanie i wypłata świadczenia w ramach rządowego programu „Dobry start”	59
12	Współpraca Wojewody Zachodniopomorskiego w 2021 r. z podmiotami niepublicznymi działającymi w zakresie pomocy społecznej.....	60
13	Programy realizowane w ramach Funduszu Solidarnościowego	61
13.1	„Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021	62
13.2	Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021	63
13.3	Program „Centra opiekuńczo-mieszkalne”	63
	Zakończenie	65
	Aneks.....	66

Analiza stanu i skuteczności pomocy społecznej za rok 2021 jest dokumentem sporządzonym na mocy art. 22 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹. Dokument przedstawia kluczowe obszary realizowane w ramach polityki społecznej, w szczególności z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny, przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie województwa zachodniopomorskiego. W sposób szczegółowy zaprezentowano dane dotyczące realizowanych programów i świadczeń pieniężnych wspierających rodzinę. Zaprezentowane dane opisowe i liczbowe obrazują rozwój usług społecznych w województwie zachodniopomorskim.

W dokumencie przedstawiono obowiązujący stan prawny w 2021 r., z uwzględnieniem zmian, które zaszły w obszarze zabezpieczenia społecznego, scharakteryzowano realizację zadań własnych oraz zleconych przez gminy i powiaty z zakresu administracji rządowej w obszarze pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wychowawczego. Kolejne części prezentują działalność kontrolną i nadzorczą wojewody oraz zasoby instytucjonalne naszego województwa w obszarze zabezpieczenia społecznego. Analiza obejmuje również informację o realizacji wydatków budżetu wojewody w 2021 roku.

Dokument opracowany został przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie. Analizę przygotowano w oparciu o dane Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego zawarte w „Ocenie zasobów pomocy społecznej województwa zachodniopomorskiego za rok 2021”, dane pochodzące ze sprawozdawczości (z wykorzystaniem Centralnej Aplikacji Statystycznej), opracowania własne oraz informacje przekazane przez jednostki samorządu terytorialnego.

Wojewoda Zachodniopomorski

Zbigniew Bogucki

¹ Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.

Trwający w 2021 roku stan epidemii miał wpływ na realizację zadań z zakresu zabezpieczenia społecznego. Obowiązująca ustawa z dnia 20 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych² umożliwiała udzielanie pomocy społecznej w sposób ciągły i bezpieczny dla pracowników socjalnych. Ustalanie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej zamiast przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego lub jego aktualizacji mogło nastąpić na podstawie rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym, a w przypadku osób niepełnosprawnych z powodu dysfunkcji narządu słuchu przy wykorzystaniu środków wspierających komunikowanie się, dokumentów lub oświadczeń, o których mowa w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej, a także ich kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc lub na podstawie informacji udostępnionych przez podmioty, o których mowa w art. 105 ww. ustawy.

Na podstawie poleceń Wojewody Zachodniopomorskiego działalność ośrodków wsparcia była zawieszona do 14 lutego 2021 r. Po przywróceniu działalności w placówkach, zajęcia prowadzone były w reżimie sanitarnym, z uwzględnieniem zasad określonych w *Rekomendacjach dotyczących działalności placówek pobytu dziennego* wydanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwo Zdrowia oraz Państwową Inspekcję Sanitarną. Z uwagi na obostrzenia, usługi w środowiskowych domach samopomocy oraz dziennych domach Senior +, były realizowane w sposób ograniczony. W ŚDS nie prowadzono treningów kulinarnych, a zajęcia odbywały się w niewielkich grupach, natomiast do seniorów skierowano usługi socjalne takie jak np. dowóz gorącego posiłku lub alternatywną realizację zajęć, prowadzonych poza siedzibą placówki.

W 2021 r. stopniowo znoszono ograniczenia wprowadzone w domach pomocy społecznej. Wszystkie podmioty prowadzące domy pomocy społecznej mając na uwadze stabilną sytuację przywracały normalne funkcjonowanie tych placówek, a dotyczyło to głównie opuszczania domu przez mieszkańców, odwiedzin osób z zewnątrz, przyjmowania nowych mieszkańców, organizacji pracy personelu, zapewnienia usług opiekuńczych i wspomagających.

Pomimo, że w roku 2021 na terytorium kraju nadal utrzymywał się stan epidemii wywołany SARS-COV-2. pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych udzielana była nieprzerwanie, z wykorzystaniem środków komunikacji na odległość, a w przypadkach niecierpiących zwłoki kontakt z rodziną był osobisty z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Placówki wsparcia dziennego funkcjonowały zgodnie z wydawanymi przez wojewodę poleceniami, w związku z czym okresowo były zawieszane, mogły pracować zdalnie lub stacjonarnie z zachowaniem reżimu sanitarnego.

W nieprzerwany sposób funkcjonowały placówki opiekuńczo-wychowawcze, które zapewniają całodobową opiekę i wychowanie dzieciom i młodzieży. Wszystkie placówki opiekuńczo-wychowawcze dostosowały swoją działalność do wydanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej rekomendacji i instrukcji dla instytucji pieczy zastępczej dotyczących zapobiegania zakażeniom wirusem SARSCoV-2.

² Dz.U. z 2021 r., poz. 2095 ze zmianami

Trwająca epidemia ograniczyła także działalność kontrolą wojewody w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2021 r. zmianie uległa ustawa o pomocy społecznej. Zniesiono odpłatność za usługi świadczone w środowiskowych domach samopomocy, niebędących usługami całodobowymi. Przed zmianą odpłatność ponosili uczestnicy, których dochód był wyższy od 300 % odpowiednio kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy. Odpłatność wynosiła 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie.

Istotną zmianą skierowaną bezpośrednio do pracowników socjalnych była zmiana wysokości dodatku za świadczenie pracy socjalnej lub przeprowadzanie wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki z kwoty 250 zł na kwotę 400 zł.

Poprzez zmianę zapisu art. 38 ustawy o pomocy społecznej wprowadzono obowiązkową weryfikację maksymalnej wysokości zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej. Maksymalna kwota zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej nie może być wyższa od kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Od 2004 r. maksymalna wysokość zasiłku okresowego do wprowadzonej zmiany wynosiła 418 zł, po zmianie wysokość świadczenia wynosiła 528 zł, następnie od 1 stycznia 2022 r. uległa zmianie, w związku z weryfikacją kryteriów dochodowych.

W myśl art. 9 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, w 2021 r. zostało ogłoszone Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej³. W latach ubiegłych zweryfikowane kwoty świadczeń obowiązywały od 1 października roku, w którym zostały ogłoszone. Ww. rozporządzenie zaczęło obowiązywać od 1 stycznia 2022 r. Kwoty kryterium dochodowego uległy zmianie w następujący sposób: dla osoby samotnie gospodarującej z kwoty 701 zł na kwotę 776 zł; dla osoby w rodzinie z kwoty 528 zł na kwotę 600 zł.

Od 1 stycznia 2021 r. zwiększyła się kwota świadczenia pielęgnacyjnego do 1971 zł⁴ tj. o 141 zł. Kwota ta podlega corocznej waloryzacji od 1 stycznia 2017r. Kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych i świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie uległy zmianie.

W 2021 r. nie kontynuowano Programu Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych, współfinansowanego z Funduszu Solidarnościowego – program nie został ogłoszony przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

³ Dz.U. z 2021 r., poz. 1296

⁴ Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 4 listopada 2020 r. w sprawie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2021 (M.P. z 2020 r., poz. 1031)

2 REALIZACJA PRZEZ GMINY ZADAŃ W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ - WŁASNYCH ORAZ ZLECONYCH Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ W 2021 R.

Zadania pomocy społecznej w gminach wykonują ośrodki pomocy społecznej lub centra usług społecznych, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych⁵. W województwie zachodniopomorskim w 2021 r. zadania te były realizowane przez 109 ośrodków pomocy społecznej i 4 centra usług społecznych.

Trzy ośrodki pomocy społecznej zostały przekształcone w centra usług społecznych tj. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Goleniowie. Łącznie na terenie województwa funkcjonują cztery centra usług społecznych. Pierwszy CUS powstał w 2020 r. w gminie Resko.

2.1 ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINACH W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH

Świadczenia pomocy społecznej w 2021 r. przyznano decyzją (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) 44 262 osobom, co stanowiło 2,6% mieszkańców województwa (w 2020 r. – 2,6%, 2019 r. - 3,29%, 2018 r. - 4%. W stosunku do roku 2020 liczba ta była niższa o 5 000 osób (9,7%).

2.1.1 ZASIŁKI STAŁE

W województwie zachodniopomorskim zasiłki stałe otrzymywało w 2021 r. 8 902 osób wg danych zawartych w sprawozdaniu resortowym MRiPS-03 R, natomiast wg danych zawartych w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2021 dla województwa zachodniopomorskiego liczba osób otrzymujących zasiłki stałe w 2021 r. wyniosła 8 901 (w 2020 r. – 9 419), w tym 7 944 osoby samotne i 1 025 osób pozostające w rodzinie. Łączna kwota wypłaconych zasiłków wyniosła 48 580 605 zł (wg OZPS za rok 2021 jest to kwota 48 579 253 zł) (w 2020 r. – 51 612 848 zł), w tym dla osób samotnych 45 621 715 zł oraz dla osób pozostających w rodzinie 2 958 890 zł. Średnia wysokość zasiłku stałego wyniosła 538 zł (w 2020 r. – 540 zł) dla osób samotnych 562 zł, a dla osób pozostających w rodzinie 329 zł. Liczba osób pobierających zasiłki stałe w województwie zachodniopomorskim od kilku lat utrzymuje się na podobnym poziomie i stanowi 0,53 % liczby mieszkańców województwa.

Dane za rok 2020 są zgodne z danymi przedstawionymi w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej dla województwa zachodniopomorskiego.

2.1.2 ZASIŁKI OKRESOWE

W 2021 r. zasiłki okresowe przyznano 13 599 osobom wg danych ze sprawozdania MRiPS-03 R, natomiast wg danych zawartych w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2021 dla województwa zachodniopomorskiego świadczenie to przyznano 13 602 osobom (w 2020 r. – 15 253) na łączną kwotę 25 867 988 zł (wg OZPS za rok 2021 - 25 868 011 zł) (w 2020 r. – 28 694 545 zł). Średnia wysokość zasiłku wyniosła 331 zł (w 2020 r. 334 zł), a średni okres, na który został przyznany zasiłek wynosił ok. 5,7 miesięcy. Środki własne gmin na zasiłki okresowe wynosiły 329 857 zł. Najczęstszym powodem przyznania zasiłku okresowego było bezrobocie –

⁵ Dz. U. z 2019 r., poz. 1818

9 378 osób, co stanowi 68,96% ogółem przyznanych zasiłków okresowych, długotrwała choroba – 1 952 osoby, co stanowi 14,35%, niepełnosprawność – 1 588, co stanowi 11,68%. Liczba osób pobierających zasiłki okresowe w województwie zachodniopomorskim stanowiła w 2021 r. 0,81% liczby mieszkańców.

W ciągu kilku ostatnich lat liczba świadczeniobiorców w województwie zachodniopomorskim sukcesywnie maleje, od roku 2016 zmalała aż o 43% (33 428 os.) w porównaniu z rokiem 2021. Poprawa warunków materialnych rodzin, osób wynika z wprowadzenia rządowego programu 500+ (1 kwietnia 2016 roku), znacznego spadku bezrobocia na przestrzeni kilku ostatnich lat, wzrostu płacy minimalnej, a także czas pandemii miały ogromny wpływ na spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej.

Dane za rok 2020 są zgodne z danymi zawartymi w OZPS dla województwa zachodniopomorskiego.

2.1.3 ODPLATNOŚĆ GMIN ZA POBYT MIESZKAŃCA W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2021 r. gminy poniosły odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej za 3 255 osób (w 2020 r. – 3 163 osoby) na ogólną kwotę 99 485 279 zł, (w 2020 r. – 89 926 349 zł wg danych zawartych w sprawozdaniu resortowym MRiPS-03 R natomiast wg OZPS WZ – 89 940 834 zł). Średni miesięczny koszt dopłaty do pobytu mieszkańca w domu pomocy społecznej ponoszony przez gminę wyniósł 3 077,00 zł (w 2020 r. – 2 793,00 zł). Odpłatność za pobyt osób w domach pomocy społecznej jest największą pozycją w wydatkach gmin na zadania pomocy społecznej i co roku wydatki te wzrastają (w 2010 r. - 35 360,3 tys. zł, w 2011 r. – 36 493,0 tys. zł, w 2012 r. – 42 201,6 tys. zł, w 2013 r. – 45 914,5 tys. zł, w 2014 r. – 49 514,8 tys. zł, w 2015 r. – 54 249,6 tys. zł, w 2016 r. – 61 300,3 tys. zł, w 2017 r. – 65 288,8 tys. zł, w 2018 r. – 72 488,4 tys. zł, w 2019 r. - 81 264,8 tys. zł, w 2020 r. - 89 926,4 tys. zł, w 2021 r. – 99 485,3 tys. zł).

Liczba osób za które gminy poniosły odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2020 i 2021 oraz kwota wydatków za rok 2021 zawarte w sprawozdaniu MRiPS 03 R są zgodne z danymi zawartymi w OZPS za rok 2021 dla województwa zachodniopomorskiego.

2.1.4 USŁUGI OPIEKUŃCZE

Usługi opiekuńcze w 2021 r. świadczone były w 107 gminach dla 6 018 osób wg danych zawartych w sprawozdaniu resortowym MRiPS-03 R, natomiast wg OZPS za rok 2021 liczba osób wynosiła - 6 017, co stanowi porównywalną z rokiem poprzednim liczbę osób objętych tą formą wsparcia, a co za tym idzie – nakłady finansowe – 42 481 510 zł. Średni koszt 1 godziny usługi wyniósł 27,88 zł (w 2020 r. - 27,24 zł).

2.1.5 PRACA SOCJALNA

Z zawodową działalnością pracownika socjalnego związana jest praca socjalna. Jej celem jest pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenia warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna świadczona jest bez względu na posiadany dochód. Głównym priorytetem pracy socjalnej jest poprawna diagnoza sytuacji osoby/rodziny, środowiska, określająca źródła dysfunkcjonalności. Realizacja pracy socjalnej wymaga porozumienia i współpracy osoby wspieranej z pracownikiem socjalnym.

Z danych zawartych w sprawozdaniu MRiPS-03 R, w 2021 roku pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono 24 039 rodzinom z terenu województwa zachodniopomorskiego, z czego wyłącznie praca socjalna adresowana była do 6 440 rodzin. W porównaniu do roku 2020 zauważalny jest wzrost o 137 rodzin objętych pracą socjalną, w tym wyłącznie pracą socjalną o 1 091 rodzin.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny i projekt socjalny.

W 2021 r. zrealizowano 66 projektów socjalnych (w 2020 r. - 71 projektów socjalnych). Pomimo mniejszej liczby zrealizowanych projektów socjalnych w porównaniu do 2020 r., w roku 2021 r. do większej liczby osób skierowano działania pomocowe w tej formie tj. do 3 376 osób (w 2020 r. – 1 036 osób).

W 2021 r. pracownicy socjalni zawarli łącznie (część A i B) 2 373 kontraktów socjalnych z 2 727 osobami. W 2020 r. zawarto łącznie (część A i B) 2 614 kontraktów z 3 009 osobami.

Wg danych zawartych w sprawozdaniu MRiPS-03, pracownicy socjalni w 2021 r. zawarli łącznie (część A i B) 2 373 kontraktów socjalnych z 2 727 osobami. W 2020 r. zawarto łącznie (część A i B) 2 614 kontraktów z 3 009 osobami. Z Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2021 dla Województwa Zachodniopomorskiego wynika, że łącznie zawarto 2 682 kontraktów, a w 2020 r. – 3 078 kontraktów.

PODSUMOWANIE:

Malejąca liczba osób korzystających z pieniężnych świadczeń pomocy społecznej przy jednoczesnym wzroście liczby osób objętych pracą socjalną może świadczyć o pojawieniu się problemów społecznych, rozwiązywanych nie tylko przez pomoc finansową, ale przede wszystkim poprzez profesjonalne działanie pracownika socjalnego.

W wyniku postępującego procesu starzenia się społeczeństwa – stała grupa osób wymaga zabezpieczenia podczas codziennego funkcjonowania, a usługi opiekuńcze stanowią okresową formę tego rodzaju wspomagania.

2.2 ZADANIA ZLECONE GMINOM

Głównym zadaniem z zakresu administracji rządowej zlecanym gminom jest organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

2.2.1 SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE (SUO) DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2021 roku realizowało 46 gmin z terenu województwa zachodniopomorskiego. Efektem rzeczowym przekazanej dotacji było objęcie pomocą 463 osób z zaburzeniami psychicznymi (w 2020 r. – 470 osób wg MRiPS 03 R, natomiast wg OZPS za rok 2021 liczba osób objętych pomocą wynosi 499). Łączny koszt usług w 2021 r. wyniósł 4 011 217 zł (w 2020 r. – 3 639 556 zł). Średni koszt 1 godziny świadczonych usług wyniósł 36,64 zł (w 2020 r. – 33,19 zł).

Ponadto w ramach zadań zleconych gminy wypłaciły 322 osobom wynagrodzenie za sprawowanie opieki, zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej, na kwotę 1 987 791 zł (w 2020 r. – 1 953 691 zł).

PODSUMOWANIE:

Analiza danych wskazuje, że obserwujemy wzrost nakładów środków finansowych na świadczenie SUO, co ma znaczny wpływ na rozwój różnych form pomocy w środowisku dla tych odbiorców. Beneficjenci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dzięki otrzymanemu wsparciu mogą pozostawać jak najdłużej w swoim środowisku rodzinnym i lokalnym, przy jednoczesnym zabezpieczeniu wszystkich niezbędnych potrzeb, co ma pozytywny wpływ na ich kondycję psychofizyczną oraz pozwala zachować aktywność społeczną. Pozwala to także na dłuższe utrzymanie ich samodzielności, co w wielu przypadkach oddala konieczność przyznania wsparcia instytucjonalnego np. w formie pobytu w domu pomocy społecznej.

2.2.2 PRYZNAWANIE I WYPŁACANIE ZASIŁKÓW CELOWYCH CUDZOZIEMCOM, KTÓRYM UDZIELONO ZGODY NA POBYT ZE WZGLĘDÓW HUMANITARNYCH LUB ZGODY NA POBYT TOLEROWANY NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Ustawa o pomocy społecznej przewiduje realizację przez gminy zadań z zakresu administracji rządowej tj. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnienie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 8 oraz ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. W 2021 roku z ww. środków korzystała 1 gmina finansując pobyt 1 cudzoziemca narodowości palestyńskiej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej - kwota wykorzystanej przez gminę dotacji wynosiła 14 740 zł.

3 REALIZACJA PRZEZ POWIATY ZADAŃ W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ - WŁASNYCH ORAZ ZLECONYCH Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ W 2021 R.

3.1 ZADANIA WŁASNE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) realizuje zadania z zakresu administracji rządowej oraz zadania własne powiatu określone odpowiednio w art. 19 i 20 ustawy o pomocy społecznej. Ze sprawozdania MRiPS-03 R wynika, że w roku 2021 zadania własne obejmowały:

- pomoc pieniężną mającą na celu życiowe usamodzielnienie, na które przeznaczono środki w wysokości 47 471 zł,
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, na którą przekazano 137 677 zł,
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej, która zamknęła się w kwocie 39 966 zł.

3.2 ZADANIA ZLECONE

Ustawa o pomocy społecznej przewiduje również pomoc w integracji dla osób objętych ochroną międzynarodową. Obecnie odnosi się to do uchodźców i cudzoziemców, którym przyznano ochronę uzupełniającą na terytorium Polski. Jest to zadanie zlecone powiatowi z zakresu administracji rządowej, na które przeznaczony są środki z budżetu państwa. Pomoc dla osób objętych ochroną międzynarodową jest oferowana w ramach indywidualnego programu integracji (IPI), uzgodnionego między powiatowym centrum pomocy rodzinie a cudzoziemcem. Określa się w nim zakres i formy pomocy w zależności od indywidualnej sytuacji życiowej cudzoziemca

i jego rodziny. Pomocy tej udziela się w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy, a do jej podstawowych elementów należą:

- zasiłki pieniężne przeznaczone na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne,
- specjalistyczne poradnictwo socjalne wspierające proces integracji.

Zgodnie z art. 22 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej wojewoda prowadzi rejestr indywidualnych programów integracji. W 2021 r. zostało podpisanych 11 indywidualnych programów integracji z cudzoziemcami. Kwota wykorzystanej przez powiat dotacji na ww. cel wyniosła 113 137,20 zł. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat zgodnie z art. 181 pkt 2a lit. a i b ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2022 poz.447) należy finansowanie pobytu w pieczy zastępczej dzieci cudzoziemców, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych. W roku 2021 Wojewoda Zachodniopomorski sfinansował pobyt 10 dzieci cudzoziemców z tego: 3 w placówce opiekuńczo-wychowawczej, 7 w rodzinie zastępczej, na łączną kwotę 205 866,07 zł.

PODSUMOWANIE:

Z powyższego wynika, że zarówno świadczenia z pomocy społecznej, jak i świadczenia rodzinne w pierwszej kolejności kierowane są do obywateli polskich. Integracja europejska spowodowała konieczność poszerzenia katalogu świadczeniobiorców tych świadczeń.

Oprócz obywateli polskich o te świadczenia mogą ubiegać się również cudzoziemcy, po spełnieniu dodatkowych wymagań. Cudzoziemcy są zatem także grupą podmiotów uprawnionych zarówno do świadczeń rodzinnych, jak i świadczenia wychowawczego. Jednakże ich prawo do tych świadczeń uzależnione jest od miejsca zamieszkania i przebywania na terytorium Polski oraz legitymowania się określonym zezwoleniem lub korzystaniem ze szczególnej ochrony prawnej. Należy podkreślić, że cudzoziemcy jak i obywatele polscy korzystają z pomocy społecznej na równych zasadach.

4 REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA SZCZEBLU GMINNYM, POWIATOWYM ORAZ WOJEWÓDZKIM W 2021 R.

Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej realizowane są w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej⁶.

4.1 REALIZACJA ZADAŃ NA SZCZEBLU GMINNYM

W 2021 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego funkcjonowało 6 rodzin wspierających (o 1 mniej w porównaniu do 2020 r.), które swoim wsparciem obejmowały 6 rodzin. W gminach zatrudnionych było ogółem 194 asystentów, którzy obejmowali wsparciem 1 720 rodzin. W porównaniu z 2020 rokiem, spadła liczba rodzin objętych wsparciem asystenta o 69 rodzin. W 2021 r. asystenci zakończyli pracę z 447 rodzinami, w tym: ze względu

⁶ Dz.U. z 2022 r. poz. 447

na osiągnięcie celów z 181 rodzinami, ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodziny z 180 rodzinami oraz ze względu na brak efektów z 55 rodzinami. Na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2021 r. funkcjonowało 265 placówek wsparcia dziennego (o 25 więcej w porównaniu z 2020 r.). Wśród placówek wsparcia dziennego 132 funkcjonowało w formie opiekuńczej, 38 w formie specjalistycznej i 106 w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. Placówki dysponowały 5 198 miejscami dla dzieci. W porównaniu z rokiem 2020 o 210 zwiększyła się liczba miejsc w tych placówkach. Przeciętna liczba dzieci umieszczonych w placówkach wsparcia dziennego w 2021 r. to 3 406, co stanowi spadek o 344 dzieci w porównaniu do roku 2020.

4.2 REALIZACJA ZADAŃ NA SZCZEBLU POWIATOWYM

Na terenie województwa było 21 organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej – we wszystkich przypadkach były to powiatowe centra pomocy rodzinie/miejskie ośrodki pomocy rodzinie/centrum usług społecznych. Organizatorzy zatrudniali 106 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (o 4 więcej w porównaniu z 2020 r.). Koordynatorzy pracowali z 1 685 rodzinami zastępczymi i rodzinnymi domami dziecka. W porównaniu z 2020 rokiem nastąpił wzrost liczby rodzin znajdujących się pod opieką koordynatorów (z 1 619 rodzin).

W ramach poradnictwa specjalistycznego w 2021 r. udzielono 2 129 porad. Szkoleniami w zakresie pieczy zastępczej objęto kandydatów na rodziny zastępcze: niezawodowe – 116 osób, zawodowe – 15 osób oraz na prowadzących rodzinne domy dziecka – 8 osób. W 2021 r. przeszkolono łącznie 272 już istniejące rodziny zastępcze oraz 63 osoby prowadzące rodzinne domy dziecka.

Na terenie województwa w 2021 r. funkcjonowały ogółem 2 324 rodziny zastępcze, jest to o 13 rodzin mniej niż w roku 2020.

Tabela 1 Liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka

<i>Rodzaj pieczy</i>	Rok 2020	Rok 2021
<i>Rodzinna piecza zastępcza ogółem</i>	2337	2324
<i>w tym:</i>		
<i>Rodziny zastępcze spokrewnione</i>	1548	1518
<i>Rodziny zastępcze niezawodowe</i>	610	624
<i>Rodziny zastępcze zawodowe</i>	68	66
<i>Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego</i>	28	27
<i>Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne</i>	12	12
<i>Rodzinne domy dziecka</i>	71	77

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania resortowego WRiSPZ-P.

Z tabeli 1 wynika, że w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej nastąpił spadek liczby rodzin zastępczych. Na tym samym poziomie utrzymuje się liczba rodzin zastępczych zawodowych specjalistycznych. Zwiększyła się natomiast o 14 liczba rodzin zastępczych niezawodowych i o 6 liczba rodzinnych domów dziecka. Liczba dzieci przebywających w pieczy rodzinnej utrzymuje się na tym samym poziomie (2020 r. 3 735, a 2021 r. 3 762 dzieci). Najwięcej dzieci przebywa w rodzinach zastępczych spokrewnionych – 1 923, w niezawodowych – 852 oraz 584 w rodzinnych domach dziecka. W pieczy rodzinnej na koniec roku 2021 przebywało 3 762 dzieci, (o 27 dzieci więcej niż w roku ubiegłym), z tego: 1 923 w rodzinach spokrewnionych, 852 w niezawodowych, 403 w zawodowych (w tym 136 w pełniących funkcję pogotowia rodzinnego i 33 w specjalistycznych) oraz 584 w rodzinnych domach dziecka.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego prowadzone były 62 placówki opiekuńczo – wychowawcze (o 4 więcej w porównaniu do 2020 r.), w tym 11 placówek typu rodzinnego (o 1 mniej w porównaniu do 2020 r.) Placówki te w 48 przypadkach prowadzone były przez samorządy powiatowe, a w 14 przez podmioty niepubliczne. Dysponowały 791 miejscami – o 45 mniej niż w 2020 roku.

Dane na temat instytucjonalnej pieczy zastępczej przedstawia tabela 2.

Tabela 2 Instytucjonalna piecza zastępcza – liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych

<i>Placówki opiekuńczo – wychowawcze</i>	Rok 2020	Rok 2021
<i>socjalizacyjne</i>	43	48
<i>interwencyjne</i>	21	26
<i>specjalistyczno-terapeutyczne</i>	23	26
<i>rodzinne</i>	12	11

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania resortowego WRiSPZ-P.

W placówkach na koniec roku 2021 przebywało 746 dzieci (o 38 dzieci mniej niż w roku poprzednim), z tego 54 w placówkach typu rodzinnego (o 15 dzieci mniej niż w roku 2020).

Pieczę opuściło łącznie 440 wychowanków, w tym 160 powróciło do rodzin naturalnych, a 48 zostało przysposobionych.

W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił wzrost liczby dzieci wracających do rodzin biologicznych (o 10). Ponadto 217 wychowanków opuściło pieczę po uzyskaniu 18 roku życia.

W 2021 r. na terenie województwa prowadzona była jedna placówka wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, tj. o 1 mniej niż w roku poprzednim. Placówka zapewniała miejsca dla 30 wychowanków.

4.3 REALIZACJA ZADAŃ NA SZCZEBLU WOJEWÓDZKIM

Na terenie województwa prowadzona była jedna Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Dębnie, która dysponowała 42 miejscami. Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego realizację zadania publicznego w zakresie uruchomienia i prowadzenia regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej powierzył powiatowi myśliborskiemu. Na dzień 31 grudnia 2021 r. w placówce przebywało 42 wychowanków, tyle samo co w roku poprzednim.

Na terenie województwa funkcjonowały 3 ośrodki adopcyjne: 2 prowadzone przez samorząd województwa oraz 1 prowadzony przez podmiot niepubliczny na zlecenie samorządu województwa, tj.:

- Publiczny Ośrodek Adopcyjny w Szczecinie,
- Publiczny Ośrodek Adopcyjny w Koszalinie,
- Ośrodek Adopcyjny Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Archidiecezji Szczecińsko – Kamieńskiej w Szczecinie.

Efektom działalności ośrodków w 2021 r. było m.in. przysposobienie 86 dzieci, co w porównaniu do roku 2020 stanowi wzrost o 43 dzieci. Ośrodki przeprowadziły 46 szkoleń dla kandydatów na rodziny przysposabiające. Ponadto udzieliły 677 porad dla rodzin i osób przysposabiających oraz rodzin naturalnych.

PODSUMOWANIE:

Analizując przedstawione dane na szczeblu gminnym, należy stwierdzić, że zdecydowanie wzrosła liczba placówek wsparcia dziennego, jednakże zdarzają się jeszcze gminy, w których nie zostały one utworzone. W związku z tym gminy, które jeszcze nie mają placówek wsparcia dziennego powinny podjąć działania w celu ich utworzenia, ponieważ stanowią one istotny element systemu wspierania rodziny.

Dane z realizacji zadań na szczeblu powiatowym wskazują, że spada liczba rodzin zastępczych. W porównaniu do roku 2020 zwiększyła się liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych, przy jednoczesnym zmniejszeniu miejsc w pieczy instytucjonalnej, co spowodowane jest koniecznością osiągnięcia wymaganych standardów przez placówki opiekuńczo – wychowawcze. Zmniejszenie liczby miejsc w pieczy zastępczej zwiększa ryzyko braku realizacji postanowień sądu o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. Dlatego też powiaty powinny zintensyfikować działania służące zapewnieniu miejsc w pieczy zastępczej.

W roku 2021 na terytorium kraju utrzymywał się stan epidemii wywołany SARS-COV-2. W związku z czym w dalszym ciągu obowiązywały przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-COV-2 oraz rekomendacje Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 5.11.2020 r., w oparciu o które określone zostały zasady funkcjonowania jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Podkreślić należy, że pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych udzielana była nieprzerwanie. Wykorzystywano do tego celu środki komunikacji na odległość, a w przypadkach niecierpiących zwłoki kontakt z rodziną był osobisty z zachowaniem obostrzeń sanitarnych. Placówki wsparcia dziennego funkcjonowały zgodnie z wydawanymi przez wojewodę kolejnymi poleceniami, tak więc okresowo były zawieszane, mogły pracować zdalnie lub stacjonarnie z zachowaniem reżimu sanitarnego. W nieprzerwany sposób funkcjonowały placówki opiekuńczo-wychowawcze,

które zapewniają całodobową opiekę i wychowanie dzieciom i młodzieży. Wszystkie placówki opiekuńczo-wychowawcze dostosowały swoją działalność do wydanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej rekomendacji i instrukcji dla instytucji pieczy zastępczej, dotyczących zapobiegania zakażeniom wirusem SARSCoV-2. Posiedzenia zespołów ds. oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej odbywały się z wykorzystaniem technik komunikacji na odległość (w okresach wzmożonego zachorowania) lub też osobiście, gdy obserwowany był spadek zakażeń.

W indywidualnych przypadkach starostowie, na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-COV-2, mogli zawieszają dokonywanie ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

5 REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W 2021 R.

Zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie realizowane są na mocy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.⁷

Skalę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie województwa zachodniopomorskiego obrazują dane przedstawione na podstawie sprawozdań resortowych. Poniższa tabela wskazuje na ilość wszczętych procedur „Niebieskie Karty”.

5.1 PRZEMOC W RODZINIE NA TERENIE WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO W STATYSTYKACH

Tabela 3 Realizacja procedur "Niebieskie Karty" w latach 2020-2021

Rok	ogółem
2020	3 997
2021	3 815

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2021 r.

W ujęciu statystycznym zauważalny jest nieznaczny spadek wszczynanych procedur „Niebieskie Karty”.

Tabela 4 Dane dotyczące procedury "Niebieskie Karty" w roku 2021

Wskaźnik	Liczba
<i>wszczęte procedury „Niebieskie Karty”</i>	3 815
<i>wypełnione formularze „Niebieska Karta – C”</i>	3 482
<i>wypełnione formularze „Niebieska Karta – D”</i>	2 064
<i>rodziny objęte procedurą</i>	5 654
<i>procedury zakończone w związku z ustaniem przemocy</i>	2 524

⁷ Dz. U. z 2021 r., poz. 1249

<i>procedury zakończone w wyniku stwierdzenia braku zasadności podejmowania działań</i>	1 084
---	-------

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2021 r.

Analiza powyższych danych ujętych w Tab. 4 przedstawia podjęcie działań zespołu interdyscyplinarnego utworzonego na terenie każdej gminy, ustalenie planu pracy z osobą, rodziną doświadczającą przemocy poprzez formularz „Niebieska Karta – C”. W stosunku do danych liczbowych wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – D” dotyczących osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc, a procedur zakończonych w związku z ustaniem przemocy, można zaobserwować tendencję pozytywnego zakończenia procedur i ustania zachowań przemocowych.

Tabela 5 Działalność zespołów interdyscyplinarnych

Wskaźnik	Liczba
<i>zespoły interdyscyplinarne</i>	113
<i>posiedzenia zespołów</i>	799
<i>rodziny objęte pomocą zespołów interdyscyplinarnych</i>	5 654
<i>osoby objęte pomocą zespołów interdyscyplinarnych</i>	12 805
<i>utworzone grupy robocze</i>	3 581
<i>posiedzenia grup roboczych</i>	9 758

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2021 r.

Podejmując kwestę rozwiązywania problemów indywidualnych przypadków wystąpienia przemocy w rodzinie przez utworzone grupy robocze, dane w ujęciu tabelarycznym przedstawiają znacznie wyższe wartości liczbowe w stosunku do posiedzeń zespołów. Daje to obraz realnej i systematycznej pomocy osobom pozostającym w kryzysie poprzez bezpośredni kontakt z grupą roboczą.

Tabela 6 Pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie

Wskaźnik	Liczba
<i>programy terapeutyczne dla osób dotkniętych przemocą</i>	24
<i>osoby korzystające z tych programów ogółem</i>	639
<i>osoby korzystające z terapii indywidualnej psychologicznej(terapeutycznej)</i>	1 379
<i>grupy terapeutyczne</i>	17
<i>grupy wsparcia</i>	22
<i>telefony zaufania, informacyjne</i>	68
<i>w tym całodobowe</i>	16
<i>rozmowy i interwencje przeprowadzone przez telefony</i>	3 594

Poradnictwo	Liczba osób
<i>medyczne</i>	74
<i>psychologiczne</i>	2 578
<i>prawne</i>	917
<i>socjalne</i>	2 828
<i>zawodowe i rodzinne</i>	836

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2021 r.

Porównując z rokiem ubiegłym w 2021 roku liczba programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie wzrosła. Zdecydowana większość osób uczestniczących w programach to kobiety. Ponadto na terenie województwa zachodniopomorskiego znacząco zwiększyła się częstotliwość rozmów przeprowadzonych przez telefon zaufania oraz informacyjne.

Tabela 7 Działalność specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy rodzinie

Wskaźnik	Liczba
<i>specjalistyczne ośrodki wsparcia</i>	2
<i>miejsca w ośrodkach</i>	20
<i>osoby korzystające z całodobowej pomocy ośrodków ogółem</i>	43
<i>w tym kobiety</i>	25
<i>mężczyźni</i>	0
<i>dzieci</i>	18

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2021 r.

Potrzeby województwa w zakresie zabezpieczenia opieki całodobowej dla ofiar przemocy w rodzinie zapewniają niezmiennie dwa specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie: w Białogardzie i Świnoujściu. Z tej formy pomocy skorzystało w 2021 r. - 25 kobiet z dziećmi – w roku 2020 było to 11 kobiet. Potwierdza to fakt, że te grupy są najbardziej narażone na przemoc w rodzinie.

Tabela 8 Ochrona dzieci przed przemocą w rodzinie

Wskaźnik	Liczba
<i>przyjazne pokoje</i>	25
<i>dzieci przesłuchane w przyjaznych pokojach przesłuchań</i>	236
<i>dzieci odebrane z rodziny – art. 12a</i>	166
<i>dzieci umieszczone u osoby najbliższej</i>	63
<i>dzieci umieszczone w rodzinie zastępczej</i>	28
<i>dzieci umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej</i>	82

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2021 r.

Wśród najbardziej narażonych oraz bezbronnych ofiar przemocy w rodzinie są dzieci. Analiza powyższych danych wskazuje na czujność służb wobec sytuacji konieczności uruchomienia procedury odebrania dzieci z rodziny na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie powiatów i gmin województwa zachodniopomorskiego. W ramach działań ochronnych każda sytuacja dotycząca odebrania dzieci z rodziny jest dokładnie oraz indywidualnie analizowana. Nie stwierdza się nieprawidłowości w tym zakresie.

Tabela 9 Działania wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie

Wskaźnik	Liczba
<i>podmioty realizujące programy korekcyjno-edukacyjne</i>	18
<i>osoby, które przystąpiły do programu ogółem</i>	239
<i>kobiety</i>	52
<i>mężczyźni</i>	187
<i>osoby, które ukończyły program ogółem</i>	148
<i>kobiety</i>	33
<i>mężczyźni</i>	115
<i>osoby, które powróciły do stosowania przemocy</i>	26
<i>kobiety</i>	5
<i>mężczyźni</i>	21

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2021 r.

Wskaźnik	Liczba
<i>podmioty realizujące programy psychologiczno-terapeutyczne</i>	21
<i>osoby, które przystąpiły do programu ogółem</i>	85
<i>kobiety</i>	27
<i>mężczyźni</i>	58
<i>osoby, które ukończyły program ogółem</i>	61
<i>kobiety</i>	20
<i>mężczyźni</i>	41
<i>osoby, które powróciły do stosowania przemocy</i>	9
<i>kobiety</i>	5
<i>mężczyźni</i>	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2021 r.

W odniesieniu do proponowanych działań wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, w 2021 roku nieznacznie wzrosła liczba osób, które przystąpiły oraz ukończyły programy korekcyjno-edukacyjne. Zmalała natomiast w stosunku do roku 2020 liczba osób, które powróciły do stosowania przemocy w rodzinie. Monitorowanie osób kończących program oraz prowadzenie ewaluacji działań powinny zminimalizować ryzyko ponownego stosowania przemocy.

W odniesieniu do działań realizowanych wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, w 2021 roku obserwujemy tendencję wzrostową osób, które przystąpiły oraz ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne. Ważnym podkreślenia jest fakt, że w stosunku do liczby uczestników, którzy przystąpili do programów psychologiczno-terapeutycznych i go ukończyli tj. 61 osób jedynie 9 powróciło do stosowania. Należy jednak przy tym zauważyć, że dane dotyczące liczby osób, które uczestniczyły w programach korekcyjno-edukacyjnych nieznacznie różnią się od tych zawartych w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2021 dla województwa zachodniopomorskiego (w dokumencie podano liczbę 254 osób, które przystąpiły do programu).

PODSUMOWANIE:

Na podstawie analizy danych obserwowalny jest spadek liczby wszczynanych procedur „Niebieskie Karty”. Działania służb powołanych przez jednostki samorządu terytorialnego do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem stosowania przemocy w rodzinie oraz wzrastająca świadomość społeczna i odpowiednie przygotowanie placówek pomocowych dają realny obraz zmiany sytuacji ofiar przemocy. Ponadto dostosowanie oferty pomocowej w trudnym dla wszystkich czasie pandemii nakierowanej na udzielanie porad i wsparcia za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość daje szansę na udzielenie realnej pomocy jeszcze większej liczbie osób doświadczających przemocy.

6 ŚWIADCZENIA

6.1 ŚWIADCZENIA RODZINNE

Od 1 stycznia 2021 r. zwiększyła się kwota świadczenia pielęgnacyjnego do 1 971 zł⁸ tj. o 141 zł (z 1 830 zł w 2020 r.). Kwota ta podlega corocznej waloryzacji od 1 stycznia 2017 r. Na tym samym poziomie pozostały kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych:

- 674 zł w przeliczeniu na osobę w rodzinie lub dochód osoby uczącej się – 764 zł w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 1 922 zł w przeliczeniu na osobę w rodzinie w przypadku ubiegania się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się żywego dziecka.

Nie zmieniła się wysokość zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych, zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się żywego dziecka oraz świadczenia rodzicielskiego.

⁸ Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 4 listopada 2020 r. w sprawie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2021 (M.P. z 2020 r. poz. 1031)

W 2021 r. świadczenia rodzinne pobierało 67 699 rodzin, w tym zasiłki rodzinne – 27 583 rodziny. Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2021 r. uległa zmniejszeniu w stosunku do roku poprzedniego o 6,18% (72 158 w 2020 r.), a liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne zmalała o 17,62% (33 481 w 2020 r.).

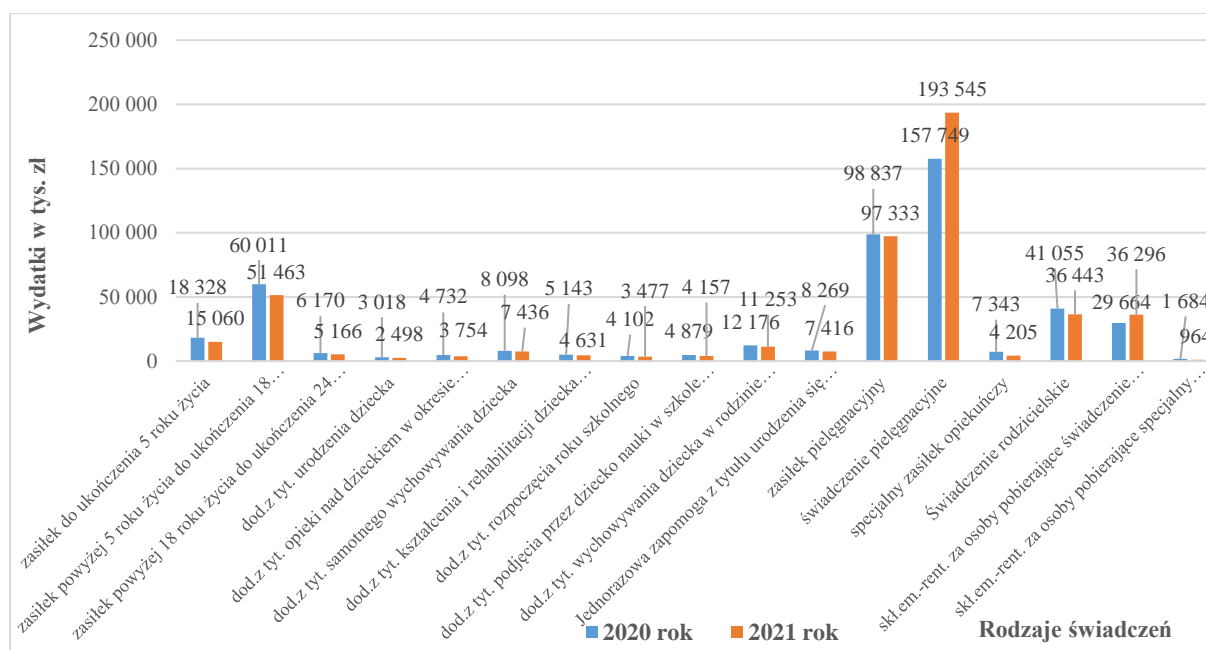
Dane zawarte w tym dokumencie pochodzą ze sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych publikowanego w Centralnej Aplikacji Statystycznej i różnią się od tych zawartych w OZPS za rok 2021 dla województwa zachodniopomorskiego.

Wydatki ogółem na wypłaty świadczeń rodzinnych oraz opłacenie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, sfinansowane z dotacji z budżetu państwa w 2021 r. wyniosły 489 320 tys. zł i w stosunku do roku 2020 (476 161 tys. zł) były wyższe o 2,76%. Dane są zgodne z zawartymi w OZPS za 2021 r.

Największą część wydatków poniesionych w 2021 r. stanowiły: świadczenia pielęgnacyjne – 39,55% oraz zasiłki pielęgnacyjne – 19,89%. Najmniejsze wydatki stanowiły: składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy – 0,20%, dodatek z tytułu urodzenia dziecka – 0,52% i dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – 0,74%.

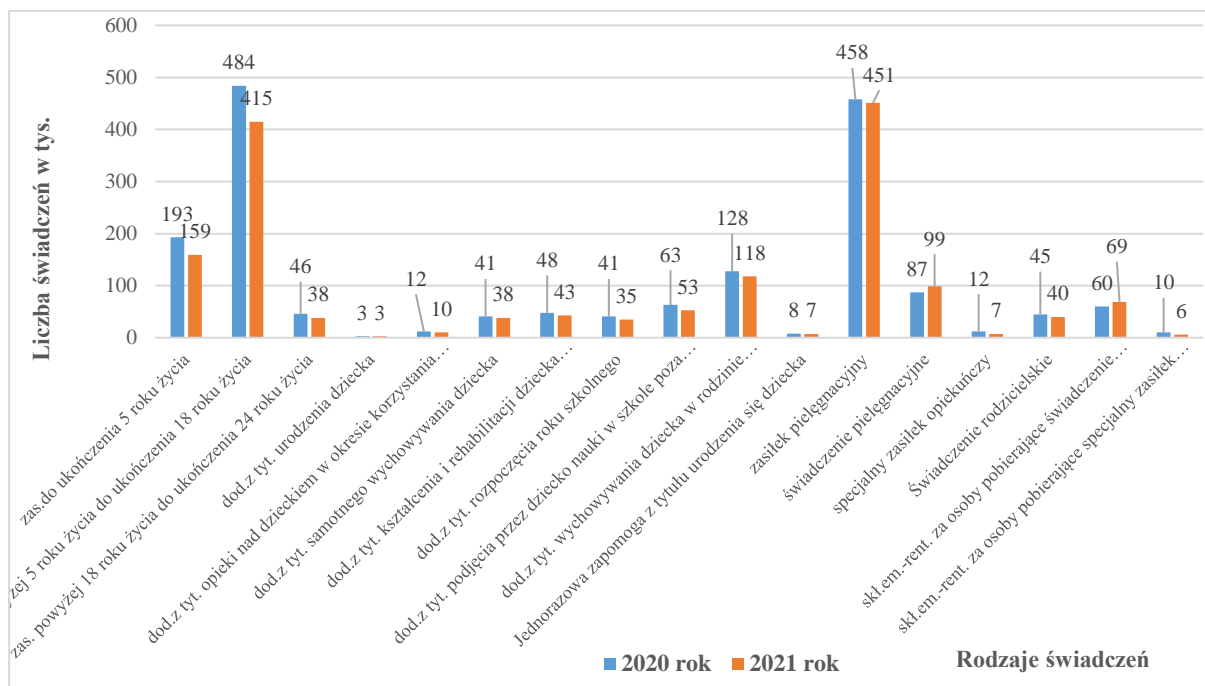
Wzrost wydatków między 2021 r. a 2020 r. dotyczył świadczenia pielęgnacyjnego – o 22,69% oraz składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne – o 22,36%. W pozostałych świadczeniach nastąpił spadek wydatków, największy w specjalnym zasiłku opiekuńczym – o 42,73% oraz w składkach na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy – o 42,76%.

Wykres 1 Wydatki na świadczenia rodzinne w pełnej wysokości w województwie zachodniopomorskim (w tys. zł)

Źródło: Sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych.

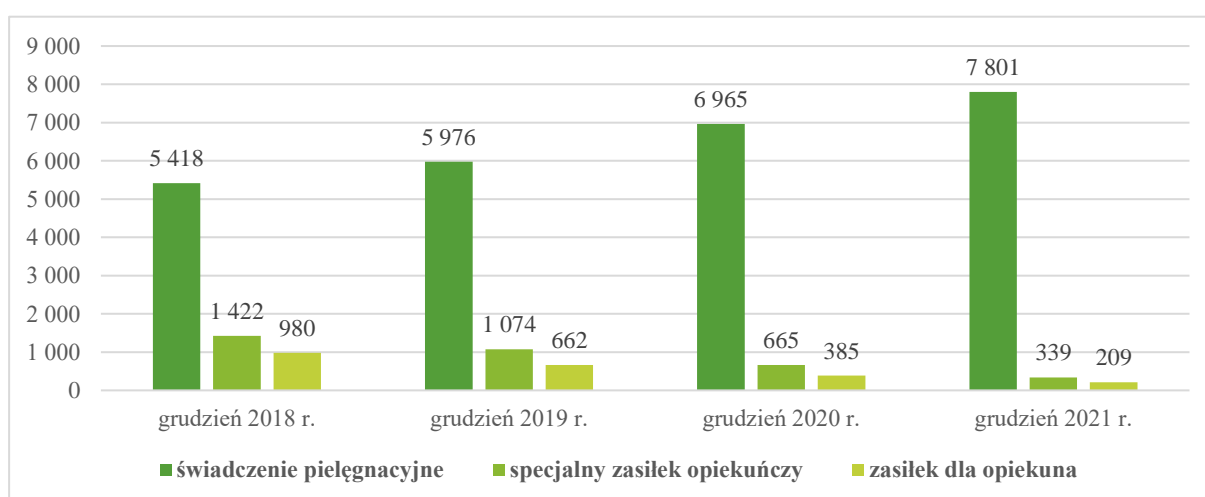
Wykres 2 Liczba wypłaconych świadczeń rodzinnych w województwie zachodniopomorskim

Źródło: Sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych.

Z roku na rok rośnie liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, a spada liczba osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna. Część świadczeniobiorców rezygnuje ze specjalnego zasiłku opiekuńczego (620 zł) czy zasiłku dla opiekuna (620 zł) i występuje do organu właściwego o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego (1 971 zł), które jest ponad trzykrotnie wyższe i podlega corocznej waloryzacji.

Wykres 3 Liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna w województwie zachodniopomorskim

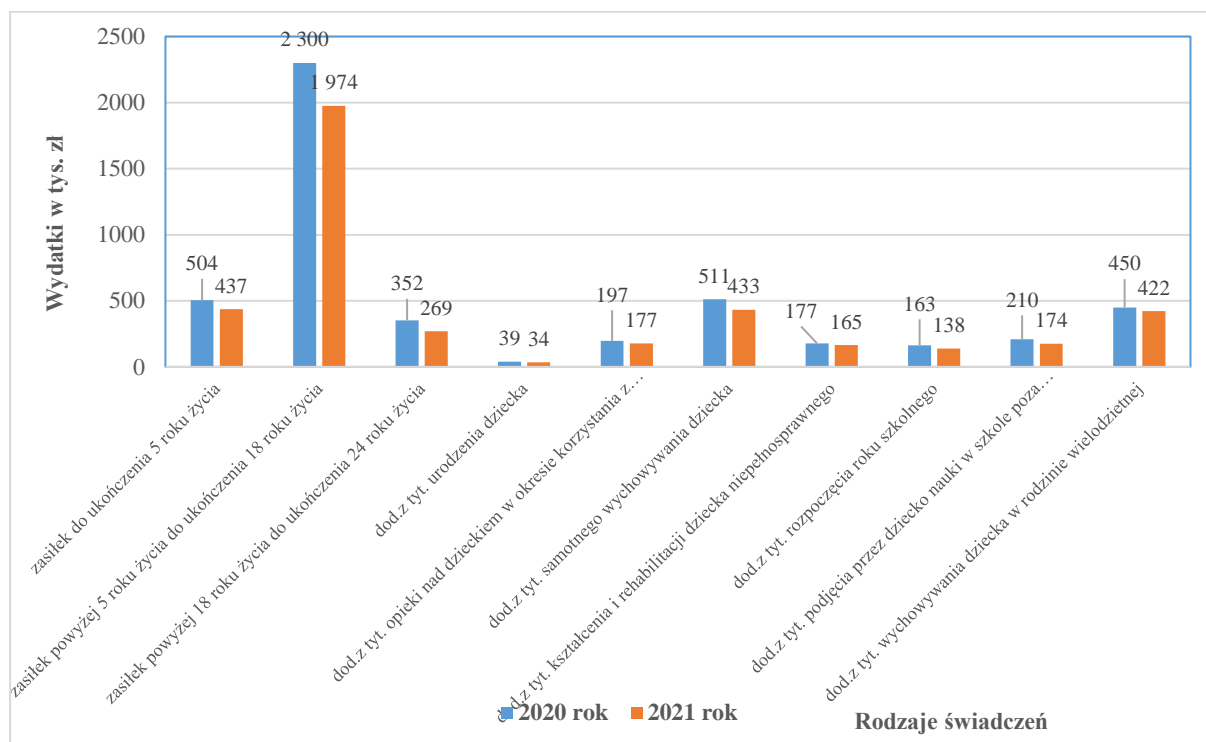

Źródło: Sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych, z realizacji zadań z zakresu zasiłków dla opiekunów.

Mechanizm „złotówka za złotówkę”

Z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” gminy wypłaciły 0,86% świadczeń tj. zasiłki rodzinne wraz z dodatkami. Wydatki te zmalały w 2021 r. o 13,87%. Największy spadek wydatków nastąpił w zasiłku rodzinnym na dziecko powyżej 18. roku życia do 24. roku życia – o 23,58%. Największą część wydatków poniesionych w 2021 r. w ramach mechanizmu „złotówka za złotówkę” stanowiły zasiłki rodzinne na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia – 46,74%, a najmniejszą dodatek z tytułu urodzenia dziecka – 0,81%.

Wykres 4 Wydatki na świadczenia rodzinne z zastosowaniem mechanizmu "złotówka za złotówkę" w województwie zachodniopomorskim

Źródło: Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych.

6.2 JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE W WYSOKOŚCI 4.000 ZŁ „ZA ŻYCIEM”

W 2021 r. 52 gminy wypłaciły 164 jednorazowe świadczenia w wysokości 4 000 zł „za życiem” z tytułu urodzenia się żywego dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, na łączną kwotę 656 000 zł. W porównaniu do 2020 r. nastąpił spadek liczby gmin, które wypłaciły jednorazowe świadczenie „za życiem” (z 55 w 2020 r.) oraz wzrost liczby świadczeń (z 142 w 2020 r.).

6.3 ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

W 2021 r. nie zmieniła się kwota kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (900 zł na osobę w rodzinie) ani maksymalna kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego (do 500 zł).

Od 1 października 2020 r. funkcjonuje tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę” w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym. Świadczenie przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej nie może być niższa niż 100 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2021 r. pobierało 8 549 rodzin, mniej o 3,37 % niż w 2020 r. (8 847 rodzin).

Dane zawarte w analizie pochodzą ze sprawozdania rzeczowo-finansowego z realizacji zadań przewidzianych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów publikowanego w Centralnej Aplikacji Statystycznej i różnią się od tych zawartych w OZPS za 2021 r.

Wydatki na wypłaty świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyniosły 61 789 tys. zł i zmalały w stosunku do roku 2020 (63 749 tys. zł) o 3,07%. Co roku rośnie przeciętna wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego, co jest spowodowane podwyższaniem kwot zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, natomiast maleje liczba wypłaconych świadczeń.

W ramach mechanizmu „złotówka za złotówkę” (dochód powyżej 900 zł na osobę w rodzinie) świadczenia z funduszu alimentacyjnego pobierały 462 rodziny, więcej niż w poprzednim roku o 62,10% (285 rodzin w 2020 r.). Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w ramach mechanizmu „złotówka za złotówkę” wyniosły 1 946 tys. zł, co stanowi 3,15% ogółu wypłaconych świadczeń.

Tabela 10 Przeciętna wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego i liczba wypłaconych świadczeń

Rok	Przeciętna wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego w zł	Liczba wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego
2014	367	244 035
2015	378	233 635
2016	387	221 665
2017	394	203 507
2018	399	185 188
2019	407	168 448
2020	413	154 261
2021	417	148 253

Źródło: Sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji zadań przewidzianych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

6.4 ZASIŁEK DLA OPIEKUNA

W 2021 r. zasiłek dla opiekuna pobierało 278 osób (średniomiesięcznie), mniej niż w 2020 r. (499 osoby średniomiesięcznie) o 44,29%. Wydatki na zasiłki dla opiekunów zmalały w porównaniu do 2020 r. o 44,42 % (z 3 690 tys. zł do 2 051 tys. zł).

Do zasiłku dla opiekuna uprawnione są osoby, które z dniem 1 lipca 2013 r. utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w związku ze zmianą przepisów ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych⁹. Spadek liczby osób uprawnionych do zasiłku dla opiekuna związany jest m.in. z:

- rezygnacją opiekuna z zasiłku lub zaprzestaniem sprawowania opieki,
- śmiercią osób wymagających opieki,
- upływem terminu ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności osoby wymagającej opieki.

PODSUMOWANIE:

Zadania z zakresu przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekunów i jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł „Za życiem” realizowane były w: Szczecińskim Centrum Świadczeń, Urzędzie Gminy Darłowo, Centrum Usług Społecznych w Koszalinie, Centrum Usług Społecznych w Goleniowie, Centrum Usług Społecznych w Resku, Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin oraz 107 ośrodkach pomocy społecznej.

Spadek liczby rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2021 r. spowodowany był niezmiennością kryterium dochodowego od 1 listopada 2015 r. Na zwiększenie wydatków miał wpływ wzrost od 1 stycznia 2021 r. kwoty świadczenia pielęgnacyjnego oraz liczby wypłaconych świadczeń, jak również kwoty i liczby opłaconych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Brak zmiany kryterium dochodowego wpłynął także na spadek wydatków oraz liczby wypłaconych zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”. Stosowanie mechanizmu „złotówka za złotówkę” przy ustalaniu prawa do zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz kwot przysługujących świadczeń w praktyce jest skomplikowany i czasochłonny. Przy każdej zmianie sytuacji dochodowej i rodzinnej zachodzi konieczność przeliczania na nowo dochodów rodziny i ustalania na nowo wysokości przysługujących świadczeń, co skutkuje koniecznością wydania nowej decyzji, a także niejednokrotnie wszczynania postępowania w sprawie nienależnie pobranych świadczeń.

Spadek liczby rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego związany jest z niską kwotą kryterium dochodowego (tj. 900 zł na osobę w rodzinie od 1 października 2020 r.). W ramach mechanizmu „złotówka za złotówkę” świadczenia z funduszu alimentacyjnego otrzymało 5,40% rodzin.

7 DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

7.1 W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2021 r. przeprowadzono 42 kontrole dotyczące zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej, w tym:

- 14 kontroli w ośrodkach pomocy społecznej,
- 10 kontroli w domach pomocy społecznej,

⁹ Ustawa z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548)

- 7 kontroli w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 3 kontrole w placówkach świadczących całodobową opiekę osobom starszym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku,
- 4 kontrole w powiatowych centrach pomocy rodzinie,
- 1 kontrolę w dziennym domu pomocy,
- 1 kontrolę w schronisku dla osób bezdomnych,
- 2 kontrole w podmiotach prowadzących placówki świadczące całodobową opiekę osobom starszym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku – bez zezwolenia wojewody.

Przeprowadzono 36 kontroli kompleksowych i 6 kontroli doraźnych. Analogicznie do lat poprzednich postępowania kontrolne zakończone były wystąpieniem pokontrolnym zawierającym co do zasady ocenę kontrolowanej jednostki, wg skali: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości oraz negatywna.

W odniesieniu do największej liczby przypadków była to ocena pozytywna z uchybieniami.

W przypadku ośrodków pomocy społecznej przeprowadzonych było 13 kontroli kompleksowych i 1 doraźna. Stwierdzone podczas kontroli uchybienia lub nieprawidłowości dotyczyły:

- błędnego konstruowania decyzji administracyjnych,
- nierzetelnego przeprowadzania wywiadów środowiskowych i wypełniania druków kwestionariuszy,
- niewłaściwego ustalania sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej, osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc,
- nierejestrowania wniesionych przez klientów podań o przyznanie pomocy,
- niezgłaszania zmian danych objętych Rejestrem miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia,
- niezawierania kontraktu socjalnego, z zastosowaniem odpowiedniego do sytuacji wzoru kontraktu socjalnego,
- nieokreślenia terminów realizacji działań w kwestionariuszach kontraktów socjalnych,
- niedokonania analizy potrzeb w zakresie prowadzenia mieszkań chronionych
- niezwalniania z ponoszenia opłaty za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób zaburzeniami psychicznymi,
- braku określenia przez gminę sposobu sprawienia pogrzebu oraz zasad zwrotu wydatków na pokrycie kosztów pogrzebu,
- braku zatrudnienia odpowiedniej liczby pracowników socjalnych,
- niewłaściwego ustalania dochodu i odpłatności klientów za pobyt w domu pomocy społecznej,
- niezawierania kontraktów socjalnych z osobami bezdomnymi przed wydaniem decyzji o udzieleniu schronienia.

W przypadku kontroli ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- niewłaściwego sposobu prowadzenia dokumentacji zbiorczej,
- nieinformowania o planowanym zamknięciu domu,
- braku u pracowników odpowiednich kwalifikacji zawodowych,
- braku przeszkolenia w zakresie treningu umiejętności komunikacyjnych z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się lub przeszkolenia w zakresie treningu umiejętności społecznych,

- niezapewnienia wszystkich wymaganych pomieszczeń,
- nierealizowania indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego w uzgodnieniu z uczestnikiem lub jego opiekunem prawnym,
- nieprzekazywania dokumentacji programowej do uzgodnienia i zatwierdzenia,
- nieaktualnego zakresu usług w dokumentacji programowej,
- nieprawidłowego kwalifikowania uczestników śds do przyznania zwiększonej dotacji w ramach programu „Za życiem”.

W przypadku domów pomocy społecznej postępowanie kontrolne przeprowadzono w 10 domach pomocy społecznej, w tym 8 kontroli kompleksowych i 2 doraźne. W wyniku kontroli w ww. jednostkach wydano zalecenia, które dotyczyły:

- zapewnienia zgodnych ze standardem warunków bytowych,
- zapewnienia odpowiednich usług opiekuńczych i wspomagających,
- zapewnienia przez placówkę właściwego wskaźnika zatrudnienia w zespole terapeutyczno-opiekuńczym określonego dla poszczególnych typów domów, w tym zatrudnienie odpowiedniej liczby pracowników socjalnych, a także przestrzegania wymogów związanych z przygotowaniem zawodowym pracowników zatrudnionych na danych stanowiskach.

W placówkach świadczących całodobową opiekę osobom starszym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku przeprowadzono ogółem 5 kontroli, w tym 2 kontrole kompleksowe

i 3 kontrole doraźne. Stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:

- przyjmowania mieszkańców ponad stan określony w wydanym zezwoleniu,
- przyjmowania do placówki osoby ubezwłasnowolnione całkowicie bez zgody sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na umieszczenie w placówce, a w stosunku do osób ubezwłasnowolnionych przebywających aktualnie w placówce bez wymaganego postanowienia podjąć działania zmierzające do dopełnienia wymaganych formalności, wynikających z art. 68 a pkt 1 lit. f ustawy o pomocy społecznej.

Dwie kontrole dotyczyły placówek całodobowej opieki, prowadzonych bez zezwolenia Wojewody Zachodniopomorskiego. Skutkiem tych kontroli było wydanie stosownych decyzji nakładających kary finansowe na podmioty prowadzące te placówki.

W przypadku postępowań kontrolnych prowadzonych w powiatowych centrach pomocy rodzinie wydano dotychczas zalecenia pokontrolne dotyczące:

- uzupełnienia w strategii rozwiązywania problemów społecznych ram finansowych wskazanych w art. 16 b ust. 2 pkt 3 lit. c ustawie o pomocy społecznej,
- rzetelnego i prawidłowego wypełniania druków kwestionariuszy wywiadów środowiskowych,
- odbierania od wszystkich dorosłych członków rodziny wspólnie gospodarujących, oświadczeń o dochodach określonych w art. 8. ust. 7 i ust. 8 ustawy o pomocy społecznej,
- wzmożenia nadzoru nad sporządzaniem sprawozdawczości w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- dokonania analizy potrzeb w zakresie prowadzenia mieszkań chronionych oraz podjęcie działań pozwalających na umożliwienie udzielania wsparcia w mieszkaniu chronionym.

W efekcie kontroli dziennego domu pomocy oraz schroniska dla osób bezdomnych wskazano na konieczność zapewnienia stosownych kwalifikacji przez osoby kierujące tymi jednostkami.

PODSUMOWANIE:

Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości i uchybienia najczęściej były spowodowane niewłaściwą interpretacją przepisów prawa, brakiem możliwości zatrudnienia osób z odpowiednimi kwalifikacjami (z uwagi na niewielką ich podaż na lokalnym rynku pracy), rotacją pracowników służb społecznych, jak również zmieniającą się linią orzeczniczą. Odnosząc się do wniesionych do Wojewody Zachodniopomorskiego skarg i wniosków dotyczących działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej należy stwierdzić, że ich liczba była wyższa niż w roku poprzednim (25 w 2021 r., a 17 w 2020 r.). Do rozpatrzenia większości skarg upoważniony był inny organ: rada gminy lub rada powiatu.

7.2 W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

W roku 2021 przeprowadzono 78 kontroli dotyczących realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, pieczy zastępczej i usamodzielnień pełnoletnich wychowanków, wykonywanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem okresu ograniczeń spowodowanych przez COVID-19.

Tabela 11 Kontrole z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Kontrolowane jednostki	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba kontroli doraźnych	Ocena jednostki	Liczba wydanych zaleceń
Gmina	47	0	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywna – 5 • pozytywna z uchybieniami – 14 • pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości – 26 • negatywna – 1 • łączona – w zakresie objętym kontrolą ocena pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, w zakresie prowadzenia dokumentacji przez asystenta ocena negatywna – 1 	80 znaczących, 130 zwykłych
Powiat	4	1	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywna z uchybieniami – 1 • pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości – 3 	10 znaczących, 7 zwykłych
Miasto na prawach powiatu	2	0	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywna z uchybieniami – 1 • pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości – 1 	7 znaczących, 2 zwykłe
Placówka opiekuńczo-wychowawcza	25	9	<ul style="list-style-type: none"> • pozytywna – 2 • pozytywna z uchybieniami – 10 • pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości – 11 • negatywna – 1 • odstąpienie od oceny – 1 	51 znaczących, 36 zwykłych

Źródło: Opracowanie własne, Oddział Rodziny i Pomocy Społecznej WZiPS.

Istotne stwierdzone nieprawidłowości:

- a) gminy:
 - brak placówek wsparcia dziennego pomimo występujących potrzeb,
 - zatrudnianie na stanowisku asystenta osób bez wymaganych kwalifikacji i bez weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym¹⁰,
 - brak wsparcia asystenta dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz dla osób wymagających wsparcia w ramach ustawy „Za życiem”¹¹,
 - brak realizacji postanowień sądowych o współpracy rodziny z asystentem,
 - praca asystenta rodziny nieadekwatna do potrzeb i możliwości rodziny,
 - brak okresowej oceny sytuacji rodzin,
 - plany pracy z rodzinami, z których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, opracowywane bez udziału koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i nieskoordynowane z planem pomocy dziecku;
- b) powiaty/miasta na prawach powiatu:
 - liczba miejsc w pieczy zastępczej nieadekwatna do potrzeb,
 - umieszczanie w rodzinach zastępczych większej liczby dzieci niż pozwalają przepisy,
 - umieszczanie w instytucjonalnej pieczy zastępczej dzieci poniżej 10 r.ż. bez zaistnienia przesłanek wskazanych w przepisach,
 - dopuszczenie do wykonywania pracy przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz do sprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą/osobę zatrudnioną do pomocy przed uzyskaniem informacji, czy dane osoby nie zostały zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym;
- c) placówki opiekuńczo – wychowawcze:
 - zatrudnianie na stanowisku wychowawcy/opiekuna osób bez wymaganych kwalifikacji i bez weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym,
 - przyjmowanie do placówek dzieci poniżej 10 r. ż.,
 - naruszanie praw dziecka, w tym do kontaktu z osobami bliskimi,
 - liczba osób sprawujących opiekę niedostosowana do liczby i potrzeb dzieci,
 - niejednolity system wychowawczy,
 - zaburzone poczucie bezpieczeństwa u niektórych wychowanków placówek, wynikające z przemocy rówieśniczej oraz dużej rotacji pracowników i zbyt małego ich zaangażowania,
 - niewystarczające kompetencje osób pracujących z dziećmi.

W ramach prowadzonych kontroli weryfikowano sposób pracy z dziećmi, rodzinami zastępczymi i rodzinami biologicznymi pod względem ograniczeń spowodowanych przez COVID-19. Stwierdzono, że praca odbywała się zgodnie z rekomendacjami i instrukcjami wydanymi przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w porozumieniu z Głównym Inspektorem Sanitarnym. Wszystkie jednostki zapewniały swoim podopiecznym i pracownikom środki ochrony osobistej.

¹⁰ Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 152).

¹¹ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329).

Tam gdzie było to możliwe, prowadzono pracę w formie zdalnej. Kontakt osobisty odbywał się z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Przeprowadzono dziesięć kontroli doraźnych, z czego dziewięć w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Kontrole przeprowadzono na prośbę: Rzecznika Praw Dziecka – pięć kontroli, Rzecznika Praw Obywatelskich – jedna oraz w trzech przypadkach po otrzymaniu informacji o nieprawidłowościach od osób trzecich. Część zarzutów potwierdziła się i wydano zalecenia, a w części były one bezzasadne. Jedna kontrola doraźna została przeprowadzona w powiecie ze względu na konieczność ponownego rozpatrzenia uchylonej decyzji o nałożeniu kary.

W 2021 roku do Wojewody Zachodniopomorskiego wpłynęły 2 skargi na działalność jednostek realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Do rozpatrzenia wszystkich skarg upoważniony był inny organ – wójt gminy oraz kierownik jednostki, w związku z czym zostały przekazane według właściwości.

PODSUMOWANIE:

1. Obszary wymagające dalszej pracy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej:

➤ **gminy:**

- dalszy rozwój opieki nad dzieckiem między innymi poprzez zapewnienie funkcjonowania placówek wsparcia dziennego w każdej gminie,
- zapewnienie wsparcia asystentów rodziny i podniesienie efektywności ich pracy;

➤ **powiaty:**

- zapewnienie pieczy zastępczej zgodnie z obowiązującymi przepisami i adekwatnie do potrzeb,
- deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej,
- zwiększenie liczby rodzin zastępczych, szczególnie rodzin zawodowych i rodzinnych domów dziecka – profesjonalizacja systemu rodzinnej pieczy zastępczej,

➤ **placówki opiekuńczo – wychowawcze:**

- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa wychowankom przebywającym w placówkach,
- przestrzeganie praw dziecka,
- sprawowanie opieki nad dziećmi przez osoby spełniające wymogi określone w ustawie,
- przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu oraz podniesienie kompetencji osób pracujących z dziećmi.

7.3 W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZEGO

W 2021 roku przeprowadzono 52 kontrole w tym 5 w powiatach, z czego 36 przeprowadzono w trybie zdalnym z powodu pandemii COVID 19. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, nieprawidłowości oraz uchybienia dotyczące m.in. braku:

- realizowania zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 i na rok 2021,
- dokumentowania działań podejmowanych w ramach procedury „Niebieska Karta”.

PODSUMOWANIE:

W przypadku kontroli realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w dalszym ciągu rekomendowane są zmiany w przepisach prawa, co pozwoli na zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w rodzinach doświadczających przemocy, w szczególności nakierowanych na odpowiedzialność osób stosujących przemoc.

Zasadne jest zwiększenie ilości prowadzonych kampanii społecznych oraz wspieranie rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy w rodzinie poprzez podejmowanie różnego rodzaju działań profilaktycznych i edukacyjnych adresowanych zarówno do rodzin biologicznych jak i zastępczych. Ważne jest także stworzenie narzędzi, które pozwalałyby mobilizować sprawców przemocy do uczestnictwa w programach psychologiczno – terapeutycznych. W przypadku infrastruktury instytucji działających na rzecz rodzin – wskazane zwiększenie liczby punktów konsultacyjnych świadczących specjalistyczne poradnictwo, a odnośnie działalności zespołów interdyscyplinarnych - zapewnienie większej liczby kompleksowych szkoleń i superwizji członkom zespołów oraz stworzenie zasad regulujących współpracę pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Z uwagi na zmianę zasad wypłaty świadczenia wychowawczego w 2021 r. nie przeprowadzano kontroli w tym zakresie.

8 CHARAKTERYSTYKA WYBRANYCH ZASOBÓW INSTYTUCJONALNYCH Z OBSZARU ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

8.1 ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY

Infrastrukturę oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie województwa zachodniopomorskiego tworzą ośrodki wsparcia typu dziennego o zasięgu gminnym lub powiatowym, których podstawowym zadaniem jest podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia.

Celem funkcjonowania takiej placówki jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym intelektualnie lub chorym psychicznie oraz ich rodzinom możliwości aktywnego i dającego zadowolenie życia oraz poczucia więzi z ludźmi w warunkach bezpieczeństwa i akceptacji, bez konieczności zrywania więzów rodzinnych. Zadaniem ośrodka wsparcia jest opieka, prowadzenie rehabilitacji społecznej oraz usprawnianie funkcjonowania jego domowników, w oparciu o indywidualny program rehabilitacji. Zakres świadczonych usług oraz kwalifikacje osób zatrudnionych określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy¹².

Zasoby instytucjonalne w tym zakresie, na koniec 2021 r. przedstawiają się następująco:

- liczba śds o zasięgu gminnym 42, liczba miejsc 1390;
- liczba śds o zasięgu powiatowym, czyli powiatowych ośrodków wsparcia 5, liczba miejsc 229;
- liczba klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi 2, liczba miejsc 35.

¹² t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 249

Łączna liczba osób korzystających z miejsc w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi wg stanu na 31 grudnia 2021 r. wyniosła 1606 (dane na podstawie informacji o liczbie osób, na którą została przekazana dotacja).

W Ocenie zasobów pomocy społecznej za 2021 r. opracowanej przez Urząd Marszałkowski wskazano, że na terenie województwa zachodniopomorskiego funkcjonują 42 środowiskowe domy samopomocy na łączną liczbę miejsc 1619, natomiast liczba osób korzystających 1729.

Tabela 12 Ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi z podziałem na organ prowadzący oraz liczbę miejsc w 2021 r.

<i>Podmiot prowadzący</i>	<i>Liczba ośrodków</i>	<i>Liczba miejsc</i>
<i>Samorząd gminny</i>	27	928
<i>Organizacje pozarządowe prowadzące ośrodki na zlecenie samorządu gminnego</i>	16	472
<i>Samorząd powiatowy</i>	3	139
<i>Organizacje pozarządowe prowadzące ośrodki na zlecenie samorządu powiatowego</i>	3	115
Razem	49	1654

Źródło: Opracowanie własne, Oddział Rodziny i Pomocy Społecznej WZiPS.

W związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 oraz koniecznością podjęcia działań zapobiegających zachorowaniu na COVID-19 działalność ośrodków wsparcia była zawieszona na podstawie poleceń Wojewody Zachodniopomorskiego do 14 lutego 2021 r. W okresie wznowienia funkcjonowania zajęcia prowadzone były z uwzględnieniem reżimu sanitarnego oraz zasad określonych w *Rekomendacjach dotyczących działalności placówek pobytu dziennego* wydanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwo Zdrowia oraz Państwową Inspekcję Sanitarną. Z uwagi na obowiązujące obostrzenia odstępowano od prowadzenia treningów kulinarnych, a zajęcia realizowano w niewielkich grupach. Ponadto w jednostkach wprowadzano zasady postępowania w związku z zapobieganiem zakażeniom wirusem SARS-CoV-2. Personel domów oraz uczestnicy zostali wyposażeni w środki ochrony osobistej: maseczki, rękawiczki jednorazowe, preparaty do dezynfekcji rąk. W czasie zawieszenia działalności pracownicy śds utrzymywali kontakt z uczestnikami – telefoniczny oraz za pośrednictwem mediów społecznościowych, co potwierdzono podczas prowadzonych przez ZUW kontroli.

8.2 DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę wymagającą tej formy wsparcia kieruje się do domu odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego.

Domy pomocy społecznej świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających

z indywidualnych potrzeb osób w nich przebywających. Organizacja domu, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Zakres świadczonych usług oraz kwalifikacje osób zatrudnionych określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej¹³. Na terenie województwa zachodniopomorskiego na koniec 2021 r. funkcjonowało 36 domów pomocy społecznej. Jednostki te można scharakteryzować ze względu na podmiot prowadzący.

Tabela 13 Domy pomocy społecznej podzielone ze względu na organ prowadzący wraz ze wskazaniem liczby miejsc

<i>Podmiot prowadzący</i>	<i>Liczba domów</i>	<i>Liczba miejsc</i>
<i>Samorząd</i>	26	3323
<i>Organizacje pozarządowe (prowadzące domy na zlecenie jst)</i>	6	563
<i>Organizacje pozarządowe (prowadzące domy bez zlecenia jst)</i>	4	334
<i>Razem</i>	36	4220

Źródło: opracowanie własne.

W 2021 r. w województwie zachodniopomorskim w stosunku do roku ubiegłego nie uległa zmianie liczba miejsc w domach pomocy społecznej.

Ustawodawca przewidział typy domów dostosowane do powodu, z którego osoba nie jest w stanie funkcjonować samodzielnie i wymaga całodobowej opieki. Poniższa tabela obrazuje podział domów w województwie zachodniopomorskim ze względu na typ.

Tabela 14 Podział domów ze względu na typ oraz liczba miejsc

<i>Typ domu</i>	<i>Liczba domów</i>	<i>Liczba miejsc</i>
<i>dla osób przewlekle somatycznie chorych</i>	13	1189
<i>dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie</i>	4	349

¹³ tj. Dz.U. z 2018 r., poz. 734 ze zm.

<i>dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych</i>	7	1043
<i>dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie</i>	3	327
<i>dla osób przewlekle psychicznie chorych</i>	6	590
<i>dla osób przewlekle psychicznie chorych i dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie</i>	3	722
Razem	36	4220

Źródło: opracowanie własne.

Domy funkcjonujące na terenie województwa zachodniopomorskiego działają na podstawie zezwolenia Wojewody Zachodniopomorskiego wydanego na czas nieokreślony. Niezależnie od typu, zadaniem domu jest zapewnienie mieszkańcom całodobowej opieki na poziomie obowiązujących standardów. Z powyższego zestawienia wynika, że największą grupą osób korzystających ze wsparcia instytucjonalnego jakim są domy pomocy społecznej to osoby przewlekle somatycznie chore oraz osoby w podeszłym wieku. Dla tej grupy osób zabezpieczono ponad 50% ogólnej liczby miejsc w domach pomocy społecznej.

Na podstawie sprawozdania *MRiPS-05 Sprawozdanie o placówkach zapewniających całodobową opiekę i wsparcie za I-XII 2021 r.* oraz *Informacji z działalności DPS za 2021 r.* prowadzonych przez organizacje pozarządowe (bez zlecenia jst) ustalono, że według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. w ciągu roku sprawozdawczego w domach pomocy społecznej umieszczonych zostało 812 osób, a na umieszczenie oczekiwało 282 osób. Wskazać należy, że liczba osób umieszczonych w dps w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się o 185 osób, (2020 r. - 627 osób), a liczba oczekujących na umieszczenie w dps wg. stanu na 31 grudnia 2021 r. zmniejszyła się o 281 osób (2020 r. 549 osób) Najwięcej osób oczekuje na przyjęcie do domu pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych 150 osób, następnie do domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych – 71 osób.

Ważnym aspektem zapewniania całodobowej opieki osobom tego wymagającym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu zatrudnienia. Na dzień 31 grudnia 2021 r. w domach pomocy społecznej zatrudnionych było 2.804 osób. Poziom zatrudnienia w stosunku do roku poprzedniego zmniejszył się o 36 osób.

Należy zaznaczyć, że rok 2021 był to czas stopniowego znoszenia ograniczeń wprowadzonych w domach pomocy społecznej w związku ze stanem wynikającym z epidemii związanej z zakażeniem COVID-19. Wszystkie podmioty prowadzące domy pomocy społecznej mając

na uwadze stabilną sytuację w domach pomocy społecznej przywracały normalne funkcjonowanie tych placówek, a dotyczyło to głównie opuszczanie domu przez mieszkańców, odwiedzin osób z zewnątrz, przyjmowania nowych mieszkańców, organizacji pracy personelu, zapewnienia usług opiekuńczych i wspomagających.

8.3 PLACÓWKI ZAPEWNIAJĄCE CAŁODOBOWĄ OPIEKĘ OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM, PRZEWLEKLE CHORYM LUB OSOBOM W PODESZŁYM WIEKU

Zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobą niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku może być prowadzona po uzyskaniu zezwolenia wojewody.

Wg stanu na dzień 1 stycznia 2021 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego funkcjonowało 25 placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym: 21 placówek prowadzonych w ramach działalności gospodarczej i 4 w ramach działalności statutowej. Placówki dysponowały 1084 miejscami. Podstawą ich funkcjonowania było zezwolenie Wojewody Zachodniopomorskiego wydane na czas nieokreślony.

W 2021 r. do *Rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku* decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego wpisane zostały dwie dodatkowe placówki: Centrum Rehabilitacyjno-Opiekuńcze Słoneczna Przystań w Szczecinie (72 miejsca) i Dom Seniora „Solisowo” Sp. z o.o. w Sarbinowie (64 miejsca). Natomiast placówka: Dom Seniora „Willa Klon” w Lipianach zwiększyła o 8 liczbę miejsc dla mieszkańców Domu (z dotychczasowych 10 miejsc na 18 miejsc).

Z *Rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku* decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego wykreślona została placówka: Dom Seniora „Słoneczne Trasy” w Przecławiu (86 miejsc).

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego funkcjonowało 26 placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym: 22 placówki prowadzone w ramach działalności gospodarczej i 4 w ramach działalności statutowej. Placówki dysponowały 1142 miejscami.

W 2021 r. do wszystkich podmiotów prowadzących placówki całodobowej opieki przekazywane były rekomendacje mające na celu zabezpieczenie i ochronę mieszkańców oraz pracowników przed zarażeniem koronawirusem. Zawarte w nich wytyczne dotyczyły głównie opuszczania placówek przez mieszkańców, odwiedzin osób z zewnątrz, przyjmowania nowych mieszkańców, organizacji pracy personelu, zapewnienia usług opiekuńczych i bytowych, postępowania w przypadku zarażenia wirusem SARS-CoV-2 oraz szczepień mieszkańców i pracowników placówek.

W związku z zaszczepieniem, w ramach Narodowego Programu Szczepień, jako grup priorytetowych, większości mieszkańców i pracowników placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w dniu 19 maja 2021 r. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwo Zdrowia i Główny

Inspektor Sanitarny wydali wspólnie *Zaktualizowane rekomendacje dla domów pomocy społecznej i placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku* dotyczące stopniowego rozszerzania zakresu aktywności mieszkańców, w tym poza terenem placówki, jak i zwiększenie możliwości odwiedzania mieszkańców tych placówek.

Funkcjonujące na terenie województwa placówki zapewniały stałą i całodobową opiekę nad swoimi mieszkańcami, kontakt z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej, pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych oraz środki ochrony osobistej niezbędne do codziennej pracy.

Dodatkowo, w wyniku przeprowadzonych w 2021 r. kontroli doraźnych nałożone zostały dwie kary pieniężne na podmioty prowadzące placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, bez wymaganego prawem zezwolenia Wojewody Zachodniopomorskiego.

8.4 ZABEZPIECZENIE OSÓB BEZDOMNYCH

Według stanu na 31.12.2021 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego znajdowało się 46 placówek zapewniających schronienie osobom bezdomnym, w tym:

- 27 schronisk dla osób bezdomnych, które dysponują 835 miejscami,
- 2 schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, które dysponują 110 miejscami,
- 8 noclegowni, które dysponują 294 miejscami,
- 9 ogrzewalni, które dysponują 128 miejscami.

W odniesieniu do roku 2020 zmniejszyła się liczba noclegowni o 4 placówki oraz liczba miejsc w ogrzewalniach spadła ze 150 do 128. Na tym samym poziomie utrzymuje się liczba schronisk dla osób bezdomnych oraz schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

W Ocenie zasobów pomocy społecznej za 2021 r. wskazano, że na terenie województwa zachodniopomorskiego funkcjonuje 31 placówek (noclegowni, ogrzewalni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o pomocy społecznej funkcjonuje *Rejestr miejsc, w których gmina udziela tymczasowego miejsca schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach*. Przepisy zobowiązują gminy do przekazywania wojewodzie informacji o miejscach, w których udzielane jest tymczasowe schronienie osobom bezdomnym, w tym m.in.: miejsca, w których gmina udziela tymczasowego schronienia, danych identyfikacyjnych podmiotu prowadzącego placówkę, jeżeli podmiotem prowadzącym nie jest gmina zgłaszająca, oraz liczby miejsc w poszczególnych formach placówek.

Według stanu na 30 grudnia 2021 r. 95 gmin zgłosiło miejsca, gdzie udzielają tymczasowego schronienia. Do rejestru zgłoszono 1429 miejsc, w tym w :

- schronisku dla osób bezdomnych – 878 miejsc,
- schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi – 163 miejsca,

- noclegowni – 253 miejsca,

- ogrzewalni – 135 miejsc.

Sześć gmin zgłosiło do rejestru, iż podpisały umowy z placówkami zapewniającymi schronienie osobom bezdomnym nie wskazując liczby miejsc z zaznaczeniem, że osoby bezdomne z terenu gminy będą kierowane do tych placówek według zaistniałych potrzeb. Część gmin województwa zachodniopomorskiego zapewnia schronienie osobom bezdomnym w placówkach znajdujących się na terenie innych województw. Powyższe dane zostały pozyskane od gmin województwa zachodniopomorskiego oraz wynikają z prowadzonego przez Wojewodę rejestru.

Wszelkie zmiany danych objętych rejestrem gmina zobowiązana jest zgłaszać w terminie 14 dni od dnia ich powstania. Wojewoda aktualizuje zgłoszone dane w rejestrze zamieszczonym na stronie internetowej Biuletynu informacji Publicznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 8 lutego 2018 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 700 i z 2020 r. poz. 875) podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy tj. 11 maja 2018 r. ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, niespełniające standardów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy o pomocy społecznej są obowiązane dostosować do tych standardów w/w placówki. Czas na dostosowanie do standardów został przedłużony do 31.12.2022 r.

8.5 REINTEGRACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA

Działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jako uzupełniające do zadań pomocy społecznej prowadzą centra integracji społecznej oraz kluby integracji społecznej, funkcjonujące na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176 ze zm.) i realizujące zadania z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej.

Centra realizują założenia zadeklarowane we wnioskach dotyczące reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Najczęściej pełnią funkcje społeczno-wychowawcze, terapeutyczne, socjalne, ekonomiczne. Osiągają założone cele dotyczące m.in. świadczenia pomocy osobom w trudnej sytuacji życiowej poprzez realizację indywidualnych programów integracji społecznej i zawodowej, wdrażania programów społecznych, organizowania działań doradczych i aktywizujących, wsparcia otoczenia społecznego. Starają się zmniejszyć ryzyko wykluczenia społecznego u osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy poprzez nabycie nowych kwalifikacji zawodowych, co pozwala na zwiększenie ich szans na przyszłe samodzielne znalezienie zatrudnienia i aktywne funkcjonowanie na rynku pracy. Dzięki wsparciu psychologicznemu pomagają osobom i ich rodzinom pokonać trudne sytuacje życiowe, których nie są w stanie przezwyciężyć samodzielnie. Na koniec roku 2021 w rejestrze centrów integracji społecznej Wojewody Zachodniopomorskiego widniało 12 centrów integracji społecznej.

W klubach integracji społecznej prowadzone są działania mające na celu pomoc w znalezieniu pracy oraz przygotowanie do podjęcia zatrudnienia lub podjęcia działalności w formie spółdzielni socjalnej. Organizowane są także prace społecznie użyteczne, roboty publiczne, poradnictwo prawne i zawodowe, staże, działalność samopomocowa w zakresie zatrudnienia, spraw mieszkaniowych i socjalnych. Na koniec 2021 roku do rejestru Wojewody Zachodniopomorskiego wpisane były 22 kluby integracji społecznej.

Infrastrukturę socjalną tworzą także zakłady pracy chronionej i zakłady aktywności zawodowej działające w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573).

W grudniu 2021 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego działało 10 zakładów pracy chronionej i 10 zakładów aktywności zawodowej zatrudniając łącznie blisko 1650 osób, w tym 1220 osób niepełnosprawnych.

Powyższe dane są zbieżne z oceną zasobów pomocy społecznej przyjętą przez samorząd województwa.

PODSUMOWANIE:

Koncepcje aktywnej polityki społecznej zmierzające do promowania idei „praca zamiast zasiłku”, czyli przejścia od działań pomocowo-osłonowych do działań wspomagających zatrudnienie, znalazły odbicie również w polskich regulacjach prawnych. Zatrudnienie socjalne to forma pomocy osobom, które nie są w stanie zapewnić sobie podstawowych potrzeb życiowych. Odgrywa ono szczególną rolę w małych miejscowościach i terenach popegeerowskich, gdzie liczba osób z prawie dwudziestoletnim okresem bez pracy jest bardzo duża. Opierając się m.in. na analizie dokonanej przez samorząd województwa należy wskazać, że od dłuższego czasu metodą walki z tym zjawiskiem są wspólne działania podejmowane przez samorzady i partnerów z organizacji pozarządowych. Centra realizują reintegrację zawodową i społeczną poprzez świadczenie usług polegających na: kształceniu umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu, nabywaniu umiejętności zawodowych przez przyuczenie do zawodu, przekwalifikowaniu lub podwyższaniu kwalifikacji zawodowych, nauce planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, uczeniu umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

W klubach organizuje się i prowadzi m.in. programy zatrudnienia tymczasowego, które pomagają w znalezieniu pracy. KIS-y udzielają porad prawnych, doradzają w sprawach mieszkaniowych i socjalnych. Zadaniem klubów jest szybkie reagowanie na potrzeby lokalnego środowiska i szukanie rozwiązań dla wszystkich grup ryzyka.

Zakłady Aktywności Zawodowej, zatrudniające Osoby Niepełnosprawne o najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, pozwalają swoim pracownikom na zdobycie doświadczenia zawodowego. Doświadczenie to może im później pomóc w zatrudnieniu na otwartym rynku pracy. Sytuacja na rynku pracy systematycznie się poprawia, a to ma wpływ również na poziom zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami. W ciągu ostatnich lat zatrudnienie Osób Niepełnosprawnych systematycznie rosło. Liczba pracujących osób z niepełnosprawnościami wzrasta zarówno na chronionym, jak i na otwartym rynku pracy. Zakłady Aktywności Zawodowej otrzymują dotacje z PFRON na każdą zatrudnioną Osobę Niepełnosprawną. Ponadto ZAZ-y sprzedają swoje produkty i usługi, a zarobione środki przeznaczają na swoją dalszą działalność. Najczęściej są to usługi porządkowe, gastronomia i catering, usługi pralnicze, mała poligrafia oraz rzemiosło artystyczne.

W jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej na poziomie gmin i powiatów województwa zachodniopomorskiego w 2021 r. zatrudnionych było 6 970 osób, w tym:

- w ośrodkach pomocy społecznej – 3 236 osób,
- w domach pomocy społecznej – 2 572 osób,
- w ośrodkach wsparcia – 746 osób,
- w powiatowych centrach pomocy rodzinie – 396 osób,
- w placówkach specjalistycznego poradnictwa – 8 osób,
- w ośrodkach interwencji kryzysowej – 15 osób¹⁴.

Zauważalny jest spadek liczby osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej (w 2020 r. zatrudnionych było 7 049 osób).

Natomiast na poziomie województwa zachodniopomorskiego w 2021 r. zatrudnionych było 95 osób, w tym:

- w regionalnym ośrodku polityki społecznej – 64 osoby,
- w służbach wojewody realizujących zadania pomocy społecznej – 31 osób.¹⁵

Nastąpił niewielki wzrost liczby osób zatrudnionych w służbach wojewody realizujących zadania pomocy społecznej (w 2020 r. zatrudnionych było 30 osób¹⁶).

Nadal najliczniejszą grupę pracowników służb społecznych stanowią pracownicy ośrodków pomocy społecznej. W 113 ośrodkach pomocy społecznej w 2021 r. zatrudnionych było 3 236 osób, w tym 897 pracowników socjalnych, na 890,45 etatach. Widoczny jest spadek liczby zatrudnienia w ośrodkach pomocy społecznej w stosunku do 2020 r., w którym to ośrodki zatrudniały 3 245 osób, w tym 907 pracowników socjalnych, na 901,5 etatach.

Stosunek liczby pracowników socjalnych posiadających specjalizację I lub II stopnia w zawodzie pracownik socjalny, wśród osób zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej do liczby pracowników socjalnych osiągnął w roku 2021 poziom 44,92%, natomiast w 2020 r. grupa ta stanowiła 41,5 % osób zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej województwa zachodniopomorskiego.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej *ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących*. Ponadto na podstawie art. 110 ust. 12 ww. ustawy *ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych*.

W wyniku analizy sprawozdania MRiPS-06 za 2021 r., przekazanego za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) stwierdzono, że w 10 ośrodkach pomocy społecznej gmin

¹⁴ Źródło: MRiPS-06 Wybrane jednostki organizacyjne pomocy społecznej i inne jednostki pomocy społecznej oraz zatrudnienie w systemie pomocy społecznej. za I-XII 2021 r.

¹⁵ Źródło: MRiPS-06 Wybrane jednostki organizacyjne pomocy społecznej i inne jednostki pomocy społecznej oraz zatrudnienie w systemie pomocy społecznej. za I-XII 2021 r.

¹⁶ Źródło: MRPiPS-03 Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2020 r.

województwa zachodniopomorskiego, w 2021 r. było zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy mniej niż trzech pracowników socjalnych.

Z powyższego wynika, iż w 2021 r. nie zmieniła się liczba ośrodków pomocy społecznej, które nie spełniały wymogów określonych w art. 110 ust. 12 ustawy (w 2020 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego było 10 gmin, w których liczba pracowników socjalnych była niższa niż określona przepisem ustawy).

Na strukturę zatrudnienia w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia wpływ ma konieczność spełnienia standardów zatrudnienia określonych w obowiązujących przepisach prawa, np. rozporządzeniu w sprawie środowiskowych domów samopomocy i rozporządzeniu w sprawie domów pomocy społecznej¹⁷.

W wyniku badania treści *Analizy Stanu i Skuteczności Pomocy Społecznej za 2020 r.* stwierdzono, że największy spadek liczby zatrudnionych nastąpił w domach pomocy społecznej (w 2021 r. ustało zatrudnienie 57 osób). Natomiast największy wzrost liczny osób zatrudnionych miał miejsce w ośrodkach wsparcia (w 2021 r. zatrudniono 45 osób).

PODSUMOWANIE:

Z uzyskanych informacji wynika, iż zatrudnianie mniejszej niż ustawowo wymagana, liczby pracowników socjalnych jest wynikiem braku osób chętnych do pracy w zawodzie. Czynnikiem determinującym taki stan jest wymóg posiadania wąsko określonych kwalifikacji, co ogranicza liczbę osób wchodzących na rynek pracy, które mogłyby być zatrudnione na stanowisku pracownika socjalnego. Zdaniem kierowników oraz pracowników samorządowych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej na szczególną uwagę zasługuje fakt, że frustrację, wypalenie zawodowe oraz brak osób chętnych do pracy w tym zawodzie m. in. odpływ doświadczonych pracowników w wieku produkcyjnym jest wynikiem nie tylko niskich wynagrodzeń i braku odpowiedniego wsparcia psychologicznego, ale i delegowanie na pracowników pomocy socjalnych, dodatkowych obowiązków nie związanych z pracą socjalną (np. praca administracyjna związane z wydawaniem decyzji, itp.) oraz przeciążenie zadaniami, które realizowane są w oparciu o ustawę o pomocy społecznej oraz kilkadziesiąt innych ustaw.

Biorąc pod uwagę podnoszone problemy można wnioskować, że zwiększenie przez samorządy środków finansowych dla ośrodków pomocy społecznej, z przeznaczeniem na zatrudnienie odpowiedniej liczby pracowników socjalnych oraz poszerzenie katalogu kierunków studiów, które uprawniają do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, przy równoczesnym wzroście wynagrodzeń tej grupy zawodowej, może spowodować zmniejszenie deficytu zatrudnienia pracowników socjalnych i zniwelować ogólny brak satysfakcji u osób, które aktualnie wykonują zawód pracownika socjalnego oraz zwiększyć zainteresowanie zawodem pracownika socjalnego wśród osób młodych, które aktualnie stają przed wyborem kierunku edukacji i drogi zawodowej.

Dodatkowo na uwagę zasługuje fakt, że mimo dużej odpowiedzialności, która spoczywa na pracownikach socjalnych, często czują się niedoceniani. Większość z nich odczuwa przeciążenie pracą, spowodowane nadmiarem środowisk objętych opieką, rozbudowaną sprawozdawczością

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 249) oraz Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 734).

oraz ograniczeniami finansowymi. Odbija się to na jakość i skuteczności ich pracy. Prócz zarobków frustrację wywołują brak uznania i szacunku społecznego. Pracownicy socjalni często są narażeni na różne formy agresji (donosy, poniżanie, pomówienia oraz grożenie i wyzwiska). Zasadnym jest więc zapewnienie pracownikom socjalnym pomocy prawnej w ich bieżącej pracy merytorycznej oraz w ramach ochrony prawnej.

10 INFORMACJA O REALIZACJI WYDATKÓW BUDŻETU WOJEWODY W 2021 R.

10.1 FINANSOWANIE DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

Mieszkańcy, którzy zostali przyjęci do domu pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r., objęci są dotacją celową pokrywaną ze środków budżetu państwa. Wysokość tej dotacji według planu budżetowego na 2021 r. wynosiła 38 381 000 zł, przy uwzględnieniu średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji w wysokości 2 983,60 zł i przyjętych do planu 1 072 mieszkańców dotowanych. W trakcie roku dotacja została zwiększona o rezerwę budżetową w kwocie 2 534 132 zł. Łącznie na dofinansowanie działalności bieżącej domów pomocy społecznej w 2020 r. przeznaczono kwotę 40 915 132 zł. Jest to rezerwa na poziomie zbliżonym do 2019 r., gdy wynosiła ona 2 635 100 zł.

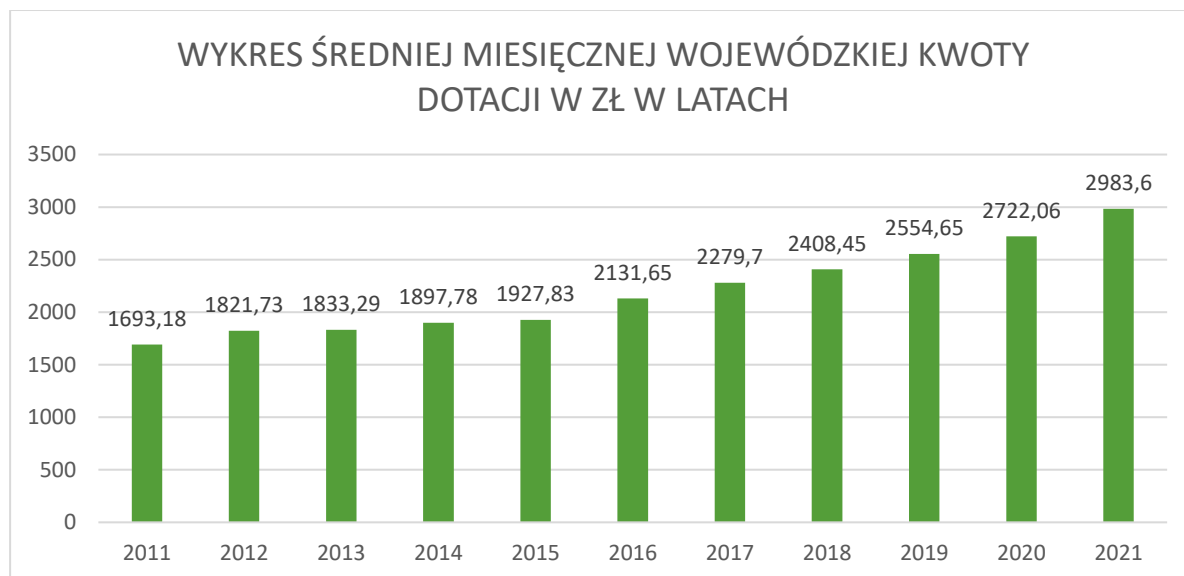
Pandemia koronawirusa SARS-CoV-2, która pojawiła się w 2020 r. dotknęła szczególnie ludzi starszych, wymagających stałej opieki i wsparcia – mieszkańców domów pomocy społecznej. Stąd w 2021 r. z przyznanej rezerwy została przekazana dodatkowa dotacja dla domów pomocy społecznej, w celu przeciwdziałania skutkom pandemii Covid-19. Kwota środków na zagwarantowanie właściwej opieki nad mieszkańcami, w szczególności na wynagrodzenia i gratyfikacje dla osób świadczących pracę oraz zapewniających ciągłość realizacji usług oraz na zakup niezbędnych środków ochrony osobistej, sprzętu i wyposażenia w ramach ww. dotacji wyniosła 1 438 800 zł. Otrzymało ją w naszym województwie 17 powiatów, prowadzących 31 domów pomocy społecznej oraz gmina Miasto Koszalin na jeden dom pomocy społecznej.

Tabela 15 Analiza wzrostu wartości średniej wojewódzkiej wysokości dotacji w domach pomocy społecznej

Rok	Liczba mieszkańców dotowanych	Budżet wg ustawy budżetowej w zł	Budżet po zmianach w zł	Zwiększenie budżetu w %	Wysokość średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji w zł
2011	2.200	44.700.000	46.922.000	4,97	1.693,18
2012	2.027	44.312.000	45.422.242	2,5	1.821,73
2013	1.894	41.667.000	42.742.906	2,58	1.833,29
2014	1.734	39.489.000	39.836.820	0,88	1.897,78
2015	1.642	37.986.000	38.561.387	1,51	1.927,83
2016	1.485	37.986.000	39.285.000	3,42	2.131,65
2017	1.403	38.381.000	39.162.525	2,04	2.279,70
2018	1.328	38.381.000	39.162.525	2,04	2.408,45
2019	1.252	38.381.000	41.016.100	6,87	2.554,65
2020	1.175	38.381.000	44.358.628	15,60	2.722,06
2021	1.072	38.381.000	40.915.132	6,60	2.983,60

Źródło: Sprawozdania jednorazowe jednostek w CAS.

Wykres 5 Kształtowanie się wartości średniej wojewódzkiej wysokości dotacji w domach pomocy społecznej w latach 2011-2021

Źródło: Sprawozdania jednorazowe jednostek w CAS.

PODSUMOWANIE:

Wysokość średniej wojewódzkiej kwoty dotacji z budżetu państwa w domach pomocy społecznej jest związana z limitem środków, jaki na każdy rok określa dla województw ustawa budżetowa. W 2021 r. plan dotacji w budżetach wojewodów został ustalony na poziomie ustawy budżetowej z lat 2017-2019 r., co w związku ze zmniejszającą się liczbą mieszkańców dotowanych, oznacza dalszy wzrost dotacji na jednego mieszkańca.

Z kolei kwota średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej w 2021 r. wynosiła 4 505,71 zł. W porównaniu z ubiegłym rokiem budżetowym kwota ta wzrosła ok. 10% (średni koszt w roku 2020 r. wynosił 4 107,21 zł). W skali województwa, koszty utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej cechują się dużym zróżnicowaniem.

Najwyższy koszt w 2021 r. występował w Domu Pomocy Społecznej w Darskowie i wynosił 5 391,52 zł. Najniższy natomiast odnotowano w Domu Pomocy Społecznej w Bobolicach – 3 872,10 zł.

10.2 FINANSOWANIE OŚRODKÓW WSPARCIA

Środki finansowe przekazano do 5 powiatów, 3 miast na prawach powiatu i 34 gmin. Dotacja została wykorzystana na pokrycie kosztów działalności 42 środowiskowych domów samopomocy o zasięgu gminnym, 5 powiatowych ośrodków wsparcia, dwóch klubów samopomocy: gminnego w Barlinku (10 miejsc) oraz powiatowego w Policach (25 miejsc).

W ramach dotacji sfinansowano m.in. wynagrodzenia dla pracowników, opłaty stałe, zakup materiałów dydaktycznych, materiałów do terapii zajęciowej, doposażenia, zakup żywności, koszty transportu i inne wydatki bieżące, a także koszty związane z uzyskaniem standardów.

Jednostki samorządowe otrzymały środki w kwocie 2 063 043 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie podwyższonej dotacji dla uczestników środowiskowych domów samopomocy na podstawie art. 51c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, w związku z realizacją programu

kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” ustanowionego uchwałą Nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. (M.P. poz. 1250), zmienioną uchwałą 189 Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2021 r. (M.P. z 2022 poz. 64). Środki finansowe na powyższy cel przekazano do 3 miast na prawach powiatu, 31 gmin oraz 4 powiatów. Dotacja przeznaczona była dla 37 środowiskowych domów samopomocy i 4 powiatowych ośrodków wsparcia. Dotacja została wykorzystana między innymi na: wynagrodzenia pracowników, zakup wyposażenia, materiałów lub sprzętu niezbędnego do pracy z uczestnikami.

Przyczyną niewykorzystania środków (w tym rezerw celowych) był m.in.: brak pełnego wykorzystania istniejących oraz nowo uruchamianych miejsc.

W 2021 r. na rozwój sieci ośrodków wsparcia zostały przyznane środki z rezerwy celowej poz. 25 w kwocie 1 442 747 zł, z czego faktycznie przekazano środki w kwocie 381 742 zł, natomiast wykorzystano środki w kwocie 344 352 zł.

Środki wykorzystane zostały przekazane na:

- poprawę standardów (środki na remonty, wyposażenie) w 5 środowiskowych domach samopomocy w kwocie 306 848 zł,
- utworzenia 5 nowych miejsc w powiatowym ośrodku wsparcia w Kołobrzegu - 26 288 zł,
- utworzenie 5 nowych miejsc w klubie samopomocy w Policach - 11 216 zł.

Środki nie wykorzystane z powodu min.:

- rezygnacji jednostki (Trzebiatów) z utworzenia ośrodka – 1 061 005 zł
- rezygnacji jednostki (Szczecin) z realizacji zadania – 10 000 zł
- rezygnacja z utworzenia 3 nowych miejsc w środowiskowym domu samopomocy w Sianowie (wszystkie dla uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi) – 27 339 zł.

Przyczynami niewykorzystania środków (w tym rezerw celowych) były m.in.: zawieszenie działalności w związku z sytuacją epidemiologiczną co spowodowało niewykorzystanie istniejących oraz nowo uruchamianych miejsc, późniejsze niż planowane uruchomienie nowych miejsc, oszczędności powstałe w trakcie bieżącej działalności ośrodka.

10.3 DOFINANSOWANIE TWORZENIA MIESZKAŃ CHRONIONYCH

Dofinansowanie zadania własnego jednostek samorządu terytorialnego w zakresie tworzenia mieszkań chronionych i mieszkań wspomaganych dla osób niepełnosprawnych w ramach działania 4.7 Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (M.P. z 2016 r. poz. 1250) wprowadziło możliwość wsparcia finansowego zadań określonych w art. 53 ustawy o pomocy społecznej w zakresie rozwoju sieci mieszkań chronionych.

Grupą docelową zgodnie z postanowieniami Programu są wyłącznie osoby posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z powodu choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego, całościowych zaburzeń rozwojowych lub epilepsji oraz osoby niewidome.

Samorząd zobowiązany jest do prowadzenia tej formy wsparcia przez okres min. 10 lat od czasu uruchomienia mieszkania. W ramach uzyskanego dofinansowania w roku możliwa jest realizacja zadań inwestycyjnych, w tym zakupu mieszkań, zadań remontowo – adaptacyjnych

lub wyposażenia dla nowo tworzonych mieszkań chronionych. Przy czym dotacja celowa z budżetu

państwa na rok 2020 kształtowała się na poziomie 80% kosztów ogółem planowanego przedsięwzięcia.

Dotację przyznał Minister Finansów zgodnie z podziałem dokonany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, z uwzględnieniem zapotrzebowania zebranego przez wojewodę na początku roku 2021.

W roku 2021 do realizacji zadania w województwie zachodniopomorskim przystąpiła Gmina Resko. Gmina otrzymała dotację z budżetu państwa w wysokości 222 000 zł. Ogółem na realizację zadania przeznaczyła kwotę 280 000 zł w tym środki własne 58 000 zł. Jednostka wykorzystała dotację w 100%.

Gmina Resko w ramach otrzymanej dotacji utworzy 1 mieszkania chronione wspierane dla 3 osób w miejscowości Łabuń Wielki 32, gmina Resko Zadanie będzie polegało na pracach remontowo – budowlanych w istniejącym budynku (budynek dawnej szkoły podstawowej) oraz zakupie wyposażenia zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie mieszkań chronionych (Dz. U 2018r., poz. 822). Mieszkanie dostosowane jest do potrzeb osób niepełnosprawnych pozbawione wszystkich barier architektonicznych.

PODSUMOWANIE:

Mieszkania chronione pełnią bardzo ważną rolę w systemie wsparcia i opieki osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych, niesamodzielnych. Placówki te wypełniają lukę między całodobową opieką instytucjonalną a opieką środowiskową. Są to miejsca niezwykle ważne i potrzebne, dzięki którym osoby starsze i niepełnosprawne mają szanse na usamodzielnienie się i powrót do życia w społeczeństwie.

11 PROGRAMY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ I WSPIERANIA RODZINY.

11.1 „POKONAĆ BEZDOMNOŚĆ. PROGRAM POMOCY OSOBOM BEZDOMNYM”, EDYCJA 2021

„Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym”, edycja 2021, realizowany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, miał za zadanie wsparcie finansowe projektów z zakresu pomocy społecznej skierowanych do osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. Przyznawane w programie dotacje mają charakter uzupełniający wobec ustawowych obowiązków samorządów gmin w zakresie przeciwdziałania bezdomności, a także charakter wspierający działalność podmiotów uprawnionych, funkcjonujących w obszarze pomocy społecznej. Program stanowi również instrument motywujący do wdrażania nowych metod pracy socjalnej z osobami bezdomnymi oraz programów aktywizacji społecznej i zawodowej tych osób. Głównym celem programu jest inspirowanie i wspieranie działań nakierowanych na przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu bezdomności.

W ramach poszczególnych modułów programu wyznaczone zostały następujące cele szczegółowe:

MODUŁ I: PROFILAKTYKA, Cel szczegółowy: Zapobieganie bezdomności przez prowadzenie działań profilaktycznych.

MODUŁ II: WSPARCIE OSÓB W KRYZYSIE BEZDOMNOŚCI, Cel szczegółowy: Prowadzenie działań interwencyjnych i aktywizujących skierowanych do osób znajdujących się w kryzysie bezdomności.

MODUL III: INFRASTRUKTURA, Cel szczegółowy: Wsparcie podmiotów w dostosowaniu prowadzonych przez nie placówek świadczących usługi dla osób bezdomnych do obowiązujących standardów.

MODUŁ IV: INNOWACYJNOŚĆ, Cel szczegółowy: Inspirowanie do wdrażania nowych rozwiązań w zakresie pomocy osobom bezdomnym.

Organizacje pozarządowe z województwa zachodniopomorskiego złożyły w 2021 roku 9 ofert, dofinansowanie otrzymały 3 oferty:

- Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej - dotacja wyniosła 140 000,00 zł, w ramach modułu III cel: wsparcie podmiotów w dostosowaniu prowadzonych przez nie placówek świadczących usługi dla osób bezdomnych do obowiązujących standardów;
- Stowarzyszenie Ludzi Bezdomnych Samotnych Matek z Dziećmi im. Dr. Tomasza Judyma w Stargardzie – dotacja wyniosła 70 000,00 zł, również w ramach modułu III;
- Stowarzyszenie „Solidarni Plus” z siedzibą w Wandzinie – Ośrodek Rehabilitacyjno-Postresocjalizacyjny w Darzewie – dotacja wyniosła 52 000,00 zł, w ramach modułu II cel: prowadzenie działań interwencyjnych i aktywizujących skierowanych do osób bezdomnych.

W skali kraju dofinansowano 42 projekty na łączną kwotę 5 499 684 zł.

11.2 WIELOLETNI RZĄDOWY PROGRAM „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU”

Zadanie realizowane jest na podstawie uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007).

Program zakłada wsparcie finansowe gmin ze środków budżetu państwa w realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym określonego w art. 17 ust. 1 pkt 3 i pkt 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. na realizację zadania dożywiania dzieci i zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym – moduł 1 i 2 oraz organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art.10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, tj. zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.

W ramach modułów 1 i 2 Program przewiduje udzielenie pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Za realizację zadań wynikających z modułów 1 i 2 Programu odpowiada Minister Rodziny i Polityki Społecznej .

Moduł 3 dotyczy wzmocnienia opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie nauki w szkole. Realizacja ww. działań może być prowadzona w formie zakupu usług remontowo-adaptacyjnych służących poprawie standardu funkcjonowania stołówek szkolnych lub miejsc spożywania posiłków oraz niezbędnego wyposażenia kuchni w stołówkach szkolnych. Koordynatorem modułu 3 Programu na szczeblu administracji rządowej jest Minister Edukacji i Nauki.

Uczestnictwo gmin w Programie jest dobrowolne. W województwie zachodniopomorskim w 2021 r. do Programu przystąpiły wszystkie gminy (podpisały umowy o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego). Warunkiem otrzymania przez gminę dotacji z budżetu państwa w ramach Programu jest zagwarantowanie udziału środków własnych

gminy w kwocie nie niższej niż 40% przewidywanych kosztów realizacji zadania. Na uzasadniony pisemny wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wojewoda może wyrazić zgodę na zwiększenie dotacji, z tym że udział środków własnych gminy nie może wynosić mniej niż 20% przewidywanych kosztów realizacji zadania. W 2021 r. Wojewoda wyraził zgodę na zmniejszenie udziału własnego gminy w kosztach programu 84 gminom.

Ze środków przekazywanych w ramach Programu gminy udzieliły wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy.

W ramach Programu udzielano wsparcia w szczególności:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym,
- w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Zgodnie z art. 8 ust.2 ustawy o pomocy społecznej, gmina może udzielać wsparcia w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności osobom spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium tylko w przypadku uchwalenia przez gminę stosownej uchwały podwyższającej kryterium dochodowe do tego poziomu.

Program przewiduje również wsparcie gmin, które w szczególnie uzasadnionych przypadkach, udzielały pomocy, gdy uczeń albo dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, a odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola poinformuje ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka, o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Warunkiem przyznania pomocy bez decyzji administracyjnej przyznającej posiłek oraz bez przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego jest przyjęcie przez gminę programu osłonowego, o którym mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

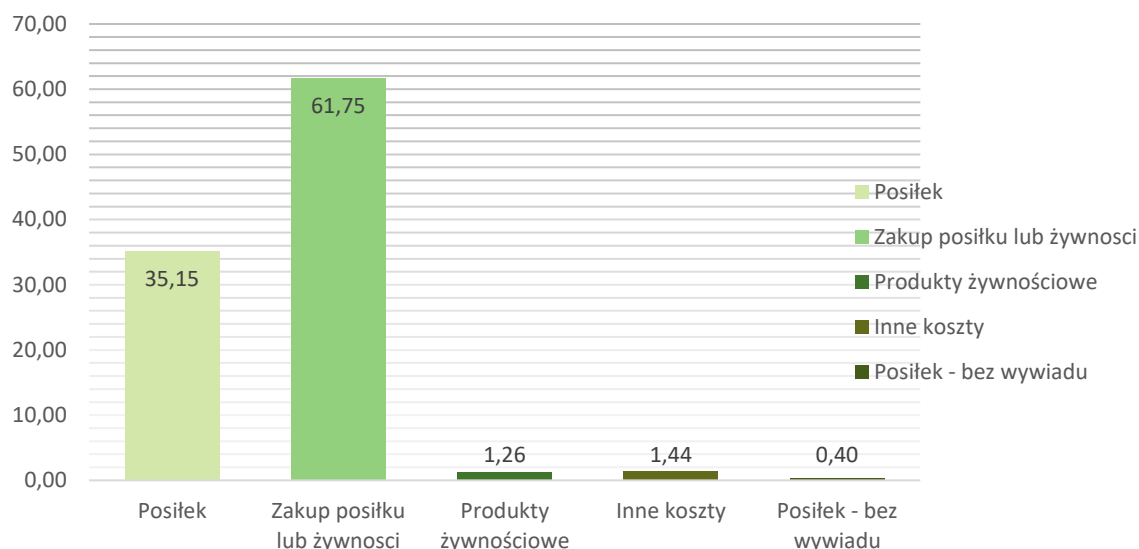
W 2021 roku wydatki na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu” w województwie zachodniopomorskim wynosiły łącznie 31 930 596 zł, z czego 22 565 256 zł (70,67 %) stanowiły środki z dotacji, a 9 365 340 zł środki własne gmin (29,33%).

Wydatki poniesiono na:

- dożywianie w formie posiłku – 11 225 086 zł (35,15% ogółu środków),
- zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności – 19 716 091 zł (61,75%),
- świadczenie rzeczowe, w postaci produktów żywnościowych – 402 396 zł (1,26%),
- inne koszty – 459 003 zł (1,44%),
- pomoc w formie posiłku nie wymagającą przeprowadzania wywiadu środowiskowego – 128 020 zł (0,40%).

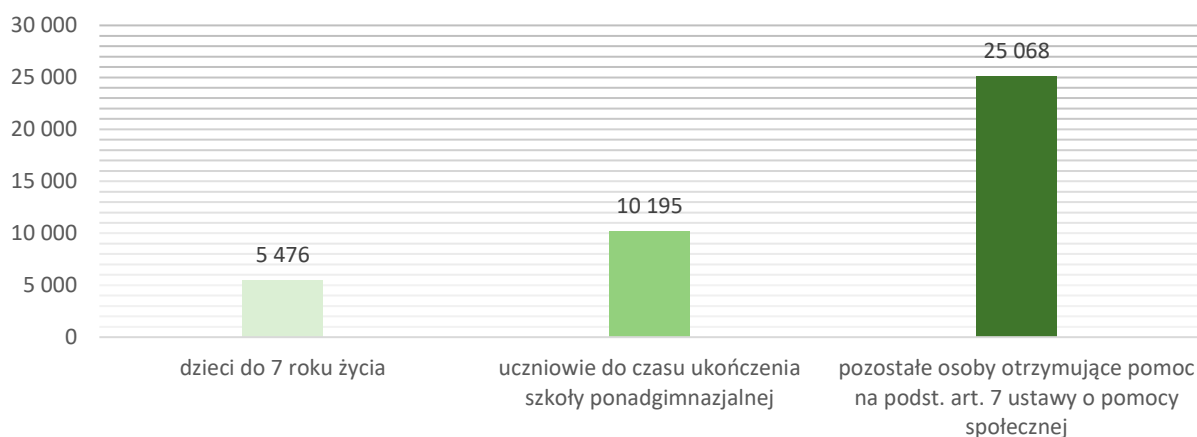
Dane dotyczące wartości środków finansowych wydatkowanych w ramach Programu wg sprawozdania z realizacji programu „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU” za 2021 r. publikowane w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) różnią się od tych zawartych w dokumencie Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2021 dla województwa zachodniopomorskiego.

Wykres 6 Struktura wydatków poniesionych na program w 2021 r. (w %)

Źródło: Sprawozdanie z realizacji programu „POSILEK W SZKOLE I W DOMU” za 2021 r. publikowane w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS).

Wykres 7 Liczba osób korzystających z Programu z podziałem na poszczególne grupy adresatów

Źródło: Sprawozdanie z realizacji programu „POSILEK W SZKOLE I W DOMU” za 2021 r. publikowane w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS).

W 2021 roku z posiłku skorzystały 11 246 osoby, co stanowi 27,84% wszystkich osób objętych programem. Udzielona pomoc obejmowała:

- pełen obiad – 5 496 osób,
- jedno danie gorące – 5 655 osób,
- mleko, bułki/kanapki – 39 osób.

Zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności przyznano w 2021 r. 16 836 osobom, a świadczenia w formie pomocy rzeczowej, w postaci produktów żywnościowych przyznano 565 osobom.

PODSUMOWANIE:

W 2021 r. Programem objęto ogółem 40 401 osób (w 2020 r.- 47 338 - osób), z czego 45,93% stanowili mieszkańcy z obszarów wiejskich. Największą grupą osób, tj. 25 068 korzystających z pomocy, były osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej, co stanowi 62,05% ogółu objętych Programem.

Spadek liczby osób objętych Programem o 6 937 (o 14,65 %) w stosunku do 2020 roku spowodowany jest mniejszą realizacją zadań z powodu kontynuowania zdalnej nauki w domu przez dzieci i młodzież w sytuacji funkcjonowania szkół w warunkach epidemii Covid-19.

11.3 „OD ZALEŻNOŚCI KU SAMODZIELNOŚCI” – EDYCJA 2021 R.

Na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 7a ustawy o pomocy społecznej Minister Rodziny i Polityki Społecznej realizuje Program „*Od zależności do samodzielności*”. Celem głównym Programu jest umożliwienie osobom z zaburzeniami psychicznymi przezwycięzenie trudnej sytuacji życiowej w jakiej się znalazły, której własnym staraniem, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości nie są w stanie samodzielnie pokonać.

W ramach Programu Edycja 2021 r. dofinansowanie otrzymały 3 podmioty z terenu województwa zachodniopomorskiego.

Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej otrzymało dotację w wysokości 86 000 zł na realizację zajęć z psychoedukacji dla rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi, zajęć rekreacyjnych oraz plastycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, warsztatów aktywności społecznej, indywidualne i grupowe sesje pomocy psychologicznej, organizację pobytów integracyjnych w Ośrodku Charytatywnym oraz treningi kompetencji społecznych w mieszkaniu chronionym.

Stowarzyszenie Profilaktyki i Terapii „Młodzi-Młodym” w Koszalinie otrzymało dotację w wysokości 96 470 zł na realizację spotkań terapeutycznych oraz utworzenie grupy samopomocowej dla rodzin młodzieży z zaburzeniami psychicznymi.

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Radość z życia” w Gudowie otrzymało dotację w wysokości 36 880 zł na realizację zajęć edukacyjnych, zajęć rozwijających ruchowo oraz przeprowadzenie warsztatów pn. „Trening budowania pozytywnej samooceny”.

Łączna kwota dofinansowania to 219 350 zł. W skali kraju w ramach Edycji 2021 r. 42 podmiotom przekazano środki finansowe w wysokości 3 mln zł.

PODSUMOWANIE:

Programy zakładające wsparcie dla osób z zaburzeniami psychicznymi od lat cieszą się dużym zainteresowaniem podmiotów niepublicznych oraz jednostek samorządu terytorialnego. Spowodowane jest to z pewnością większym otwarciem społeczeństwa na ten rodzaj choroby i niepełnosprawności. Realizowane w tym zakresie projekty przyczyniają się znacząco do przeciwdziałania stygmatyzacji tej grupy osób, pomocy do ich wejścia w środowisko oraz wpływają do poszerzenia środowiskowej oferty wsparcia. Realizowane projekty często stanowią kolejną edycję wcześniejszych działań projektowych, co świadczy o dużym zapotrzebowaniu na wsparcie w tym zakresie.

11.4 PROGRAM WIELOLETNI „SENIOR+” NA LATA 2021- 2025 EDYCJA 2021

Program Wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025 adresowany jest do nieaktywnych zawodowo osób w wieku 60+. W Dziennym Domu oraz Klubie „Senior+” można spędzić 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku. Znajdują się w nich pomieszczenia m.in. do wspólnych spotkań, gotowania, ćwiczeń i relaksu. W Dziennym Domu „Senior+” zapewniony jest także ciepły posiłek. Województwo zachodniopomorskie w 2021 roku otrzymało w sumie na realizację programu kwotę 2 584 201,80 zł.

Jednostki samorządu terytorialnego na realizację programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021 - 2025 w roku 2021 otrzymały dofinansowanie w następującej wysokości:

W ramach modułu I

Tabela 16 Utworzenie i wyposażenie Dziennego Domu/Klubu "Senior+"

Lp.	Gmina/Powiat	Rodzaj placówki	Liczba miejsc	Kwota dotacji
1.	Gmina Barwice	KLUB	15	150 000,00
2.	Gmina Chociwel	KLUB	15	200 000,00
3.	Gmina Maszewo	KLUB	15	160 000,00
4.	Gmina Mielno	DZIENNY DOM	15	86 641,00
5.	Gmina Szczecinek	KLUB	15	128 000,00
razem:			75	724 641,00

Gmina Maszewo na podstawie *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2021 nie wygasają z upływem roku budżetowego* (Dz.U.2021.2407 z dnia 2021.12.24) dostała zgodę na przedłużenie terminu na wykorzystanie dotacji do dnia 30.06.2022 r.

Źródło: Wyniki naboru ofert w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2021.

Tabela 17 W ramach modułu II - Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu/Klubu "Senior+" (powstałych w latach poprzednich)

Lp.	Gmina/Powiat	Rodzaj placówki	Liczba miejsc	Kwota dotacji
1.	Gmina Borne Sulinowo	KLUB	15	32 040,00
2.	Gmina Dębno	DZIENNY DOM	25	106 622,00
3.	Miasto Koszalin	DZIENNY DOM	30	96 120,00
4.	Gmina Kalisz Pomorski	DZIENNY DOM	15	53 400,00
5.	Miasto Koszalin	KLUB	20	32 040,00
6.	Powiat Policki	DZIENNY DOM	30	128 160,00
7.	Miasto Świdwin	KLUB	15	28 433,01
8.	Miasto Stargard	DZIENNY DOM	20	85 440,00
9.	Gmina Suchań	DZIENNY DOM	15	36 312,00
10.	Miasto Stargard	KLUB	50	32 767,96
11.	Gmina Biesiekierz	KLUB	25	53 400,00
12.	Miasto Stargard	KLUB	25	4 450,00
13.	Gmina Szczecinek	KLUB	15	32 040,00
14.	Gmina Darłowo	DZIENNY DOM	24	102 528,00
15.	Gmina Gryfino	DZIENNY DOM	22	93 984,00
16.	Miasto Kołobrzeg	KLUB	150	66 130,56

17.	Gmina Ińsko	KLUB	30	24 030,00
18.	Gmina Czaplinek	KLUB	20	42 720,00
19.	Miasto Kołobrzeg	KLUB	50	106 800,00
20.	Gmina Międzyzdroje	KLUB	15	32 040,00
21.	Gmina Choszczno	KLUB	30	16 536,20
22.	Gmina Sianów	DZIENNY DOM	30	128 160,00
23.	Gmina Sianów	KLUB	15	24 564,00
24.	Miasto Szczecin +MOPR	DZIENNY DOM	30	128 160,00
25.	Gmina Nowogródek Pomorski	DZIENNY DOM	20	85 440,00
26.	Gmina Świdwin	KLUB	15	31 528,68
27.	Gmina Świdwin	KLUB	15	30 716,09
28.	Gmina Świdwin	KLUB	15	28 092,41
29.	Miasto Szczecin +PCK	KLUB	30	43 610,00
30.	Miasto Szczecin + parafia	KLUB	30	19 580,00
31.	Gmina Ustronie Morskie	KLUB	30	37 490,24
32.	Gmina Będzino	DZIENNY DOM	20	64 092,20
33.	Gmina Będzino	KLUB	20	32 133,45
razem:			911	1 859 560,80

Źródło: Wyniki naboru ofert w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2021.

W 33 funkcjonujących placówkach „SENIOR +” dostępnych dla seniorów było w sumie 911 miejsc. W 5 nowopowstałych Dziennych Domach i Klubach „Senior+” powstało kolejnych 75 miejsc. Po roku 2021 w sumie dostępnych dla seniorów było 1 236 miejsc w 50 placówkach, co stanowi wzrost tej liczby w porównaniu do roku 2020 o 10,6 %.

W ramach programu „Senior+” na lata 2015-2020 oraz „Senior+” na lata 2021-2025 udostępniana jest seniorom infrastruktura pozwalająca na aktywne spędzanie wolnego czasu. Działalność Dziennego Domu/Klubu „Senior+” polega na motywowaniu, aktywizowaniu i zaangażowaniu seniorów w działania samopomocowe oraz włączenie ich w życie społeczności lokalnych. Dodatkowo, w zależności od potrzeb, mogą być zatrudnieni również inni specjaliści. Zapewnienie seniorom wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb wynikających z wieku, stanu zdrowia wpływa na poprawę jakości ich życia oraz na promocję aktywnego starzenia się.

Do lutego 2021 w związku z pandemią COVID-19 działalność placówek „SENIOR+” została częściowo zawieszona. W czasie zawieszenia seniorzy zostali objęci usługami: socjalnymi takimi jak np. dowóz gorącego posiłku lub alternatywnymi sposobami realizacji zajęć, prowadzonych poza siedzibą domu czy klubu.

PODSUMOWANIE:

Wobec postępującego procesu starzenia się naszego społeczeństwa należy zauważyć, że dzięki wsparciu finansowemu z programu, sukcesywnie zwiększa się dostępność do usług społecznych dla osób starszych oraz poprawia się komfort ich życia. Seniorzy, korzystający z zajęć w Dziennych Domach „Senior+” i Klubach „Senior+”, otrzymują opiekę, wsparcie oraz ciekawą ofertę spędzenia czasu, usprawniają swoją aktywność ruchową i kondycję psychofizyczną. Istotne jest również to, że coraz więcej osób starszych jest aktywnych społecznie, a także realizuje się jako wolontariusze w akcjach charytatywnych. Dzięki temu osoby te nie czują się samotne, a czują się potrzebne i są postrzegane w lokalnym środowisku jako osoby, na których wsparcie można liczyć.

Reasumując, program przynosi założone rezultaty oraz odpowiada na faktyczne potrzeby lokalnych społeczności.

11.5 PROGRAM WSPIERAJ SENIORA W ROKU 2021

Program miał na celu zapewnienie usługi wsparcia seniorom, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej.

Realizacja usługi wsparcia w postaci dostarczenia zakupów nie przysługiwała osobie, która korzystała z usług opiekuńczych. W ramach Programu została uruchomiona specjalna infolinia dedykowana seniorom. Dzwoniąc pod numer telefonu 22-505-11-11 osoby starsze mogły poprosić o pomoc w realizacji zakupów.

Na realizację rządowego programu „Wspieraj Seniora” w 2021 r. gminom województwa zachodniopomorskiego przyznano 1 977 938 zł. Środki finansowe w kwocie 1 900 704 zł zostały przekazane do 75 gmin, które wystąpiły z wnioskami o przekazanie środków.

Liczba zgłoszeń zrealizowanych przez ośrodki pomocy społecznej w ramach przedmiotowego Programu, według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. przyjętych zarówno za pośrednictwem infolinii, jak i bezpośrednio przez ośrodki wyniosła 2 673.

Liczba osób, którym udzielono wsparcia w ramach Programu „Wspieraj Seniora” w roku 2021, zgłaszających się zarówno za pośrednictwem infolinii, jak i bezpośrednio do ośrodków pomocy społecznej wyniosła 1 904.

Wysokość środków wykorzystanych na realizację Programu „Wspieraj Seniora” edycja 2021 (faktyczne wykonanie) wyniosła 1 313 340 zł; w tym: 1 305 593 zł ze środków z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 i 7 747 zł ze środków własnych gmin.

Środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 wykorzystane zostały w wysokości 1 305 593 zł, co stanowi 66,01% przyznanych dla województwa środków. Wydatki ze środków Funduszu wykorzystane były w 45 gminach, w tym: 10 gminach miejskich, 13 gminach wiejskich i 22 miejsko-wiejskich. Najwięcej osób, które korzystały z programu pochodziło z Miasta Szczecina – 1 204 (63,24 %), następnie z Miasta Świdwina – 162, z Miasta i Gminy Lipiany – 52, z Gminy Przelewice 42, z Miasta Koszalina – 35, z Miasta i Gminy Borne Sulinowo – 33, Miasta Świnoujście – 30.

PODSUMOWANIE:

Program „Wspieraj Seniora” był pomocny dla osób starszych, które zdecydowały się na pozostanie w domu dla własnego bezpieczeństwa w czasie pandemii. W tym szczególnym czasie osoby te nie miały możliwości zapewnienia sobie niezbędnych potrzeb wynikających ze stanu zdrowia oraz sytuacji rodzinnej we własnym zakresie, a program umożliwił im dostarczenie do domu niezbędnych produktów bez zbędnego ryzyka utraty zdrowia.

11.6 PROGRAM „OPIEKA 75+” NA ROK 2021

Program „Opieka 75+” na rok 2021 został przygotowany z myślą o osobach starszych i samotnych w wieku 75 lat i więcej, w celu poprawy jakości życia tych osób poprzez zwiększenie

dostępności do usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz w celu wsparcia gmin w realizacji zadania własnego w wymienionym zakresie.

Program realizowany jest od 2018 roku. Przeznaczony jest dla osób samotnych w wieku 75 lat i więcej, mieszkających na terenie małych gmin, tj. do 60 tys. mieszkańców.

Od 2019 r. Program był realizowany w rozszerzonej formie i obejmował również osoby 75+ pozostające w rodzinach.

Ponadto, z Programu korzystać mogły także te gminy, które realizują usługi opiekuńcze poprzez zlecenie wykonania przedmiotowego zadania organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 25 ust.1 ustawy o pomocy społecznej. Zmiana ta miała na celu objęcie swoim zasięgiem większą liczbę gmin, a tym samym umożliwienie przyznania dodatkowych lub nowych godzin usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych osobom w wieku 75 lat i więcej.

Plan wydatków na dofinansowanie zadania dot. organizowania oraz świadczenia usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych w 2021 r. zwiększony został dotacją z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 25 kwotą 2 011 957,75 zł zgodnie z potrzebami zgłoszonymi przez Gminy w Centralnej Aplikacji Statystycznej. Środki z rezerwy celowej budżetu państwa wykorzystane zostały w wysokości 1 466 561,51 zł.

Chęć przystąpienia do Programu „Opieka 75+” na rok 2021 wyraziło 41 gmin. Gminy zadeklarowały dofinansowanie usług opiekuńczych w tym jedna gmina dofinansowanie specjalistycznych usług opiekuńczych. Gmina miejsko-wiejska Łobez zgłosiła chęć uczestnictwa w obu formach realizacji Programu.

Przyznane dotacje nie zostały w pełni wykorzystane z uwagi na:

- ogłoszenie stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 i ograniczeń z tym związanych,
 - rezygnacja gmin z realizacji programu z powodu m.in. braków kadrowych, braku świadczeniobiorców na zakładanym pierwotnie poziomie,
 - mniejsza niż zaplanowano liczba świadczonych godzin,
 - rezygnacja z usługi przez świadczeniobiorcę z powodu pobytu w DPS, szpitalu, zmiany miejsca zamieszkania,
 - zgon świadczeniobiorcy,
 - zbyt wysoka odpłatność za usługę.
- *Powyższe środki finansowe przeznaczone były:*
- na zwiększenie liczby godzin usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych u osób, które już korzystały z takich usług,
 - na dofinansowanie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, które dotychczas ich nie otrzymywały,
 - dla samotnych osób starszych w wieku 75 lat i więcej, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Szczegółowe wskaźniki dotyczące realizowanego zadania zostały sporządzone zgodnie ze sprawozdaniem jednorazowym o symbolu DPS-IV-258-KSz/2022 i ujęte w zestawieniu poniżej.

Rzeczywista liczba gmin w województwie świadczących usługi opiekuńcze w ramach Programu „Opieka 75+” według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.	41
Rzeczywista liczba osób, którym przyznano usługi opiekuńcze dofinansowane w ramach Programu „Opieka 75+” – edycja 2021	928
Wysokość środków przyznanych na realizację Programu „Opieka 75+” w 2021 r.	2.011.957,75
Wysokość środków rzeczywiście wykorzystanych na realizację Programu „Opieka 75+” 2021 (faktyczne wykonanie)	1.466.561,51
Liczba osób zatrudnionych przez gminę na etat świadczących usługi opiekuńcze w 2021 r., wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.	258
Liczba osób nowo zatrudnionych przez gminę na etat świadczących usługi opiekuńcze w ramach Programu „Opieka 75+” (od dnia 1 stycznia 2021 r.)	18
Liczba organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, którym gmina zleciła świadczenie usług opiekuńczych w 2021 r. w ramach programu „Opieka 75+” - edycja 2021.	1
Liczba podmiotów sektora prywatnego, od których gmina zakupiła usługę świadczenia usług opiekuńczych w ramach programu „Opieka 75+” – edycja 2021 r.	1

11.7 PROGRAM ASYSTENT RODZINY NA ROK 2021

Program zakładał dofinansowanie dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny. Dofinansowanie przyznane było w formie dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny w wysokości do 2 000 zł brutto na każdego asystenta rodziny zatrudnionego w gminie na dzień ogłoszenia Programu (22.10.2021 r.), proporcjonalnie do wymiaru etatu.

Środki na ten cel przekazane zostały z Funduszu Pracy dla 99 gmin w wysokości 310.780 zł, z których wykorzystano kwotę 300.532 zł. W 2021 r. w ramach ww. Programu w 99 gminach zatrudnionych było 169 asystentów rodziny, którzy pracowali z 2.136 rodzinami.

11.8 KARTA DUŻEJ RODZINY

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje niezależnie od uzyskiwanych dochodów rodzinom z przynajmniej trójką dzieci w wieku do ukończenia 18 roku życia, a w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej - do ukończenia 25 roku życia. W przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności - bez ograniczeń wiekowych. Karta przyznawana jest dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka. Spersonalizowana Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny wielodzietnej spełniającej ww. warunki. Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Zapewnia m.in. zniżki przy zakupie artykułów żywnościowych, kosmetyków, odzieży i obuwia, książek, zabawek oraz paliwa. Obniża także koszty rachunków za usługi telekomunikacyjne czy bankowe. Od 1 stycznia 2018 r. Karta Dużej Rodziny jest dostępna w dwóch formach: tradycyjnej (tj. plastikowej) i elektronicznej (tj. na urządzeniach mobilnych).

Z budżetu państwa przekazano dotację na koszty realizacji programu w 2021 r. w wysokości 52 221 zł.

Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 lutego 2021 r. zmieniło wysokość opłat za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny oraz wysokości kosztów gminy związanych z przyznaniem tej Karty oraz wydaniem jej duplikatu (poz. 221), wydane na podstawie art. 30 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1348 i 2400). Wzrosły więc opłaty pobierane przez gminy.

11.9 RESORTOWY PROGRAM ROZWOJU INSTYTUCJI OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 "MALUCH"

W dniu 29 lipca 2020 roku ówczesny Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ogłosił w ramach *Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3* konkurs „MALUCH+” 2021, którego celem, podobnie jak w latach poprzednich, była realizacja polityki rodzinnej rządu odnoszącej się do wspierania rodziny w działaniach opiekuńczych nad małymi dziećmi poprzez stworzenie warunków dla rozwoju zróżnicowanych instytucji opiekuńczo-edukacyjnych dla dzieci w wieku do lat 3 w roku 2021.

Program finansowany był z dwóch źródeł: ze środków budżetu państwa ujętych w projekcie ustawy budżetowej państwa na rok 2021 w rezerwie celowej oraz ze środków Funduszu Pracy. Realizacja Programu odbywała się w ramach czterech modułów.

Moduł 1 skierowany był wyłącznie do gmin, obejmował utworzenie w 2021 r. nowych miejsc w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz zapewnienie ich funkcjonowania w dwóch zakresach:

- Moduł 1a - dla gmin na terenie, których na dzień składania oferty konkursowej nie funkcjonowały żadne żłobki lub kluby dziecięce utworzone przez jednostki samorządu terytorialnego. W ramach Modułu 1a dofinansowanie uzyskały 4 gminy (Miasto i Gmina Gościno, Miasto i Gmina Łobez, Miasto i Gmina Kalisz Pomorski, Gmina Białogard) w łącznej kwocie 4 560 369,21 zł. Gminy utworzyły 151 nowych miejsc w 4 nowoutworzonych żłobkach.
Ze względu na trwający stan epidemii COVID-19, który spowodował trudności z dokończeniem inwestycji polegających na utworzeniu miejsc opieki w 2021 r., oraz wydatkowanie na ten cel środków finansowych pochodzących z rezerwy celowej budżetu państwa Miasto i Gmina Kalisz Pomorski oraz Gmina Białogard uzyskała zgodę na dokończenie realizacji ww. zadań polegającego na utworzeniu łącznie 81 miejsc w dwóch nowopowstających żłobkach w roku 2022;
- Moduł 1b - dla pozostałych gmin niespełniających warunków określonych w Module 1a. W ramach Modułu 1b dofinansowanie uzyskały 3 gmin (Miasto Szczecin, Miasto Białogard, Miasto i Gmina Międzyzdroje) w łącznej kwocie 5 961 940,14 zł. Gminy utworzyły łącznie 200 nowych miejsc, w tym: 184 miejsca w dwóch nowych żłobkach i 16 dodatkowych miejsc w jednym istniejącym żłobku.

Łącznie powstało 281 nowych miejsc w 7 instytucjach, w tym 6 nowoutworzonych. Łączna kwota przekazanego dofinansowania wyniosła 10 522 309,35 zł.

W roku 2021 odnotowano wzrost tworzonej przez gminy w ramach Programu „Maluch” ilości miejsc. Wzrost w stosunku do roku poprzedniego wyniósł 39,11 % (2020 r. – 202 nowych miejsc, 2021 – 281 nowych miejsc).

Moduł 2 - dla gminy, obejmował zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki tworzonych przez gminy z udziałem Programu (tj. wcześniejszych edycji), w tym miejsc dla dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki.

W ramach Modułu 2 dotacja przekazana została na bieżące utrzymanie 1 566 miejsc w 35 instytucjach – żłobkach.

Łączna kwota dofinansowania wyniosła 1 498 860,00 zł. Dofinansowanie zostało udzielone na miejsca utworzone w instytucjach publicznych w ramach Programu w latach 2011 – 2020.

Moduł 3 - skierowany był wyłącznie do podmiotów niegminnych - utworzenie w 2021 r. nowych miejsc w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i ich bieżące utrzymanie. Finansowanie zadań w ramach Modułu 3 odbyło się ze środków Funduszu Pracy.

W ramach Modułu 3 powstało łącznie 147 nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w 6 instytucjach, w tym:

- 142 miejsca w 5 nowych żłobkach,
- 5 miejsc w 1 istniejącym żłobku.

Łączna kwota przekazanego dofinansowania na utworzenie i bieżące utrzymanie nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wyniosła 1 300 693,08 zł.

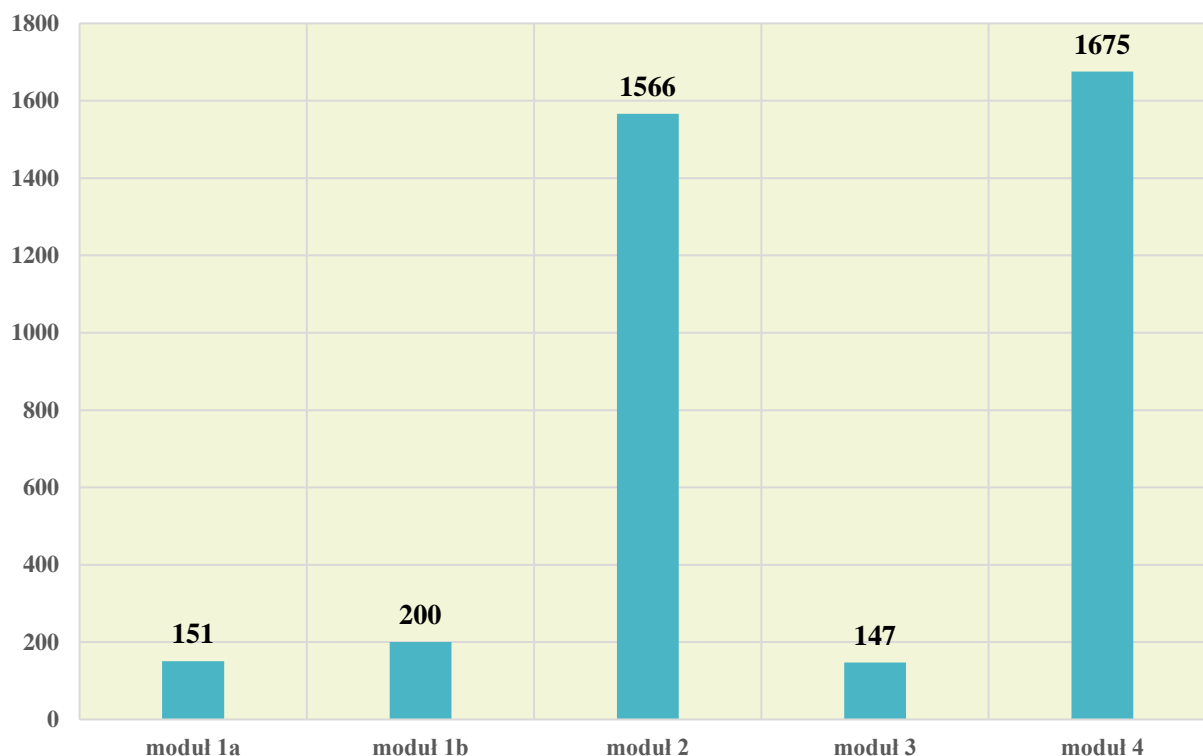
Przyznane w Module 3 dofinansowanie na bieżące utrzymanie miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, podobnie jak w Module 4, przeznaczone było na pomniejszenie o przyznaną kwotę dofinansowania opłaty ponoszonej miesięcznie przez rodziców za 1 dziecko objęte opieką.

W roku 2021 kwota obniżająca miesięczny koszt ponoszony przez rodziców za pobyt dziecka w ramach Modułu 3 ustalona została na stałym poziomie i wynosiła 80 zł / miesiąc. W ramach realizacji zadania Beneficjenci otrzymali w roku 2021 środki na obniżenie opłat wnoszonych przez rodziców w łącznej kwocie 54 000 zł.

Moduł 4 - skierowany był wyłącznie do podmiotów niegminnych z przeznaczeniem (podobnie jak w Module 3) na pomniejszenie o przyznaną kwotę dofinansowania (80 zł / miesiąc) opłaty ponoszonej miesięcznie przez rodziców za 1 dziecko objęte opieką w związku z bieżącym utrzymaniem miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Dofinansowanie przyznane było na 1 675 miejsc w 49 niepublicznych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. W roku 2020 dofinansowano odpowiednio – 1 379 miejsc w 45 instytucjach. Stanowi to blisko 21,5% wzrost liczby dotowanych miejsc w roku 2021 w stosunku do roku poprzedniego. Powyższe potwierdza stale rosnące zainteresowanie podmiotów niepublicznych Programem. Środki na finansowanie zadań w Module 4 pochodziły z rezerwy celowej budżetu państwa. Beneficjenci niepubliczni w ramach Modułu 4 w roku 2021 wykorzystali dofinansowanie w łącznej kwocie 1 193 640,00 zł.

Wykres 8 Liczba dotowanych w ramach Programu "MALUCH+" 2021 miejsc w podziale na moduły

Źródło: Załącznik do zmiany programu – ZAŁ 29 SPRAWOZDANIE MALUCH+ 2021.

PODSUMOWANIE:

Celem Programu było zwiększenie dostępności miejsc opieki nad dziećmi w żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów a także podwyższenie standardów opieki. Ułatwienie tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach Programu „MALUCH+” sprzyjało aktywizacji zawodowej rodziców, którzy dotychczas nie mogli podjąć pracy ze względu na konieczność sprawowania bezpośredniej opieki nad dziećmi przy jednoczesnym braku dostępu do instytucji opieki.

Zwiększenie dostępności miejsc w instytucjach opieki nad dziećmi ma pośredni wpływ na spadek stopy bezrobocia na terenie gmin, w których powstają nowe miejsca opieki nad dziećmi. Powyższe powoduje także wzrost zatrudnienia w tworzonych instytucjach.

Ogółem w 2021 r. w województwie zachodniopomorskim na realizację Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 konkurs „MALUCH+” 2021, wykorzystane zostało dofinansowanie w wysokości 14 515 502,43 zł. Dofinansowanie z przeznaczeniem na utworzenie nowych miejsc opieki oraz bieżące utrzymanie istniejących miejsc w roku 2021 objęto łącznie 3 739 miejsc (w roku 2020 – 3 116 miejsc – przyrost o blisko 20%) w 97 instytucjach opieki nad małymi dziećmi (w roku 2020 – 93 instytucji – przyrost o 4,3%). Corocznie odnotowywane jest coraz większe zainteresowanie Programem jednostek samorządu terytorialnego na poziomie gminnym oraz podmiotów niepublicznych o czym świadczy wzrost liczby dotowanych miejsc i instytucji.

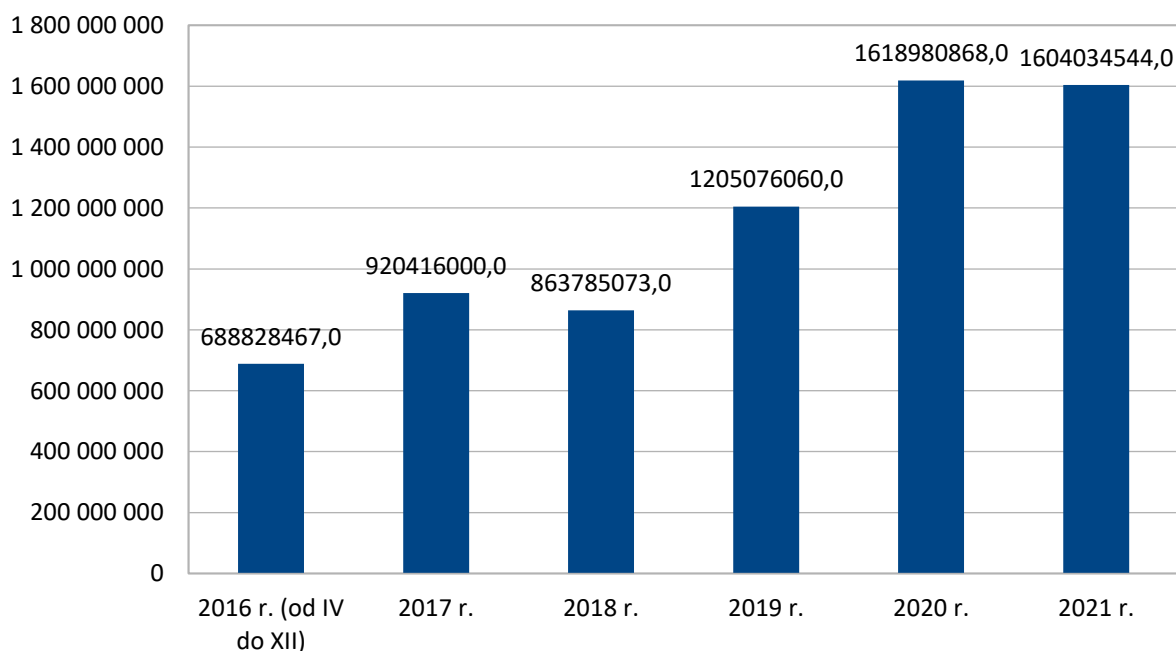
11.10.1 PROGRAM „RODZINA 500+” - ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GMINĘ

W 2021 r. na realizację w województwie zachodniopomorskim w ramach programu „Rodzina 500+” przekazano dla gmin województwa zachodniopomorskiego środki finansowe w kwocie 1 608 499 212 zł (dane na podstawie sprawozdań w CAS).

Liczba wypłacanych świadczeń wynosiła średnio 262 366 miesięcznie. Wojewoda Zachodniopomorski przekazał 113 gminom łącznie średnio miesięcznie 134 041 601 zł.

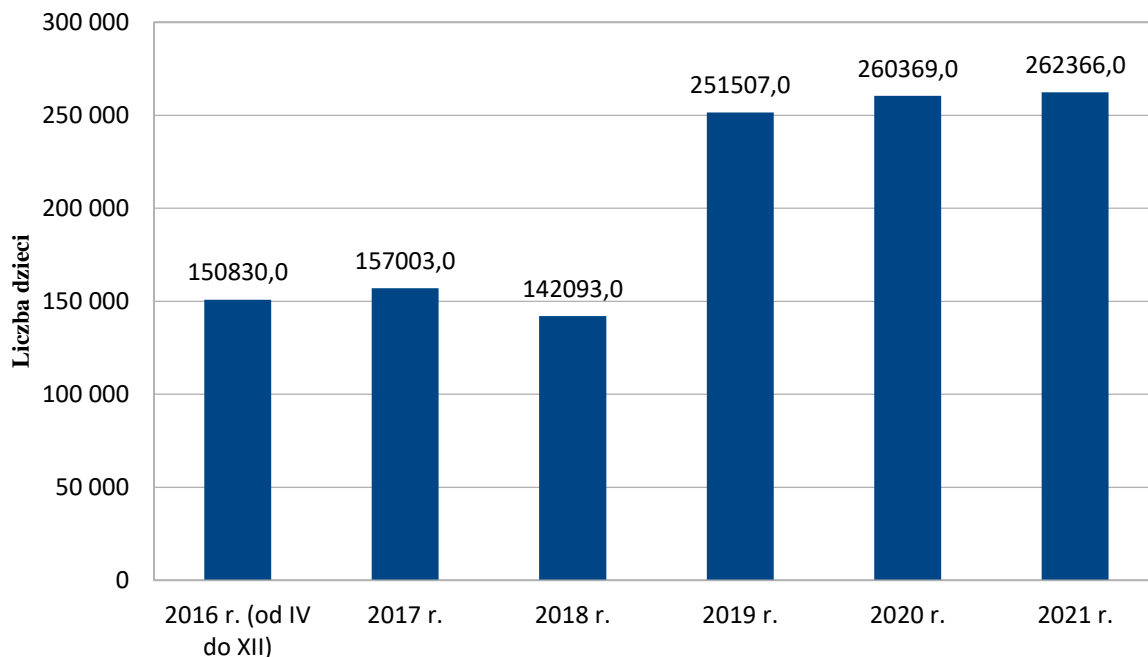
W ramach koordynacji gminy wypłaciły 139 676 świadczenia w kwocie 67 479 941 zł co stanowiło 4,2% ogólnej kwoty wypłaconych świadczeń. W formie rzeczowej lub w formie opłacania usług zostały zrealizowane 1 499 świadczenia w kwocie 562 236 zł. Powyższe stanowi 0,035% ogólnej kwoty wypłaconych świadczeń (wg rozliczenia dotacji za 2021 rok kwota wykorzystanej dotacji jest równa 1 604 034 544 zł natomiast w OZPS za 2021 r. łączna kwota świadczenia wychowawczego wypłacona w 2021 r. wyniosła 1 590 716 100 zł). W porównaniu do 2020 roku nastąpił spadek wydatków na realizację Programu „Rodzina 500+” o kwotę 14 859 789 zł.

Wykres 9 Wydatki na realizację świadczenia wychowawczego w latach 2016-2021 w województwie zachodniopomorskim

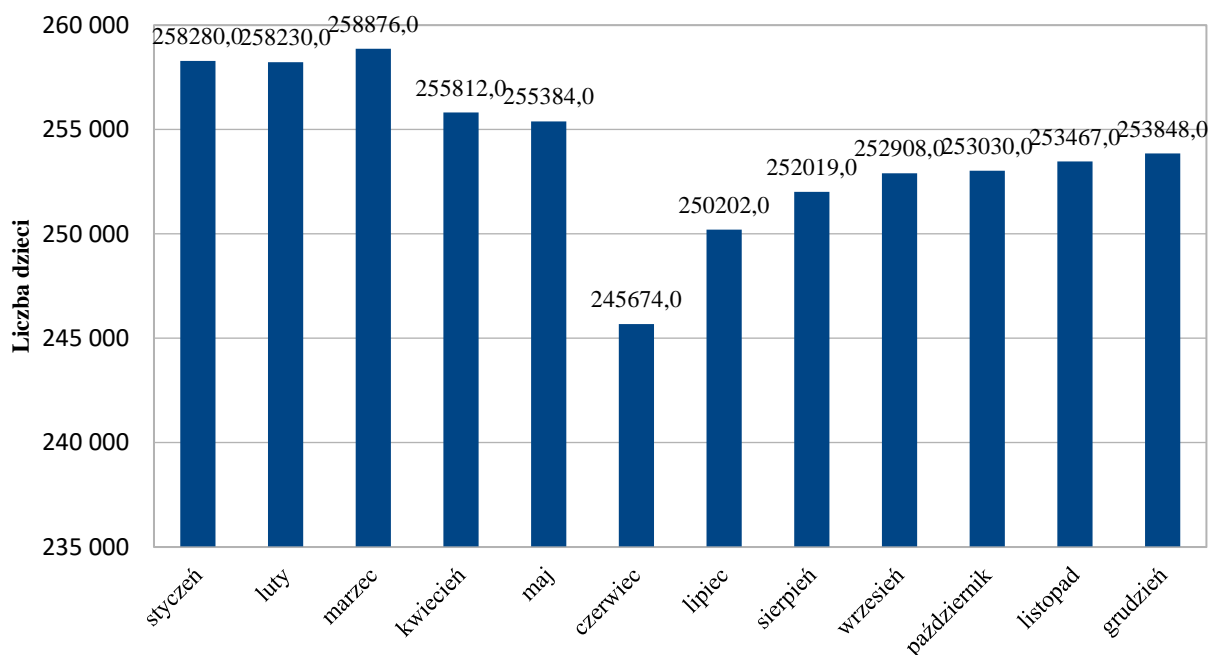
Źródło: Rozliczenie dotacji za lata 2016-2021

Wykres 10 Liczba dzieci uprawnionych do świadczenia wychowawczego w latach 2016-2021 w województwie zachodniopomorskim

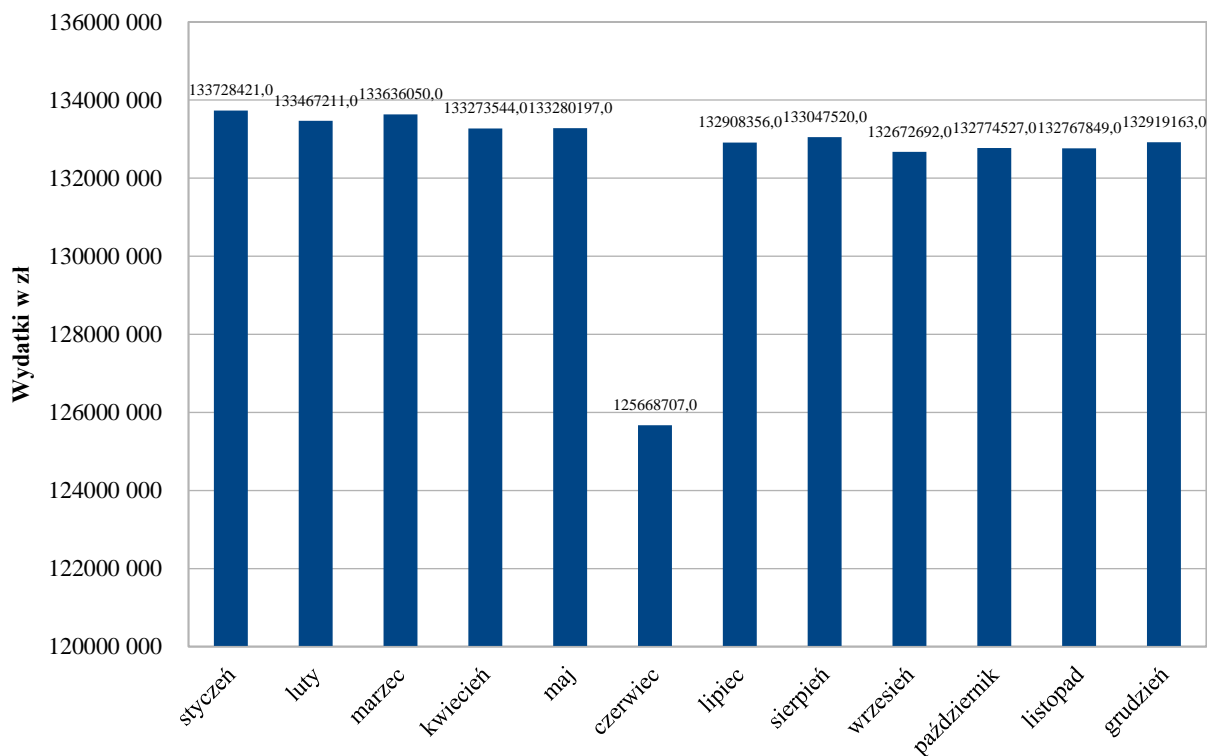
Źródło: Zbiornicze sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego za lata 2016 - 2021 r. publikowane w Centralnej Aplikacji Statystycznej.

Wykres 11 Liczba dzieci uprawnionych do świadczenia wychowawczego poszczególnych miesiącach 2021 roku w województwie zachodniopomorskim

Źródło: Zbiornicze sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego w 2021 roku publikowane w Centralnej Aplikacji Statystycznej.

Wykres 12 Wydatki na świadczenia wychowawcze (bez kosztów obsługi) w poszczególnych miesiącach 2021r. w województwie zachodniopomorskim

Źródło: Zbiornicze sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego za 2021 r. publikowane w Centralnej Aplikacji Statystycznej.

11.10.2 PROGRAM „RODZINA 500+” – ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ POWIAT

11.10.2.1 PRYZNANIE I WYPŁATA DODATKU WYCHOWAWCZEGO W RAMACH PROGRAMU „RODZINA 500+”.

Dodatek wychowawczy przysługuje rodzinom zastępczym i osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka na każde umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia, w wysokości świadczenia wychowawczego, tzn. do 500 zł co miesiąc. W 2021 r. zadanie z zakresu przyznawania i wypłacania dodatku wychowawczego realizowane było w województwie zachodniopomorskim w 18 powiatach oraz 3 miastach na prawie powiatu. Realizacją zadań zajmowało się 18 Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz 3 Miejskie Ośrodki Pomocy Rodzinie (w Koszalinie, Szczecinie i Świnoujściu). Dodatek wychowawczy przekazywany był średnio w miesiącu do 1 881 rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

Liczba dzieci uprawnionych do otrzymania dodatku wychowawczego kształtowała się w poszczególnych miesiącach 2021 roku na zbliżonym poziomie. Średnia liczba uprawnionych dzieci w miesiącu wynosiła 3 122. Ogółem wypłacono w województwie zachodniopomorskim w 2021 roku 38 373 dodatków wychowawczych. Najwyższa liczba dzieci objętych pomocą w postaci dodatku wychowawczego była w Szczecinie - średnio w miesiącu 589. W Szczecinie wypłacono w ciągu roku 7 198 dodatków wychowawczych. Najmniej dodatków wypłaconych było w powiecie wałeckim (ogółem w ciągu roku 740), gdzie średnia liczba dzieci uprawnionych do otrzymania dodatku wynosiła w miesiącu 61.

Poniesione ogółem wydatki z budżetu państwa na wypłatę dodatków wychowawczych w 2021 roku (bez kosztów obsługi) wyniosły 18 857 999 zł. Wszystkie zgłoszone przez powiaty

potrzeby finansowe na wypłaty dodatku wychowawczego zostały z budżetu państwa w 2021 roku zaspokojone.

11.10.2.2 PRZYZNAWANIE I WYPŁATA DODATKU DO ZRYCZAŁTOWANEJ KWOTY W RAMACH PROGRAMU „RODZINA 500+”.

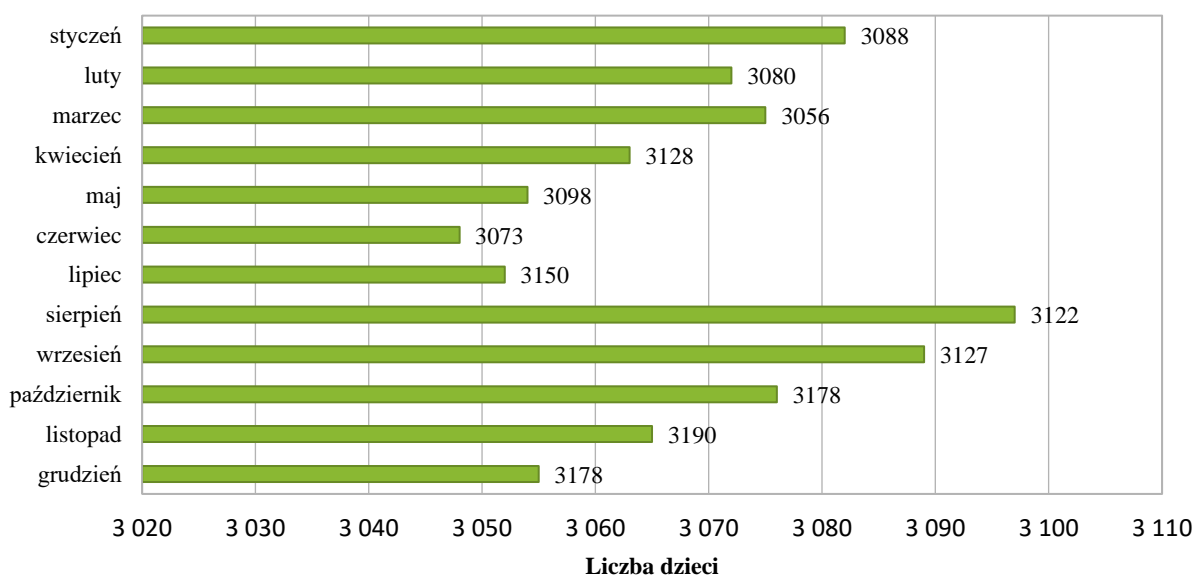
Dodatek do zryczałtowanej kwoty przysługuje na każde dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w wysokości świadczenia wychowawczego, tzn. do 500 zł co miesiąc.

W 2021 r. zadanie z zakresu przyznawania i wypłacania dodatku do zryczałtowanej kwoty realizowane było w województwie zachodniopomorskim w 2 powiatach oraz 2 miastach na prawie powiatu. Realizacją zadań zajmowały się 2 Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie (w Białogardzie i Wałczu) oraz 2 Miejskie Ośrodki Pomocy Rodzinie (w Koszalinie i Szczecinie). Dodatek do zryczałtowanej kwoty przekazywany był średnio w miesiącu do 12 placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

Liczba dzieci uprawnionych do otrzymania dodatku do zryczałtowanej kwoty kształtowała się w poszczególnych miesiącach 2021 roku na zbliżonym poziomie. Średnia liczba uprawnionych dzieci w miesiącu wynosiła 47. Ogółem wypłacono w województwie zachodniopomorskim w 2021 roku 563 dodatków do zryczałtowanej kwoty. Najwięcej dzieci objętych pomocą w postaci dodatku do zryczałtowanej kwoty było w powiecie białogardzkim - średnio w miesiącu 29. W powiecie białogardzkim wypłacono w ciągu roku 361 dodatków. Najmniej dodatków do zryczałtowanej kwoty wypłaconych było w powiecie wałeckim (ogółem w ciągu roku 60), gdzie średnio w miesiącu uprawnionych do otrzymania dodatku było 5 dzieci.

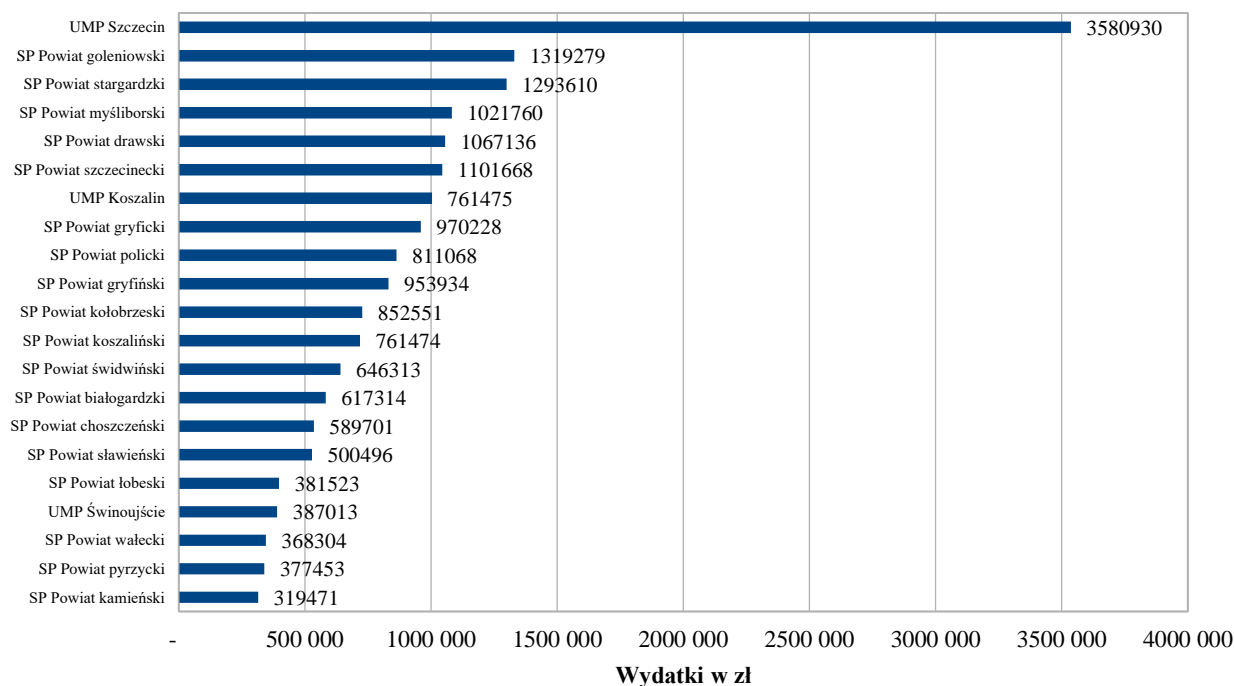
Poniesione ogółem wydatki z budżetu państwa na wypłatę dodatków do zryczałtowanej kwoty w 2021 roku (bez kosztów obsługi) wyniosły 283 910zł. Wszystkie zgłoszone przez powiaty potrzeby finansowe na wypłaty dodatku do zryczałtowanej kwoty zostały z budżetu państwa w 2021 roku zaspokojone.

Wykres 13 Liczba dzieci korzystających ze dodatku wychowawczego w powiatach województwa zachodniopomorskiego w miesiącach 2021 roku.

Źródło: Zbiornice sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu dodatku wychowawczego za 2021 r. publikowane w Centralnej Aplikacji Statystycznej.

Wykres 14 Wydatki na świadczenie wychowawcze w 2021 roku - województwo zachodniopomorskie w podziale na powiaty.

Źródło: Zbiornicze sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego za 2021 r. publikowane w Centralnej Aplikacji Statystycznej.

PODSUMOWANIE:

W 2021 roku świadczenie wychowawcze i dodatki wychowawcze przysługiwały odpowiednio rodzicom biologicznym i przysposobionym oraz rodzinom zastępczym i osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka na każde umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia, w wysokości świadczenia wychowawczego, tzn. do 500 zł co miesiąc.

W 2021 r. zadanie z zakresu przyznawania i wypłacania ww. świadczeń wychowawczych realizowane było w województwie zachodniopomorskim w 113 gminach oraz 18 powiatach i 3 miastach na prawie powiatu. Ogólnie na realizację świadczenia wychowawczego 500+ wypłacono gminom w Województwie Zachodniopomorskim 1 608 499 212 zł natomiast powiatom przekazano dotacje na realizację wypłat dodatku wychowawczego 18 857 999 zł i dodatku do zryczałtowanej kwoty 283 910 zł.

11.10.3 PRYZNAWANIE I WYPŁATA ŚWIADCZENIA W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU „DOBRY START”

Od 1 czerwca 2018 r. weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów z 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”. Istotą programu jest wsparcie finansowe w wysokości 300 zł dla wszystkich uczniów rozpoczynających nowy rok szkolny. Świadczenie przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymują świadczenie do ukończenia przez nie 24 roku życia. Dzieci rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne nie zostały objęte programem. W Rozporządzeniu Rady

Ministrów z 9 lipca 2019 r. zmieniającym szczegółowe warunki realizacji Rządowego programu „Dobry Start”, doprecyzowano rodzaje szkół, które obejmuje program.

Od dnia 1 lipca 2021 r., na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 r. obsługę programu „Dobry Start” przeniesiono do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Przepisy niniejszego rozporządzenia stosuje się do wniosków o ustalenie prawa do świadczenia dobry start z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2021/2022 składanych od dnia 1 lipca 2021 r.

Powyższe zadanie w 2021 r. realizowane było przez gminy i powiaty tylko w zakresie spraw dotyczących świadczenia dobry start z lat ubiegłych tj. z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2018/2019, 2019/2020 oraz 2020/2021.

W 2021 r z dotacji celowej na rządowy program „Dobry Start” wydatkowano w województwie zachodniopomorskim kwotę 285 024,47 zł, z czego gminy 283 486,82 zł, zaś powiaty 1 537,65 zł. Środki przeznaczone zostały głównie na zobowiązania z tytułu konieczności opłacenia licencji do systemu informatycznego do obsługi świadczenia oraz wypłacone świadczenia „Dobry Start” z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego 2018/2019; 2019/2020 oraz 2020/2021). Dla porównania w 2020r. gminy wydatkowały na program kwotę 55 660 341 zł., zaś powiaty 1 087 816 zł.

12 WSPÓŁPRACA WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO W 2021 R. Z PODMIOTAMI NIEPUBLICZNYMI DZIAŁAJĄCYMI W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadania publiczne wpływające na poprawę sytuacji życiowej obywateli mogą być wykonywane przez samorządy lokalne gmin i powiatów, ale także przez organizacje pozarządowe. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁸ jest aktem prawnym regulującym współpracę pomiędzy administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi. Zgodnie z przywołanym aktem prawnym udzielanie dotacji może odbywać się w dwóch formach - powierzania organizacjom pozarządowym wykonania zadań publicznych bądź wspierania takich zadań.

„Program współpracy Wojewody Zachodniopomorskiego z podmiotami niepublicznymi działającymi w zakresie pomocy społecznej oraz przeciwdziałania HIV/AIDS na 2021 rok” podzielony został na obszary, z czego dwa z zakresu pomocy społecznej obejmowały:

- Obszar I – działania na rzecz osób bezdomnych,
- Obszar II – działania na rzecz osób niepełnosprawnych.

Program adresowany był do organizacji, które prowadziły działalność w zakresie pomocy społecznej. Polegał on na wspieraniu podmiotów niepublicznych, wyłonionych w otwartym konkursie ofert, podejmujących działania zmierzające do innowacyjności oraz tworzących system wsparcia, a także wspierających działalność jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w ww. zakresie.

Z budżetu Wojewody na realizację powyższego przedsięwzięcia w obszarze I i II przekazano w wyniku otwartego konkursu ofert ogółem 250.000 zł dla 10 podmiotów niepublicznych. Organizacje pozarządowe otrzymały środki finansowe w formie dotacji, po uprzednim podpisaniu umowy. W ramach przekazanych środków finansowych podmioty niepubliczne wykorzystały ostatecznie 100% dotacji. Dotacją dofinansowano organizacje

¹⁸ Dz.U. z 2022 r., poz. 1327 ze zmianami

pozarządowe, które wniosły do realizowanych zadań publicznych wkład własny na poziomie nie mniejszym niż 10 %. Wsparcie finansowe otrzymało 7 stowarzyszeń oraz 3 inne podmioty niepubliczne.

Z informacji uzyskanych w przekazanych sprawozdaniach końcowych z realizacji zadania publicznego za 2021 r. z zakresu pomocy społecznej, wynika, że:

W obszarze 1, tj. „Działania na rzecz osób bezdomnych”, przekazano dotację w łącznej wysokości 184 000,00 zł. Dotacja została przeznaczona na dofinansowanie następujących form pomocy: działania zmierzające do innowacyjności (w tym: utworzenie pracowni komputerowej w schronisku dla osób bezdomnych oraz przeprowadzenie cyklu zajęć w zakresie bezpiecznego i użytecznego korzystania z komputera i Internetu) oraz poprawy standardów w placówkach pobytu i noclegu osób bezdomnych; doposażenie, zwiększenie bezpieczeństwa w obiektach; organizowanie prac adaptacyjnych i remontowych istniejącej bazy z udziałem osób bezdomnych przebywających w tych placówkach; zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia; zabezpieczenie noclegów, wyżywienia dla osób bezdomnych, szczególnie w okresie jesienno-zimowym; zaopatrzenie w odzież, obuwie, środki czystości i higieny osobistej; zapewnienie higieniczne funkcjonowania placówek (ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji epidemii COVID-19); umożliwienie korzystania z jadalni, punktu buforowego – pełniącego funkcję izolatorium do kwarantanny dla osób bezdomnych oraz magazynów odzieżowych; udzielanie doraźnej pomocy przedmedycznej i sanitarnej, a także pomocy socjalnej, psychologicznej i aktywizacji zawodowej. Ogółem pomocy udzielono około 465 osobom, w ramach realizacji 7 projektów.

W obszarze 2, tj. „Działania na rzecz osób niepełnosprawnych”, przekazano dotację w wysokości 66 000,00 zł. Środki finansowe wydatkowano na: prowadzenie kompleksowego programu opieki terapeutycznej z udzieleniem wsparcia w formie nieodpłatnego dostępu do deficytowych zajęć terapeutyczno-integracyjnych, umożliwiających aktywizację i przystosowanie osób niepełnosprawnych do życia w środowisku rodzinnym i zawodowym oraz integrację w społeczeństwie; organizowanie grupowych zajęć terapeutycznych i warsztatów rozwijających umiejętności; wsparcie informacyjne w postaci spotkań tematycznych; doposażenie pomieszczeń przeznaczonych do prowadzenia terapii z osobami niepełnosprawnymi. Ogółem pomocy udzielono około 107 osobom, w ramach realizacji 3 projektów.

13 PROGRAMY REALIZOWANE W RAMACH FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO

Fundusz Solidarnościowy jest państwowym funduszem celowym. Utworzony został ustawą z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787 tj.), a jego celem jest udzielanie wsparcia społecznego, zawodowego, zdrowotnego oraz finansowego osobom niepełnosprawnym, a także udzielanie wsparcia finansowego – emerytom i rencistom. Zgodnie z rocznym planem działania na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych na rok 2021¹⁹ w ramach Funduszu Solidarnościowego realizowano m.in. Programy:

- 1) „Opieka wytechnieniowa” – edycja 2021
- 2) „Centra opiekuńczo-mieszkalne” – nabór ciągły
- 3) „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021

¹⁹ Na podstawie art. 11 w związku z art. 34 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz.U.2020, poz. 1787 t.j.) ogłoszono roczny plan działania na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych na 2020 r.

Warunkiem realizacji każdego z wyżej wskazanych programów jest tryb naboru wniosków, który w odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego, dokonywany jest przez wojewodów, którzy sporządzają i przekazują listy rekomendowanych wniosków ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego lub właściwemu ministrowi.

13.1 „OPIEKA WYTCNINIOWA” – EDYCJA 2021

Program „Opieka wytchnieniowa” realizowany jest od roku 2019. Program powstał, by odciążyć członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Usługa opieki wytchnieniowej służy również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie mogą wykonywać swoich obowiązków. W roku 2021 skierowany został do: członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności (lub orzeczeniem równoważnym). W Programie mogły wziąć udział gminy oraz powiaty, w których istnieje potrzeba świadczenia usług opieki wytchnieniowej.

Program był realizowany w trzech formach:

- 1) świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego,
- 2) świadczenie usługi opieki wytchnieniowej, w ramach pobytu całodobowego,
- 3) świadczenie usługi opieki wytchnieniowej poprzez zapewnienie członkom rodziny lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami niepełnosprawnymi możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego) oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji/rehabilitacji/dietetyki.

Dla województwa zachodniopomorskiego na realizację ww. zadania w roku 2021 przyznano środki w łącznej kwocie 1 446 624,60 zł, z czego wykorzystano kwotę 994 589,37 zł tj. 68,75 % przyznanych środków.

Tabela 15 Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w latach 2020 – 2021

	2020	2021
<i>Liczba gmin/powiatów realizujących zadanie</i>	18	32
<i>Kwota wykorzystanych środków na realizację zadania w zł</i>	298 489,47	994.589,37
<i>Liczba osób, które skorzystały z usług w ramach Programu, z tego:</i>	96	242
<i>1) świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego</i>	65	167
<i>2) świadczenie usługi opieki wytchnieniowej, w ramach pobytu całodobowego</i>	10	19
<i>3) świadczenie usługi opieki wytchnieniowej poprzez możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa</i>	21	56
<i>Liczba godzin/dni usług świadczonych w ramach Programu, z tego:</i>	11 334/140	25 747,50/241
<i>1) świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego</i>	10 679	24 987,50

2) świadczenie usługi opieki wytchnieniowej, w ramach pobytu całodobowego	140	241
3) świadczenie usługi opieki wytchnieniowej poprzez możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa	655	760

Źródło: Sprawozdania województwa zachodniopomorskiego z realizacji Programu "Opieka wytchnieniowa."

13.2 PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ” – EDYCJA 2021

Celem Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby te mają możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in. przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwieniu spraw urzędowych czy podejmowaniu aktywności społecznej. Program ma na celu również przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych.

Dla województwa zachodniopomorskiego na realizację ww. zadania w roku 2021 przyznano środki w łącznej kwocie 4 029 137,04 zł, z czego wykorzystano kwotę 2 735 614,37 zł tj. 67,90 % przyznanych środków.

Tabela 16 Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w latach 2020 – 2021

	2020	2021
<i>Liczba gmin/powiatów realizujących zadanie</i>	26	38
<i>Kwota wykorzystanych środków na realizację zadania w zł</i>	1 243 945,59	2 735 614,37
<i>Liczba osób, które skorzystały z usług asystenta w ramach Programu</i>	318	482
<i>Liczba godzin usług asystenta świadczonych w ramach Programu,</i>	40 267,50	72 742,50

Źródło: Sprawozdania Wojewody Zachodniopomorskiego z realizacji Programu "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" za lata 2020-2021.

13.3 PROGRAM „CENTRA OPIEKUŃCZO-MIESZKALNE”

Program „Centra opiekuńczo-mieszkalne” skierowany jest do gmin i powiatów i pozwala na pozyskanie środków na utworzenie i utrzymanie placówek pobytu osób niepełnosprawnych. Celem Programu jest utworzenie Centrów opiekuńczo-mieszkalnych jako uzupełnienie systemu wsparcia osób niepełnosprawnych, poprzez stworzenie dodatkowej usługi w postaci zapewnienia możliwości zamieszkiwania w formie pobytu dziennego lub całodobowego. Centra przeznaczone są dla dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511 ze zm.).

Jednostki samorządu terytorialnego miały możliwość pozyskania środków na działania inwestycyjne (budowa, remont, przebudowa, zakup wyposażenia) związane z utworzeniem placówki (moduł I) oraz na bieżące utrzymanie jednostki (moduł II).

W roku 2021 r. z wnioskujących jednostek z województwa zachodniopomorskiego dofinansowanie z MRiPS na tworzenie centrum uzyskały: Miasto Szczecin na 20 miejsc pobytu całodobowego, Miasto i Gmina Cedynia - 20 miejsc (16 dla pobytu całodobowego i 4 pobytu dziennego) oraz Gmina Dolice - 20 miejsc (6 dla pobytu całodobowego i 14 pobytu dziennego). Jednocześnie Powiat Łobeski kontynuował zadanie tworzenia w m. Resko Centrum opiekuńczo-mieszkalnego na 20 miejsc, z czego 5 miejsc w ramach pobytu całodobowego, 15 miejsc w ramach pobytu dziennego. Placówka przeznaczona będzie dla osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym i umiarkowanym i ma zostać oddana do użytku w 2022 roku.

PODSUMOWANIE:

Celem Programów realizowanych w ramach Funduszu Solidarnościowego jest przede wszystkim wsparcie społeczne, zawodowe lub zdrowotne osób niepełnosprawnych. Dzięki wsparciu finansowemu z programów, nieustannie zwiększa się dostępność do usług skierowanych dla osób niepełnosprawnych oraz poprawia się komfort ich życia oraz umożliwia tym osobom utrzymanie samodzielności. Ważnym aspektem programów jest również wzmocnienie członków rodzin, opiekunów zaangażowanych w sposób stały w codzienne wspomaganie osób niepełnosprawnych oraz ograniczenie wpływu na ich kondycję psychofizyczną i wiążących się z tym obciążeń. Największe znaczenie ma dla tych rodzin wsparcie i pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opieki pielęgnacyjnej oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów osób niepełnosprawnych z otoczeniem, co umożliwiają realizowane Programy.

W przypadku Programu „Opieka wytchnieniowa” w roku 2021 najczęściej pojawiającymi się problemami w realizacji zadania były sytuacja epidemiologiczna w kraju i obawa przed zarażeniem COVID-19, późniejsze niż zakładano rozpoczęcie realizacji usług oraz problem z zatrudnieniem kadry. Analogiczne problemy pojawiały się podczas realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w roku 2021.

W dniu 30 listopada 2021 r. Minister Rodziny i Polityki Społecznej na podstawie art. 11 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym ogłosił roczny plan działania na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych na 2022 rok, który zakłada kontynuację programów realizowanych w 2021 r. a tym samym pozyskanie środków jednostkom samorządu terytorialnego na kontynuację lub rozszerzenie usług kierowanych do osób niepełnosprawnych.

Opracowanie stanowi analizę działań oraz zbior danych i informacji z zakresu systemu pomocy społecznej oraz niektórych obszarów polityki społecznej w województwie zachodniopomorskim w roku 2021.

Działania podejmowane przez samorządy w zakresie zabezpieczenia społecznego są odpowiedzią na pojawiające się problemy społeczne.

Spadek liczby osób korzystających z finansowych świadczeń pieniężnych pomocy społecznej, przy jednoczesnym wzroście liczby osób objętych pracą socjalną i usługami społecznymi pozwala wysunąć wniosek, że aktualna sytuacja społeczna powoduje zapotrzebowanie na różnorodne wsparcie instytucji pomocy społecznej. W tej sytuacji zasadnym wydaje się pełniejsze wykorzystanie dostępnych narzędzi pracy socjalnej - projektów socjalnych i kontraktów socjalnych. Z danych liczbowych wynika, że w województwie zachodniopomorskim praca socjalna w niewielkim stopniu jest prowadzona w oparciu o ww. narzędzia.

Większe wykorzystanie środków finansowych w ramach realizacji Programów z Funduszu Solidarnościowego utwierdza w przekonaniu o konieczności ciągłego rozwoju usług społecznych skierowanych do osób niepełnosprawnych i ich rodzin. W 2021 r. liczba gmin realizujących programy finansowane z Funduszu Solidarnościowego również uległa zwiększeniu.

W 2021 r. 3 jednostki gminne z terenu naszego województwa otrzymały dofinansowanie na utworzenie centrów opiekuńczo – mieszkalnych. Ta forma wsparcia może być odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie na miejsca w domach pomocy społecznej.

Drugą grupą osób, do której kierowane są różnorodne usługi, są seniorzy. Rozwój sieci placówek w ramach Programu Senior +, że obecnie kształtowana polityka senioralna przyczynia się m.in. do większego udziału seniorów w życiu społecznym.

Skuteczny rozwój i realizacja usług społecznych, będących odpowiedzią na pojawiające się problemy społeczne, wymaga często wielopłaszczyznowego podejścia. Instytucją realizującą usługi społeczne w sposób kompleksowy jest centrum usług społecznych. Fakt powstania Centrów Usług Społecznych w województwie zachodniopomorskim świadczy o potrzebie rozwoju i realizacji usług społecznych.

Negatywne tendencje w obszarze zabezpieczenia społecznego, utrzymujące się w 2021 r. zauważalne są w obszarze wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Zauważalny spadek liczby rodzin zastępczych oraz liczby miejsc w instytucjonalnej pieczy, niewielka ilość rodzin wspierających wymusza dodatkowe działania, gwarantujące realizację tego zadania.

Analiza przedstawionych danych utwierdza w przekonaniu, że poprzez dalszą realizację podjętych kierunków działań w ramach zabezpieczenia społecznego mogą zmniejszyć się skutki problemów społecznych.

Załącznik 1 Wydatki na realizację zadań z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekunów, jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000 zł "Za życiem"

Lp.	Wyszczególnienie	2020 rok – w pełnej wysokości		2020 rok – zlotówka za zlotówkę		2021 rok – w pełnej wysokości		2021 rok – zlotówka za zlotówkę	
		Liczba świadczeń	Wydatki	Liczba świadczeń	Wydatki	Liczba świadczeń	Wydatki	Liczba świadczeń	Wydatki
		w tys.	w tys. zł	w tys.	w tys. zł	w tys.	w tys. zł	w tys.	w tys. zł
I	Świadczenia rodzinne (suma 1+2+3+4+5+6)	1 739	471 258	100	4 903	1 522	485 097	88	4 223
1	Zasiłki rodzinne, z tego na dziecko w wieku (suma 1.1-1.3) :	723	84 509	46	3 156	612	71 689	40	2 680
1.1	do ukończenia 5 roku życia	193	18 328	9	504	159	15 060	8	437
1.2	powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	484	60 011	32	2 300	415	51 463	28	1 974
1.3	powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	46	6 170	5	352	38	5 166	4	269
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu (suma 2.1-2.7):	336	42 148	54	1 747	300	37 206	48	1 543
2.1	urodzenia dziecka	3	3 018	0,75	39	3	2 498	0,63	34
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	12	4 732	0,82	197	10	3 754	0,73	177
2.3	samotnego wychowywania dziecka	41	8 098	4	511	38	7 436	4	433
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	48	5 143	3	177	43	4 631	3	165
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	41	4 102	31	163	35	3 477	27	138
2.6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	63	4 879	6	210	53	4 157	5	174
2.7	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	128	12 176	8	450	118	11 253	8	422
3	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	8	8 269	x	x	7	7 416	x	x
4	Świadczenia opiekuńcze (suma 4.1+4.2+4.3+4.4)	557	263 929	x	x	557	295 083	x	x
4.1	zasiłek pielęgnacyjny	458	98 837	x	x	451	97 333	x	x
4.2	świadczenie pielęgnacyjne	87	157 749	x	x	99	193 545	x	x
4.3	specjalny zasiłek opiekuńczy	12	7 343	x	x	7	4 205	x	x
5	Świadczenie rodzicielskie	45	41 055	x	x	40	36 443	x	x
6	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, z tego za osoby pobierające:	70	31 348	x	x	75	37 260	x	x
6.1	świadczenie pielęgnacyjne	60	29 664	x	x	69	36 296	x	x
6.2	specjalny zasiłek opiekuńczy	10	1 684	x	x	6	964	x	x
II	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	153	63 430	0,95	319	142	59 843	6	1 946
III	Zasiłek dla opiekuna								
1.1	Zasiłek dla opiekuna	6	3 690	x	x	3	2 051	x	x
1.2	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	4	680	x	x	2	361	x	x
IV.	Świadczenie jednorazowe w wysokości 4.000 zł („Za życiem”)	0,14	568	x	x	0,16	656	x	x

Źródło: Sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych, z realizacji zadań przewidzianych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, z realizacji zadań z zakresu zasiłków dla opiekunów.

Załącznik 2 Informacja o realizacji wydatków budżetu Wojewody w 2021 r.

Przeznaczenie środków	Plan po zmianach	Wykonanie	Procent wykonania [%]
	[zł]	[zł]	
Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	670	613,80	91,6%
Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	37 122 000	37 122 000,00	100,0%
Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	10 193 184	8 539 379,85	83,8%
Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	616 112	488 414,20	79,3%
na pokrycie kosztów wydawania przez gminy decyzji (po przeprowadzonych wywiadach środowiskowych) dla osób innych niż ubezpieczone	206 077,00	151 815,38	73,7%
realizacja przez powiat zadań wynikających z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego polegających na realizacji postanowienia sądowego o przyjęciu do dps	6 344,00	6 344,00	100,0%
realizacja zadań przez Samorząd Województwa wynikających z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego polegających na ocenie zasadności zastosowania przymusu bezpośredniego w jednostkach oraz zapewnienie wykonania postanowienia sądu o przyjęciu do szpitala psychiatrycznego poprzez zapewnienie transportu sanitarnego i obecności wykwalifikowanego personelu medycznego	49 000,00	47 950,00	97,9%
wsparcie zadań publicznych wynikających z Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS (harmonogram na lata 2017 – 2021) oraz Programu współpracy Wojewody Zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie zapobiegania zakażeniom HIV i zwalczania AIDS na rok 2020	0	0,00	
wsparcie zadań publicznych wynikających z Krajowego	47 952,00	44 038,67	91,8%

Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS (harmonogram na lata 2017 – 2021) oraz Programu współpracy Wojewody Zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie zapobiegania zakażeniom HIV i zwalczenia AIDS na rok 2020			
Finansowanie działalności ponadgminnych domów pomocy społecznej	37 100,00	37 100,00	100,0%
Finansowanie działalności ponadgminnych domów pomocy społecznej	38 381 000,00	38 381 000,00	100,0%
Finansowanie działalności ponadgminnych domów pomocy społecznej	2 481 872,00	2 481 520,25	100,0%
Finansowanie działalności ponadgminnych domów pomocy społecznej	38 381 000,00	38 381 000,00	100,0%
Finansowanie działalności ponadgminnych domów pomocy społecznej	2 481 872,00	2 481 520,25	100,0%
Dofinansowanie zadania wynikającego z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej, tj. na wypłatę dodatku w wysokości 250 zł miesięcznie na pracownika socjalnego	4 001,00	3 627,67	90,7%
Finansowanie działalności ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	304 238,00	266 877,02	87,7%
Finansowanie działalności ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	30 866 895,85	30 753 953,33	99,6%
Finansowanie działalności ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	37 504,00	37 504,00	100,0%
Finansowanie działalności ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	5 234 164,25	5 217 871,24	99,7%
Dofinansowanie zadania wynikającego z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej, tj. na wypłatę dodatku w wysokości 250 zł miesięcznie na pracownika socjalnego	6 860,00	6 673,33	97,3%
Programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz ośrodki wsparcia	1 094 700,00	1 065 742,31	97,4%
Programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz ośrodki wsparcia	21 800,00	20 001,43	91,7%

Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	100 000,00	99 800,00	99,8%
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	4 586 289,00	4 294 215,68	93,6%
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	872	522,45	59,9%
Zasiłki okresowe i celowe	28 685 915,00	25 726 324,54	89,7%
Zasiłki stałe	49 861 423,00	48 191 276,48	96,7%
Finansowanie działalności powiatowych centrów pomocy rodzinie	109 371,00	107 014,48	97,8%
Sprawowanie opieki przez opiekunów prawnych nad osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi	838 268,00	828 918,55	98,9%
Sprawowanie opieki przez opiekunów prawnych nad osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi	1 140 000,00	1 129 695,81	99,1%
Ośrodki pomocy społecznej	26 559 000,00	26 559 000,00	100,0%
Ośrodki pomocy społecznej	3 048 984,00	2 879 294,08	94,4%
Wsparcie finansowe zadań i programów realizacji zadań pomocy społecznej - dofinansowanie mieszkań chronionych	7 370,00	7 269,36	98,6%
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	4 198 530	4 026 091,88	95,9%
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	400 000	270 778,62	67,7%
Program "Posiłek w domu i w szkole"	22 267 000,00	21 296 051,70	95,6%
Program "Posiłek w domu i w szkole"	2 120 000,00	1 265 615,07	59,7%
Pomoc dla cudzoziemców	7 320	7 320,00	100,0%
Pomoc dla cudzoziemców	7 420	7 420,00	100,0%
Pomoc dla cudzoziemców	92 041	89 701,00	97,5%
Pomoc dla cudzoziemców	23 437	23 436,20	100,0%
Program Wieloletni "Senior +" na lata 2021-2025	1 731 401,00	1 620 822,18	93,6%
art. 48b ustawy o pomocy społecznej	2 500,00	2 500,00	100,0%
Program Wieloletni "Senior +" na lata 2021-2025	128 160,00	127 804,00	99,7%
Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	1 608 523 458,43	1 604 034 544,19	99,7%
Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, zasiłek dla opiekuna	555 082 920,53	549 975 966,26	99,1%
Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z	11 006 898,00	10 507 660,86	95,5%

ubezpieczenia społecznego, zasiłek dla opiekuna			
Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, zasiłek dla opiekuna	8 000 000,00	7 549 162,34	94,4%
Jednorazowe świadczenie na podstawie art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2020 r., poz. 1329)	709 278,12	675 905,24	95,3%
Rządowy program "Dobry start"	331 830,00	283 486,82	85,4%
Rządowy program "Dobry start"	1 538,00	1 537,65	100,0%
Finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców umieszczonych w pieczy zastępczej	81 976	60 486,08	73,8%
Finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców umieszczonych w pieczy zastępczej	54 101	45 528,36	84,2%
Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	18 277 512,00	18 206 370,50	99,6%
Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	854 168,00	736 099,24	86,2%
Ośrodki adopcyjno-opiekuńcze	1 835 000,00	1 835 000,00	100,0%
Ośrodki adopcyjno-opiekuńcze	1 617 606,00	1 616 920,14	100,0%
Finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	30 477	30 477,00	100,0%
Finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	140 636	69 374,63	49,3%
Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	4 487 034,00	4 360 986,20	97,2%
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	5 898 828,26	5 898 772,46	100,0%
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	4 166 265,00	3 983 691,80	95,6%
RAZEM	2 534 589 173,44	2 513 967 788,58	99,2%

Źródło danych: Zestawienie dotacji przyznanych w 2021 r. sprawozdania zał. 4 Procedura nr 8.

Załącznik 3 Wydatki na realizację zadań w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2021

Lp.	JST - gminy	Razem
1.	Miasto Szczecin	3 128 960,00
2.	Miasto Białogard	2 908 800,00
3.	Gmina Białogard	1 471 088,28
4.	MiG Gościno	1 274 280,93
5.	MiG Łobez	990 000,00
6.	MiG Kalisz Pomorski	825 000,00
7.	MiG Międzyzdroje	434 900,14
8.	Miasto Koszalin	182 400,00
9.	MiG Gryfino	120 000,00
10.	Miasto Świnoujście	86 400,00
11.	MiG Myślibórz	55 680,00
12.	MiG Dębno	48 000,00
13.	MiG Sianów	48 000,00
14.	Gmina Kołbaskowo	48 000,00
15.	MiG Wolin	41 340,00
16.	MiG Bobolice	40 320,00
17.	MiG Karlino	37 440,00
18.	Miasto Kołobrzeg	31 680,00
19.	Miasto Stargard	30 720,00
20.	Miasto Sławno	30 720,00
21.	Gmina Będzino	28 800,00
22.	MiG Polanów	27 840,00
23.	Gmina Postomino	23 040,00
24.	MiG Złocieniec	23 040,00
25.	MiG Węgorzyno	22 080,00
26.	MiG Tychowo	19 200,00
27.	MiG Tuczno	18 240,00
28.	MiG Biały Bór	13 200,00
29.	Gmina Bierzwnik	12 000,00
Razem		12 021 169,35

Źródło: Rozliczenia dotacji przyznanych jednostkom samorządu terytorialnego w roku 2021.

Załącznik 4 Wydatki na realizację zadań w ramach Programu Wieloletniego SENIOR+ 2021-2025, edycja 2021

Lp.	JST - gminy	Razem
1.	MiG Chociwel	200 000,00
2.	Miasto Szczecin	191 350,00
3.	MiG Maszewo	160 000,00
4.	Gmina Szczecinek	158 794,00
5.	MiG Sianów	152 724,00
6.	Gmina Barwice	150 000,00
7.	Miasto Kołobrzeg	145 259,31
8.	Miasto Stargard	122 111,83
9.	Miasto Koszalin	108 936,00
10.	MiG Dębno	106 622,00
11.	Gmina Darłowo	101 460,00
12.	MiG Gryfino	92 916,00
13.	Gmina Świdwin	90 337,18
14.	Gmina Nowogródek Pom.	85 440,00
15.	MiG Mielno	82 164,89
16.	Gmina Będzino	80 231,32
17.	Gmina Biesiekierz	53 400,00
18.	MiG Kalisz Pom.	53 400,00
19.	Gmina Ustronie Morskie	36 927,05
20.	MiG Czaplinek	36 237,49
21.	MiG Suchań	34 712,00
22.	MiG Borne Sulinowo	32 040,00
23.	MiG Międzyzdroje	31 898,03
24.	Miasto Świdwin	17 840,73
25.	MiG Choszczno	13 464,32
26.	MiG Ińsko	6 280,92
Razem		2 344 547,07
Lp.	JST - powiaty	Razem
1.	Powiat Policki	127 804,00
Razem		127 804,00
Łącznie JST		2 472 351,07

Źródło: Rozliczenia dotacji przyznanych jednostkom samorządu terytorialnego w roku 2021.

Załącznik 5 Wydatki na realizację zadań w ramach Resortowego Programu „Opieka wytnieniowa” realizowanego w oparciu o Fundusz Solidarnościowy.

Lp.	JST - gminy	Razem
1.	Miasto Stargard	200 000,00
2.	MiG Sianów	119 340,00
3.	MiG Goleniów	90 495,00
4.	MiG Myślibórz	90 000,00
5.	MiG Trzebiatów	75 888,00
6.	MiG Gryfino	70 000,00
7.	MiG Połczyn Zdrój	62 056,80
8.	MiG Borne Sulinowo	58 752,00
9.	Gmina Brojce	57 528,00
10.	MiG Biały Bór	52 093,74
11.	Gmina Rewal	52 020,00
12.	Miasto Szczecinek	43 656,00
13.	MiG Police	42 840,00
14.	Miasto Świdwin	42 840,00
15.	Gmina Mielno	38 188,80
16.	Gmina Osina	35 251,20
17.	Gmina Dolice	35 000,00
18.	Gmina Szczecinek	29 376,00
19.	Gmina Biesiekierz	25 459,20
20.	MiG Nowogard	20 000,00
21.	Gmina Będzino	19 584,00
22.	MiG Bobolice	18 360,00
23.	MiG Barwice	15 000,00
24.	MiG Chojna	14 688,00
25.	Gmina Kołbaskowo	14 688,00
26.	Gmina Bielice	13 800,00
27.	Miasto Szczecin	13 431,86
28.	Gmina Dobra	9 792,00
29.	Gmina Kołobrzeg	4 896,00
Razem		1 365 024,60
Lp.	JST - powiaty	Razem
1.	Powiat Myśliborski	40 800,00
2.	SZCZECIN (miasto)	22 440,00
3.	Powiat Świdwiński	16 320,00
4.	Powiat Kołobrzegi	2 040,00
Razem		81 600,00
Łącznie JST		2 076 067,12

Źródło: Rozliczenia dotacji przyznanych jednostkom samorządu terytorialnego w roku 2021.

Załącznik 6 Ranking udziału powiatów w realizacji programów rządowych i resortowych w roku 2021.

Lp.	JST - powiaty	SENIOR+	ŚDS	AOON	OW	Program Oslonowy „WJST w TSPPrR”	ilość programów realizowanych przez JST łącznie
1	Powiat Kołobrzeski	0	1	1	1	0	3
2	Powiat Policki	1	1	1	0	0	3
3	Powiat Łobeski	0	0	1	0	0	1
4	Powiat Choszczeński	0	0	0	0	1	1
5	Powiat Drawski	0	0	1	0	0	1
6	Powiat Gryfiński	0	0	0	0	1	1
7	Powiat Myśliborski	0	0	0	1	0	1
8	Powiat Świdwiński	0	0	0	1	0	1
9	Powiat Wałecki	0	0	1	0	0	1
10	SZCZECIN (miasto)	0	0	0	1	0	1
11	KOSZALIN (miasto)	0	0	0	0	0	0
12	Powiat Białogardzki	0	0	0	0	0	0
13	Powiat Koszaliński	0	0	0	0	0	0
14	Powiat Sławiński	0	0	0	0	0	0
15	Powiat Szczecinecki	0	0	0	0	0	0
16	Powiat Goleniowski	0	0	0	0	0	0
17	Powiat Gryficki	0	0	0	0	0	0
18	Powiat Kamieński	0	0	0	0	0	0
19	Powiat Pyrzycki	0	0	0	0	0	0
20	Powiat Stargardzki	0	0	0	0	0	0
21	ŚWINOUJŚCIE (miasto)	0	0	0	0	0	0
Razem		1	2	5	4	2	14

Źródło: Rozliczenia dotacji przyznanych jednostkom samorządu terytorialnego w roku 2021.

Załącznik 7 Ranking udziału gmin w realizacji programów rządowych i resortowych w roku 2021.

lp.		MALUCH+	SENIOR+	Opieka 75+	ŚDS	Mieszkania chronione	AOON	OW	COM	Program Ostonowy „WJST w TSPPW”	ilość programów realizowanych przez jst łącznie
1	Miasto Szczecin	1	1	0	1	0	1	1	1	0	6
2	MiG Sianów	1	1	1	1	0	1	1	0	0	6
3	MiG Gryfino	1	1	1	0	0	1	1	0	0	5
4	Miasto Stargard	1	1	0	0	0	1	1	0	0	4
5	MiG Borne Sulinowo	0	1	1	0	0	1	1	0	0	4
6	MiG Bobolice	1	0	1	0	0	1	1	0	0	4
7	Gmina Będzino	1	1	0	0	0	1	1	0	0	4
8	Miasto Świdwin	0	1	1	0	0	1	1	0	0	4
9	Gmina Szczecinek	0	1	0	1	0	1	1	0	0	4
10	Miasto Szczecinek	0	0	1	0	0	1	1	0	0	3
11	Miasto Koszalin	1	1	0	0	0	1	0	0	0	3
12	MiG Goleniów	0	0	1	0	0	1	1	0	0	3
13	Gmina Mielno	0	1	0	0	0	1	1	0	0	3
14	Miasto Białogard	1	0	1	0	0	1	0	0	0	3
15	MiG Chojna	0	0	1	0	0	1	1	0	0	3
16	MiG Międzyzdroje	1	1	1	0	0	0	0	0	0	3
17	Gmina Biesiekierz	0	1	0	0	0	1	1	0	0	3
18	MiG Myślibórz	1	0	1	0	0	0	1	0	0	3
19	Gmina Świdwin	0	1	1	0	0	1	0	0	0	3
20	MiG Barwice	0	1	1	0	0	0	1	0	0	3
21	MiG Polanów	1	0	1	0	0	1	0	0	0	3
22	Gmina Nowogródek Pom.	0	1	1	0	0	1	0	0	0	3
23	Miasto Sławno	1	0	1	1	0	0	0	0	0	3
24	Gmina Bierzwnik	1	0	1	0	0	1	0	0	0	3
25	MiG Trzebiatów	0	0	1	0	0	1	1	0	0	3
26	MiG Biały Bór	1	0	0	0	0	0	1	0	0	2
27	MiG Łobez	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
28	MiG Choszczno	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2
29	MiG Czaplinek	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2

30	MiG Dębno	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
31	MiG Karlino	1	0	0	0	0	1	0	0	0	2
32	MiG Police	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2
33	Gmina Brojce	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
34	Gmina Rewal	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
35	Miasto Kołobrzeg	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
36	Miasto Świnoujście	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
37	MiG Ińsko	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2
38	MiG Kalisz Pom.	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
39	MiG Węgorzyno	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
40	MiG Wolin	1	0	0	0	0	1	0	0	0	2
41	MiG Nowogard	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2
42	MiG Trzcińsko Zdrój	0	0	1	0	0	1	0	0	0	2
43	MiG Gościno	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2
44	Gmina Kołbaskowo	1	0	0	0	0	0	1	0	0	2
45	Gmina Bielice	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2
46	Gmina Dobra	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2
47	Gmina Dolice	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2
48	Gmina Osina	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
49	Gmina Stara Dąbrowa	0	0	1	0	0	1	0	0	0	2
50	MiG Tychowo	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
51	Gmina Manowo	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
52	Miasto Darłowo	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
53	MiG Drawno	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
54	MiG Maszewo	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
55	Gmina Grzmiąca	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
56	MiG Barlinek	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
57	MiG Dobrzany	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
58	Gmina Darłowo	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
59	MiG Pyrzyce	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
60	Gmina Marianowo	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
61	Gmina Sławoborze	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
62	MiG Chociwel	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
63	MiG Suchań	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
64	Gmina Ustronie Morskie	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
65	MiG Cedynia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
66	MiG Drawsko Pom.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
67	MiG Tuczno	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
68	MiG Mieszkowice	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
69	MiG Złocieniec	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
70	Gmina Białogard	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
71	MiG Połczyn Zdrój	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
72	MiG Resko	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1

73	Gmina Banie	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
74	Gmina Kobylanka	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
75	Gmina Kołobrzeg	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
76	Gmina Postomino	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
77	Gmina Przybiernów	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
78	Gmina Stargard	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
79	Gmina Wierzchowo	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
80	Miasto Wałcz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
81	MiG Recz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
82	MiG Dobra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
83	MiG Pełczyce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84	Gmina Wałcz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85	MiG Mirosławiec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
86	Gmina Dygowo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
87	Gmina Malechowo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
88	Gmina Świeszyno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
89	MiG Człopa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
90	MiG Dziwnów	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91	MiG Golczewo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
92	MiG Gryfice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
93	MiG Kamień Pom.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
94	MiG Lipiany	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
95	MiG Moryń	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
96	MiG Nowe Warpno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
97	MiG Płoty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
98	Gmina Boleszkowice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
99	Gmina Brzeźno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100	Gmina Karnice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
101	Gmina Kozielice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
102	Gmina Krzęcin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
103	Gmina Przelewice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
104	Gmina Radowo Małe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
105	Gmina Rąbino	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
106	Gmina Rymań	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
107	Gmina Siemyśl	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
108	Gmina Sławno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
109	Gmina Stare Czarnowo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
110	Gmina Stepnica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
111	Gmina Świerzno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
112	Gmina Warnice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
113	Gmina Widuchowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		29	26	41	5	1	33	29	3	1	168

Źródło: Rozliczenia dotacji przyznanych jednostkom samorządu terytorialnego w roku 2021.

Załącznik 8 Ranking według wykorzystanych przez gminy środków na realizację programów rządowych i resortowych w roku 2021.

lp.	jst - gminy	MALUCH+	SENIOR+	Opieka 75+	ŚDS	Mieszkania chronione	AOON	OW	COM	Program Oslonowy „WJST w TSPwR”	łącznie	ranking wykorzystanych środków
1	Miasto Szczecin	3 128 960,00	191 350,00	0,00	50 000,00	0,00	960 000,00	13 431,86	2 758 286,42	0,00	7 102 028,28	powyżej 4 mln zł
2	Miasto Białogard	2 908 800,00	0,00	99 580,00	0,00	0,00	122 323,50	0,00	0,00	0,00	3 130 703,50	od 2 mln zł do 4 mln zł
3	Gmina Dolice	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35 000,00	3 057 998,00	0,00	3 092 998,00	
4	MiG Cedynia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 859 126,00	0,00	2 859 126,00	
5	MiG Gościno	1 274 280,93	0,00	0,00	30 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 304 280,93	od 1 mln zł do 2 mln zł
6	MiG Łobez	990 000,00	0,00	38 187,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 028 187,50	od 1 mln zł do 2 mln zł
7	Gmina Białogard	991 159,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	991 159,61	od 500 tys. zł do 1 mln zł
8	MiG Kalisz Pom.	825 000,00	53 400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	878 400,00	
9	Miasto Koszalin	182 400,00	128 160,00	0,00	0,00	0,00	554 880,00	0,00	0,00	0,00	865 440,00	
10	MiG Sianów	48 000,00	152 724,00	57 200,00	227 339,00	0,00	25 704,00	119 340,00	0,00	0,00	630 307,00	
11	MiG Goleniów	0,00	0,00	206 788,00	0,00	0,00	224 655,00	90 495,00	0,00	0,00	521 938,00	od 300 tys. zł do 500 tys. zł
12	MiG Międzyzdroje	434 900,14	32 040,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	486 940,14	
13	Miasto Stargard	30 720,00	122 657,96	0,00	0,00	0,00	125 154,00	200 000,00	0,00	0,00	478 531,96	
14	MiG Gryfino	120 000,00	93 984,00	95 648,99	0,00	0,00	43 000,00	70 000,00	0,00	0,00	422 632,99	
15	Gmina Będzino	28 800,00	96 225,65	0,00	0,00	0,00	195 228,00	19 584,00	0,00	0,00	339 837,65	
16	Miasto Świdwin	0,00	28 433,01	76 500,00	0,00	0,00	179 010,00	42 840,00	0,00	0,00	326 783,01	od 200 tys. zł do 300 tys. zł
17	MiG Borne Sulinowo	0,00	32 040,00	39 208,00	0,00	0,00	151 000,00	58 752,00	0,00	0,00	281 000,00	
18	Gmina Szczecinek	0,00	160 040,00	0,00	4 370,00	0,00	42 472,80	29 376,00	0,00	0,00	236 258,80	
19	MiG Police	0,00	0,00	190 000,00	0,00	0,00	0,00	42 840,00	0,00	0,00	232 840,00	
20	MiG Trzebiatów	0,00	0,00	73 690,00	0,00	0,00	81 212,40	75 888,00	0,00	0,00	230 790,40	
21	Gmina Mielno	0,00	82 164,89	0,00	0,00	0,00	105 000,00	38 188,80	0,00	0,00	225 353,69	
22	MiG Resko	0,00	0,00	0,00	0,00	222 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	222 000,00	
23	Miasto Kołobrzeg	31 680,00	172 930,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	204 610,56	
24	Miasto Świnoujście	86 400,00	0,00	115 185,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	201 585,00	
25	MiG Chociwel	0,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	200 000,00	od 100 tys. zł do 200 tys. zł
26	MiG Myślibórz	55 680,00	0,00	53 697,00	0,00	0,00	0,00	90 000,00	0,00	0,00	199 377,00	
27	MiG Barwice	0,00	150 000,00	8 400,00	0,00	0,00	0,00	15 000,00	0,00	0,00	173 400,00	
28	Gmina Nowogródek Pom.	0,00	85 440,00	11 440,00	0,00	0,00	70 000,00	0,00	0,00	0,00	166 880,00	
29	MiG Maszewo	0,00	160 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	160 000,00	
30	Miasto Sławno	30 720,00	0,00	93 764,00	32 529,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	157 013,00	
31	MiG Dębno	48 000,00	106 622,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	154 622,00	
32	MiG Chojna	0,00	0,00	104 040,00	0,00	0,00	32 774,64	14 688,00	0,00	0,00	151 502,64	
33	Miasto Szczecinek	0,00	0,00	35 000,00	0,00	0,00	57 007,80	43 656,00	0,00	0,00	135 663,80	
34	Gmina Świdwin	0,00	90 337,18	14 587,20	0,00	0,00	24 250,50	0,00	0,00	0,00	129 174,88	
35	MiG Ińsko	0,00	24 030,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100 000,00	124 030,00	

36	Gmina Biesiekierz	0,00	53 400,00	0,00	0,00	0,00	41 000,00	25 459,20	0,00	0,00	119 859,20	od 50 tys. zł do 100 tys. zł														
37	MiG Choszczno	0,00	16 536,20	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	116 536,20		od 50 tys. zł do 100 tys. zł													
38	MiG Polanów	27 840,00	0,00	49 530,00	0,00	0,00	33 017,40	0,00	0,00	0,00	110 387,40			od 50 tys. zł do 100 tys. zł												
39	MiG Trzcianko Zdrój	0,00	0,00	62 475,00	0,00	0,00	44 064,00	0,00	0,00	0,00	106 539,00				od 50 tys. zł do 100 tys. zł											
40	Gmina Darłowo	0,00	102 528,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	102 528,00					od 50 tys. zł do 100 tys. zł										
41	Gmina Brojce	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	38 494,80	57 528,00	0,00	0,00	96 022,80						od 50 tys. zł do 100 tys. zł									
42	Gmina Marianowo	0,00	0,00	87 630,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	87 630,00							od 50 tys. zł do 100 tys. zł								
43	MiG Bobolice	40 320,00	0,00	4 275,00	0,00	0,00	22 695,00	18 360,00	0,00	0,00	85 650,00								od 50 tys. zł do 100 tys. zł							
44	MiG Barlinek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	79 764,00	0,00	0,00	0,00	79 764,00									od 50 tys. zł do 100 tys. zł						
45	MiG Karlino	37 440,00	0,00	0,00	0,00	0,00	42 304,50	0,00	0,00	0,00	79 744,50										od 50 tys. zł do 100 tys. zł					
46	MiG Wolin	41 340,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37 791,00	0,00	0,00	0,00	79 131,00											od 50 tys. zł do 100 tys. zł				
47	Gmina Rewal	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20 342,88	52 020,00	0,00	0,00	72 362,88												od 50 tys. zł do 100 tys. zł			
48	MiG Nowogard	0,00	0,00	51 816,00	0,00	0,00	0,00	20 000,00	0,00	0,00	71 816,00													od 50 tys. zł do 100 tys. zł		
49	MiG Biały Bór	13 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	52 093,74	0,00	0,00	65 293,74														od 50 tys. zł do 100 tys. zł	
50	Gmina Kołbaskowo	48 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14 688,00	0,00	0,00	62 688,00															od 50 tys. zł do 100 tys. zł
51	MiG Połczyn Zdrój	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	62 056,80	0,00	0,00	62 056,80															
52	MiG Pyrzyce	0,00	0,00	61 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	61 500,00	od 50 tys. zł do 100 tys. zł														
53	MiG Czaplnek	0,00	42 720,00	15 730,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	58 450,00		od 50 tys. zł do 100 tys. zł													
54	Gmina Stara Dąbrowa	0,00	0,00	9 576,00	0,00	0,00	46 297,80	0,00	0,00	0,00	55 873,80			od 50 tys. zł do 100 tys. zł												
55	Gmina Kobylanka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	54 500,00	0,00	0,00	0,00	54 500,00				od 50 tys. zł do 100 tys. zł											
56	Gmina Osina	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19 155,60	35 251,20	0,00	0,00	54 406,80					od 50 tys. zł do 100 tys. zł										
57	Gmina Bielice	0,00	0,00	32 025,00	0,00	0,00	0,00	13 800,00	0,00	0,00	45 825,00						od 1 zł do 50 tys. zł									
58	Gmina Bierzwnik	12 000,00	0,00	4 528,00	0,00	0,00	25 398,00	0,00	0,00	0,00	41 926,00							od 1 zł do 50 tys. zł								
59	MiG Tychowo	19 200,00	0,00	19 792,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	38 992,00								od 1 zł do 50 tys. zł							
60	MiG Mieszkowice	0,00	0,00	37 509,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37 509,00									od 1 zł do 50 tys. zł						
61	Gmina Ustronie Morskie	0,00	37 490,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37 490,24										od 1 zł do 50 tys. zł					
62	Gmina Przybiernów	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37 000,00	0,00	0,00	0,00	37 000,00											od 1 zł do 50 tys. zł				
63	MiG Suchań	0,00	36 312,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	36 312,00												od 1 zł do 50 tys. zł			
64	MiG Węgorzyno	22 080,00	0,00	13 208,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35 288,00													od 1 zł do 50 tys. zł		
65	MiG Drawsko Pom.	0,00	0,00	32 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32 200,00														od 1 zł do 50 tys. zł	
66	Gmina Manowo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25 704,00	0,00	0,00	0,00	25 704,00															od 1 zł do 50 tys. zł
67	Gmina Sławoborze	0,00	0,00	24 192,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24 192,00															
68	Gmina Grzmiąca	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23 173,20	0,00	0,00	0,00	23 173,20	od 1 zł do 50 tys. zł														
69	MiG Złocieniec	23 040,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23 040,00		od 1 zł do 50 tys. zł													
70	Gmina Postomino	23 040,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23 040,00			od 1 zł do 50 tys. zł												
71	MiG Tuczno	18 240,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18 240,00				od 1 zł do 50 tys. zł											
72	Miasto Darłowo	0,00	0,00	15 120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15 120,00					od 1 zł do 50 tys. zł										
73	MiG Drawno	0,00	0,00	15 040,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15 040,00						od 1 zł do 50 tys. zł									
74	Gmina Dobra	0,00	0,00	4 050,00	0,00	0,00	0,00	9 792,00	0,00	0,00	13 842,00							od 1 zł do 50 tys. zł								
75	MiG Dobrzany	0,00	0,00	11 176,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11 176,00								od 1 zł do 50 tys. zł							
76	Gmina Stargard	0,00	0,00	9 570,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 570,00									od 1 zł do 50 tys. zł						
77	Gmina Banie	0,00	0,00	9 300,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 300,06										od 1 zł do 50 tys. zł					

78	Gmina Wierzchowo	0,00	0,00	8 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 800,00	0 zł	
79	Gmina Kołobrzeg	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 896,00	0,00	0,00	4 896,00		
80	MiG Człopa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
81	MiG Dobra	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
82	MiG Dziwnów	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
83	MiG Golezewo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
84	MiG Gryfice	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
85	MiG Kamień Pom.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
86	MiG Lipiany	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
87	MiG Mirosławiec	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
88	MiG Moryń	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
89	MiG Nowe Warpno	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
90	MiG Pełczyce	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
91	MiG Płoty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
92	MiG Recz	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
93	Miasto Wałcz	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
94	Gmina Boleszkowice	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
95	Gmina Brzeżno	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
96	Gmina Dygowo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
97	Gmina Karnice	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
98	Gmina Kozielice	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
99	Gmina Krzęcin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
100	Gmina Malechowo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
101	Gmina Przelewice	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
102	Gmina Radowo Małe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
103	Gmina Rąbino	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
104	Gmina Rymań	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
105	Gmina Siemysł	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
106	Gmina Sławno	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
107	Gmina Stare Czarnowo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
108	Gmina Stepnica	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
109	Gmina Świerżno	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
110	Gmina Świeszyno	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
111	Gmina Wałcz	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
112	Gmina Warnice	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
113	Gmina Widuchowa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		11 541 240,68	2 451 565,69	2 011 957,75	344 238,00	222 000,00	3 584 374,82	1 365 024,60	8 675 410,42	100 000,00	30 295 811,96		

Źródło: Rozliczenia dotacji przyznanych jednostkom samorządu terytorialnego w roku 2021.

Załącznik 9 Ranking według wykorzystanych przez powiaty środków na realizację programów rządowych i resortowych w roku 2021.

lp.	jst - powiaty	SENIOR+	ŚDS	AOON	OW	Program Osłonowy „WJST w TSPPwR”	łącznie	ranking wykorzystanych środków
1	Powiat Policki	128 160,00	11 216,00	100 000,00	0,00	0,00	239 376,00	powyżej 200 tys. zł
2	Powiat Wałecki	0,00	0,00	193 147,20	0,00	0,00	193 147,20	od 100 tys. zł do 200 tys. zł
3	Powiat Kołobrzeski	0,00	26 288,00	85 556,66	2 040,00	0,00	113 884,66	
4	Powiat Choszczeński	0,00	0,00	0,00	0,00	80 000,00	80 000,00	od 40 tys. zł do 100 tys. zł
5	Powiat Gryfiński	0,00	0,00	0,00	0,00	62 900,00	62 900,00	
6	Powiat Myśliborski	0,00	0,00	0,00	40 800,00	0,00	40 800,00	
7	Powiat Drawski	0,00	0,00	33 843,60	0,00	0,00	33 843,60	od 1 zł do 40 tys. zł
8	Powiat Łobeski	0,00	0,00	32 214,76	0,00	0,00	32 214,76	
9	SZCZECIN (miasto)	0,00	0,00	0,00	22 440,00	0,00	22 440,00	
10	Powiat Świdwiński	0,00	0,00	0,00	16 320,00	0,00	16 320,00	
11	Powiat Białogardzki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0 zł
12	Powiat Goleniowski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
13	Powiat Gryficki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
14	Powiat Kamieński	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
15	Powiat Koszaliński	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
16	Powiat Pyrzycki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
17	Powiat Sławieński	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
18	Powiat Stargardzki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
19	Powiat Szczecinecki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
20	KOSZALIN (miasto)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
21	ŚWINOUJŚCIE (miasto)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		128 160,00	37 504,00	444 762,22	81 600,00	142 900,00	834 926,22	

Źródło: Rozliczenia dotacji przyznanych jednostkom samorządu terytorialnego w roku 2021.